

sɔ̌báy, ไปร (PR): tha-bay, มัด (ML): sa-bay, มลาบรี (MB): --.

ตะปู /ta-pu³²/ ; อังกฤษ (ENG): nail (for carpentry), คำเมือง (KMN): lek³⁵ cam³⁵, ลื้อ (LUE): lek³⁵ cam³¹, จีน (KN): lek³⁵ cam³⁵, ลาว (LAO): lek³⁵ sam²³, พวน (PN): lek³⁵ cam³⁵, จีนแคช (HK): thiat²¹ ten³⁵, อิมปี (MP): le⁴⁵ cam³¹, ม้ง (HM): jɪfja³³ hlau³³, เมียน (MN): tiinj³³, ขมุ (KM): lék sám, ไปร (PR): lek cam, มัด (ML): lek cam, มลาบรี (MB): hlektə-puu.

ตะพาบ /ta-phaap⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): soft-shelled turtle (Trionychidae), คำเมือง (KMN): paa²³ faa²³, paa²³ pha²³, ลื้อ (LUE): paa³⁵ faa³⁵, จีน (KN): paa²³ faa²³, ลาว (LAO): paa²³ faa⁴³⁴, พวน (PN): paa³⁵ faa³⁵, จีนแคช (HK): piat²¹, อิมปี (MP): pɔ³³ fɔ³³, ม้ง (HM): jɪfje²² chɔ̌³³, เมียน (MN): too³¹ ʔuəm³³, ขมุ (KM): mpáʔ, ไปร (PR): taw phwaa, มัด (ML): paa pháa, มลาบรี (MB): sɔ̌-paaʔ.

ตะวัน /ta-wan³²/ ; อังกฤษ (ENG): sun, คำเมือง (KMN): ta-wan³⁵, ลื้อ (LUE): ta-wan³¹, จีน (KN): ta-wan³⁵, ลาว (LAO): ta-wen²³, พวน (PN): ta-wan³⁵, จีนแคช (HK): njat⁴⁴ theu²⁴, อิมปี (MP): yi³⁵ wɔ̌³³, ม้ง (HM): hnu⁴⁵, เมียน (MN): baɪ²¹ hnoy³³, ขมุ (KM): mət phriʔ, ไปร (PR): ɲiʔ, มัด (ML): ɲeʔ, มลาบรี (MB): ʔak joon.

ตก₁ /tak²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to dip up or out, คำเมือง (KMN): tak³⁵, ลื้อ (LUE): tak³⁵, จีน (KN): tak³⁵, ลาว (LAO): tak³⁵, พวน (PN): tak³⁵, จีนแคช (HK): yeu⁴², อิมปี (MP): khu¹³, ม้ง (HM): dau²², เมียน (MN): dam⁴⁵³, ขมุ (KM): tɛp, ไปร (PR): pek, มัด (ML): cɔh, มลาบรี (MB): baɬt (~ wɔ̌ɔ̌k), juuk (~ yuuk).

ตก₂ /tak²¹/ ; อังกฤษ (ENG): lap, คำเมือง (KMN): tak³⁵, ลื้อ (LUE): tak³⁵, จีน (KN): tak³⁵, ลาว (LAO): tak³⁵, พวน (PN): tak³⁵, จีนแคช (HK): thai²¹ pi⁴², อิมปี (MP):

co³¹ kho³¹ lo³¹; มั่ง (HM): pce⁴² pua⁴⁵ (sau²¹ ~); เมียน (MN): tsham³¹ tsuy³¹; ฆมุ (KM): ka-naarj, ไปร (PR): ntak, มัด (ML): waal, มลาบรี (MB): bluun (bə-hɲuh ~).

ตั๊กแตน /tak³⁴ -ka-teen³²/ ; อังกฤษ (ENG): grasshopper, คำเมือง (KMN): cak³⁵ teen²³; ลื้อ (LUE): tak³⁵ teen³⁵; จีน (KM): cak³⁵ teen²³, ลาว (LAO): cak³⁵ teen²³, พวน (PN): tak³⁵ teen³⁵; จีนแคช (HK): ya³⁵ marj⁴²; อิมปี (MP): ca³¹ then³³; มั่ง (HM): kō⁴²; เมียน (MN): tɔp⁴⁵; ฆมุ (KM): hɔɔyɰ, ไปร (PR): pchɔot, มัด (ML): nsɔɔyɰ, ɔɔyɰ, มลาบรี (MB): bak-lwaak.

ตั๊กแตนตำข้าว /tak³⁴ -ka-teen³² tam³² khaaw⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): grasshopper, mantis, Hierodula membranaceus (Mantidae); คำเมือง (KMN): meɛŋ³⁵ maa⁴³; ลื้อ (LUE): meɛŋ³¹ maa²²; จีน (KM): meɛŋ³⁵ cak³⁵ maa⁴¹; ลาว (LAO): cak³⁵ teen²³ meɛŋ²³ maa³⁵, พวน (PN): meɛŋ³⁵ maa⁴¹; จีนแคช (HK): thoŋ²¹ loŋ²⁴; อิมปี (MP): ma³¹ lo³¹ kon³⁵; มั่ง (HM): ɲɪɲua²²; เมียน (MN): kuu²⁴ tɔɔɲ³¹; ฆมุ (KM): tók ɲòl, ไปร (PR): khɔc khɔɔ, มัด (ML): ɔɔyɰ ɲoo, มลาบรี (MB): ɕɛr-naal wɔk.

ตั๊กแตนใบไม้ /tak³⁴ -ka-teen³² bay³² maay³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): grasshopper, mantis, Phyllium pulcherifolium (Phasmidae.); คำเมือง (KMN): cak³⁵ teen²³ coo⁴⁴; ลื้อ (LUE): tak³⁵ teen³⁵ ɲoom²²; จีน (KM): cak³⁵ (teen²³) curj²², ลาว (LAO): cak³⁵ teen²³ bao²³ may³⁵; พวน (PN): tak³⁵ teen³⁵ bao³⁵ may⁴¹; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): ci³¹ the³³ cū³³ puk⁴⁵; มั่ง (HM): ka⁴⁵ mplō⁴²; เมียน (MN): tɔp²¹ meɛŋ³³, hlau³¹ gwaɔ³¹ keerj³³; ฆมุ (KM): mrɔac, ไปร (PR): pchɔot ntɛn, มัด (ML): ɔɔyɰ saɔɔ, ɔɔyɰ khlen, มลาบรี (MB): --.

ตั่ง /tarj²¹/ ; อังกฤษ (ENG): stool, bench, คำเมือง (KMN): kom³¹ narj³¹; ลื้อ (LUE): tarj²⁴, tarj²⁴ khɔp³⁵; จีน (KM): tarj²²; ลาว (LAO): tarj²¹; พวน (PN): tarj²²; จีนแคช

(HK): ten⁴² tsɿ⁴²; อิมปี (MP): korj³¹ tɕ³³; มั่ง (HM): tɕ⁴² ʒau¹; เมียน (MN): ton³³,
kuu³¹ ton³³, tarj⁴; ฆมุ (KM): nthèn, kɔp; ไปร (PR): tarj, มัด (ML): nuyh, มลาบรี
(MB): tɔm-naŋ.

^๓ตั้ง /tarj⁴²/; อังกฤษ (ENG): to set up; คำเมือง (KMN): tarj⁴⁴; ลื้อ (LUE): tarj²¹³; ขึ้น
(KN): tarj⁴⁴; ลาว (LAO): tarj³⁵; พวน (PN): tarj⁴¹; จีนแคช (HK): forj⁴²; อิมปี (MP):
tɕ³⁵; มั่ง (HM): tsai⁴⁵; เมียน (MN): ton³³; ฆมุ (KM): pa-thín; ไปร (PR): phraʔ; มัด
(ML): ɲoŋ (ʔet ~ yaʔ), มลาบรี (MB): pə-ʔyɯɯɯɯ dook.

^๓ตั้งใจ /tarj⁴² cay³²/; อังกฤษ (ENG): to intend; คำเมือง (KMN): tarj⁴⁴ cay²³; ลื้อ (LUE):
tarj²¹³ cay³⁵; ขึ้น (KN): tarj⁴⁴ cay²³; ลาว (LAO): tarj³⁵ caɔ²³; พวน (PN): tarj⁴¹
cɔɔ³⁵; จีนแคช (HK): yiw⁴² sim³⁵; อิมปี (MP): nu³³ mɿ³¹; มั่ง (HM): tɕau³³ ʃia⁴⁵,
muɔ⁴⁵ ʃia⁴⁵ tɕau³³; เมียน (MN): lorj²² hɲɔw⁴⁵³; ฆมุ (KM): táŋ cáy; ไปร (PR): tarj
cay; มัด (ML): táŋ ɲim; มลาบรี (MB): ɲə-looy.

^๓ตั้งแต่ /tarj⁴² tee²¹/; อังกฤษ (ENG): from; คำเมือง (KMN): tarj⁴⁴ tee³³; ลื้อ (LUE):
tarj²¹³ tee²⁴; ขึ้น (KN): tarj⁴⁴ tee²²; ลาว (LAO): tarj³⁵ tee²¹; พวน (PN): tarj⁴¹
tee²²; จีนแคช (HK): yí²¹ loí²⁴; อิมปี (MP): tɕ³³ (ʔa³¹ mɿ³⁵ ɲia³³ ~); มั่ง (HM): tsi⁴²
no³³; เมียน (MN): ʔiem³³ naay⁴⁵³ muir³¹; ฆมุ (KM): táŋ téɛ; ไปร (PR): cen; มัด
(ML): táŋ (~ ɲeʔ siɛn); มลาบรี (MB): tarj..to....

^๓ตั้งท้อง /tarj⁴² thooŋ³⁴/; อังกฤษ (ENG): to conceive; คำเมือง (KMN): maan³⁵ luuk³¹;
ลื้อ (LUE): maan³¹ luuk³³; ขึ้น (KN): maan³⁵ luuk³¹; ลาว (LAO): maan²³, mir²³
luuk³⁵; พวน (PN): maan³⁵ luuʔ³¹; จีนแคช (HK): ɕiw²¹ thoi³⁵; อิมปี (MP): ʔa³³
yo³¹ he³³; มั่ง (HM): sɛ⁴⁵ tu⁴⁵; เมียน (MN): maay³¹ ku³¹ ɲwaa²³²; ฆมุ (KM):
màan kɔon, ไปร (PR): raʔ mɲhul; มัด (ML): ɲh khwan, มลาบรี (MB): cə-boh
ʔeew, buiʔ ʔeew.

ถ้างบ้าน /taŋ⁴² baan⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to settle down; คำเมือง (KMN): peerŋ²³, taŋ⁴⁴ (~ baan⁴⁴); ลื้อ (LUE): taŋ²¹³ baan²¹³, peerŋ³⁵ haon³¹; ขึ้น (KN): peerŋ²³ haon³⁵; ลาว (LAO): puk³⁵ hion²³, taŋ³⁵ baan³⁵; พวน (PN): peerŋ³⁵ hion³⁵; จีนแคะ (HK): tsɔ⁴² wuk²¹; อิมปี่ (MP): ca³³ phu³¹ tɕ³³; ม้ง (HM): ua³³ tɕe²⁴; เมี่ยน (MN): tsəw²⁴ (~ pyaw⁴⁵³); ญะ (KM): táŋ (~ kún), ʔəh (~ khəaŋ); ไปร (PR): thenŋ ciəŋ; มัล (ML): táŋ (~ ŋual); มลาบรี (MB): ʔəh geeŋ.

ตัด /tat²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to cut off; คำเมือง (KMN): tat³⁵; ลื้อ (LUE): tet³⁵; ขึ้น (KN): tet³⁵; ลาว (LAO): tat³⁵; พวน (PN): tat³⁵; จีนแคะ (HK): tsien⁴²; อิมปี่ (MP): tɕ³⁵; ม้ง (HM): tsia²⁴; เมี่ยน (MN): tɕam⁴⁵³; ญะ (KM): káp, sɛk; ไปร (PR): mphəc; มัล (ML): kyat; มลาบรี (MB): theet.

ตัดสิน /tat²¹ sin³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to decide, to judge; คำเมือง (KMN): tat³⁵ sin²³; ลื้อ (LUE): tet³⁵ sin³⁵; ขึ้น (KN): tet³⁵ sin²³; ลาว (LAO): tat³⁵ sin⁴³⁴; พวน (PN): tat³⁵ sin²³; จีนแคะ (HK): yu⁴² thin²¹; อิมปี่ (MP): yu⁴⁵ phlɔ¹³; ม้ง (HM): tsia⁴ cai³³; เมี่ยน (MN): phaay⁴⁵³ yia²²; ญะ (KM): tát sín; ไปร (PR): beeŋ ruəŋ, ntwah ruəŋ; มัล (ML): tat sín; มลาบรี (MB): --.

ตัน /tan³²/ ; อังกฤษ (ENG): stopped up, clogged up; คำเมือง (KMN): tan²³; ลื้อ (LUE): ten³¹; ขึ้น (KN): ton²³, tɛt³⁵ (taan³⁵ ~), ten²³ (toɔ³¹ ~); ลาว (LAO): tan²³; พวน (PN): tɛp³⁵ (thaan³⁵ ~); จีนแคะ (HK): tshet²¹; อิมปี่ (MP): chɛ¹³; ม้ง (HM): fɔ̌⁴⁵, tshɛ²²; เมี่ยน (MN): tsiet²¹; ญะ (KM): tár; ไปร (PR): ploon (~ mphun); มัล (ML): dɔl; มลาบรี (MB): --.

ตับ /tap²¹/ ; อังกฤษ (ENG): liver; คำเมือง (KMN): tap³⁵; ลื้อ (LUE): tap³⁵; ขึ้น (KN): tap³⁵; ลาว (LAO): tap³⁵; พวน (PN): tap³⁵; จีนแคะ (HK): kon³⁵; อิมปี่ (MP): ʔa³¹ chi³¹; ม้ง (HM): thɔ̌⁴² ʃia⁴⁵; เมี่ยน (MN): hlan³³; ญะ (KM): lɔom; ไปร (PR): lwam;

มัด (ML): luam; มลาบรี (MB): peet.

ค้ำ₂ /tap²¹/ ; อังกฤษ (ENG): a thatch (of thatchgrass); คำเมือง (KMN): phay³⁵; ลื้อ (LUE): phay³¹ (khaa³¹ nr²⁴ ~); ขึ้น (KN): phay³⁵ (~ khaa³⁵); ลาว (LAO): phay²³ (~ khaa²³); พวน (PN): phay³⁵ (~ khaa³⁵); จีนแคช (HK): 𑜋𑜂𑜫²⁴ phai²⁴; อิมปี (MP): ple⁴⁵³ (ʔi³¹ ~); ม้ง (HM): cu²¹ (~ q⁴⁵); เมียน (MN): sim⁴⁵³; ขมุ (KM): nthray, ไปร (PR): ntap, มัด (ML): dap (~ tən), มลาบรี (MB): per-noh.

คัว /tuə³²/ ; อังกฤษ (ENG): body; clf. for animals; คำเมือง (KMN): tuə²³; ลื้อ (LUE): too³⁵; ขึ้น (KN): too²³; ลาว (LAO): too²³; พวน (PN): too³⁵; จีนแคช (HK): 𑜋𑜂𑜫³⁵, buk²¹ 𑜋𑜂𑜫³⁵, teat²¹ (clf.); อิมปี (MP): ʔa³¹ to³⁵, to³³; ม้ง (HM): tu²², tu³¹ (i⁴⁵ ~); เมียน (MN): sin³³, taw³¹; ขมุ (KM): tōo; ไปร (PR): nanj, มัด (ML): nanj (mooy ~), glanj (~ ʔən); มลาบรี (MB): sak, kloʔ.

คัวผู้ /tuə³² phu⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): male; คำเมือง (KMN): tuə²³ pu⁴³, pu⁴³; ลื้อ (LUE): too³⁵ pu⁴³; ขึ้น (KN): too²³ pu⁴¹; ลาว (LAO): too²³ phu⁴⁴; พวน (PN): too³⁵ phu³³; จีนแคช (HK): ku⁴²; อิมปี (MP): ko³¹ pho³¹; ม้ง (HM): tu²² tsɿ²⁴; เมียน (MN): koo²⁴ (təy³¹ ~); ขมุ (KM): lōh (tōo ~); ไปร (PR): lanj (~ swaʔ), ɲkhwoɲ (~ kay); มัด (ML): lanj (suaʔ ~); มลาบรี (MB): yoonj (braɲ ~).

คัวเมีย /tuə³² mie³²/ ; อังกฤษ (ENG): female; คำเมือง (KMN): tuə²³ mee³¹, mee³¹; ลื้อ (LUE): too³⁵ mee³¹; ขึ้น (KN): too³⁵ mee³¹; ลาว (LAO): too²³ mee²¹; พวน (PN): too³⁵ mee³¹; จีนแคช (HK): ma²⁴, lon⁴²; อิมปี (MP): kho³¹ mo³³; ม้ง (HM): tu²² mau²¹, tu²² po⁴²; เมียน (MN): təaan²⁴ (təy³¹ ~); ขมุ (KM): yáan (tōo ~); ไปร (PR): mee (~ swaʔ), moon (~ kay); มัด (ML): moy (suaʔ ~); มลาบรี (MB): ʔuuy (braɲ ~).

๓₁ /taa³²/ ; อังกฤษ (ENG): maternal grandfather; คำเมือง (KMN): poɔ³¹ ʔuy⁴³; ลื้อ (LUE): poɔ³³ ʔuy²¹³; ขึ้น (KN): poɔ³¹ ʔuy⁴¹; ลาว (LAO): phoɔ²¹ ʔuy³⁵; พวน (PN): phoɔ³¹ looŋ³³; จีนแคะ (HK): tɕɿa⁴² kuŋ³⁵; อิมปี่ (MP): po³¹ thaɯ³³ pu³¹; ม้ง (HM): yɛ²¹ tsi²⁴; เมี่ยน (MN): taa³³ ʔoŋ³³; ญะ (KM): táʔ; ไปร (PR): ʔaw cɔŋ; มัด (ML): ʔaw taa; มลาบรี (MB): taaʔ.

๓₂ /taa³²/ ; อังกฤษ (ENG): eye; คำเมือง (KMN): taa²³; ลื้อ (LUE): taa³⁵; ขึ้น (KN): taa²³; ลาว (LAO): taa²³; พวน (PN): taa³⁵; จีนแคะ (HK): muk²¹, muk²¹ tɕu³⁵; อิมปี่ (MP): mi³³ chɯ³³; ม้ง (HM): qhɔ²⁴ muɔ³¹; เมี่ยน (MN): mtsiŋ³³, muɣ³¹ tsiŋ³³; ญะ (KM): mət (klɔŋ ~); ไปร (PR): khloŋ mat; มัด (ML): mat (toŋ ~); มลาบรี (MB): mat, maat.

๓₃ /taa³² chaŋ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): scales; คำเมือง (KMN): taa²³ caŋ³¹; ลื้อ (LUE): caŋ³³; ขึ้น (KN): caŋ³¹, ki-loo³⁵; ลาว (LAO): taa²³ saŋ²¹; พวน (PN): taa³⁵ saŋ³¹; จีนแคะ (HK): tshin⁴²; อิมปี่ (MP): ta³³ cɔŋ³³; ม้ง (HM): tɕa⁴⁵ tɕi²⁴; เมี่ยน (MN): taŋ⁴⁵³; ญะ (KM): rɿŋ chəŋ; ไปร (PR): taa caŋ; มัด (ML): cǎŋ; มลาบรี (MB): tə-jaŋ.

๓₄ /taa³² tum²¹/ ; อังกฤษ (ENG): anklebone; คำเมือง (KMN): taa²³ tiin²³; ลื้อ (LUE): taa³⁵ tiin³⁵; ขึ้น (KN): taa²³ tiin²³; ลาว (LAO): taa²³ tuup⁴⁴ moŋ²¹; พวน (PN): taa³⁵ tiin³⁵; จีนแคะ (HK): kɿɔk²¹ muk²¹; อิมปี่ (MP): ʔa³¹ khi³⁵ mi³¹ chɯ³³; ม้ง (HM): po⁴⁵ tai²²; เมี่ยน (MN): tsaw³¹ muɔy²²; ญะ (KM): pɔɔm róoy; ไปร (PR): ŋeel, ŋel-ŋeel; มัด (ML): taa cəŋ; มลาบรี (MB): ɣɿ-ley ɣɿŋ.

๓₅ /taa³² boot²¹/ ; อังกฤษ (ENG): blind; คำเมือง (KMN): taa²³ boot³³; ลื้อ (LUE): taa³⁵ boot²⁴; ขึ้น (KN): taa²³ boot²²; ลาว (LAO): taa²³ boot⁴⁴; พวน (PN): taa³⁵ boot²²; จีนแคะ (HK): phu⁴² muk²¹; อิมปี่ (MP): mi³¹ chɯ³³ plɯ¹³; ม้ง (HM): di³¹.

mua^{31'}; เมียน (MN): mtsiinj³³ meerj³¹; ฆมุ (KM): mət lək; ไปร (PR): boot khlwan mat; มัด (ML): mat ʔoot; มลาบรี (MB): mat bləl, mat thəl-diil.

ตาฟาง /taa³² faarj³²/; อังกฤษ (ENG): to have blurred vision; คำเมือง (KMN): taa²³ faarj³⁵, taa²³ phaarj³⁵; ลื้อ (LUE): taa³⁵ faarj³¹; จีน (KN): taa²³ moo³⁵; ลาว (LAO): taa²³ faarj²³; พวน (PN): taa³⁵ mua³⁵; จีนแคช (HK): muk²¹ murj²⁴; อิมปี้ (MP): mi³¹ chɔ³³ phi⁴⁵; ม้ง (HM): qhɔ²⁴ mua^{31'} ua³³ hua⁴⁵; เมียน (MN): mtsiinj³³ biəw²³²; ฆมุ (KM): mət ka-thəap; ไปร (PR): buut mat; มัด (ML): mat mua; มลาบรี (MB): mat leek.

ตาเหล่ /taa³² lee²¹/; อังกฤษ (ENG): crossed-eyed, squint-eyed; คำเมือง (KMN): taa²³ lee^{44'}, taa²³ loə^{44'}, taa²³ khwee²³; ลื้อ (LUE): taa³⁵ lee^{213'}; จีน (KN): taa²³ loə^{44'}; ลาว (LAO): taa²³ khee⁴³⁴, taa²³ loə⁴³⁴; พวน (PN): taa³⁵ laaw²²; จีนแคช (HK): tɕeɯ⁴² muk²¹; อิมปี้ (MP): mi³¹ chɔ³³ plɔ³¹; ม้ง (HM): la⁴² mua^{21'}; เมียน (MN): mtsiinj³¹ dzəw²²; ฆมุ (KM): mət tər-lək; ไปร (PR): khlonj mat lek, lek mat; มัด (ML): mat hləə; มลาบรี (MB): mat bɛŋ-kel.

ตาก /taak²¹/; อังกฤษ (ENG): to expose (to the sun, air, rain); คำเมือง (KMN): taak³³; ลื้อ (LUE): taak²⁴; จีน (KN): taak²²; ลาว (LAO): taak⁴⁴; พวน (PN): taaɽ²²; จีนแคช (HK): tɕak²¹ (~ sam³⁵); อิมปี้ (MP): lɛ¹³; ม้ง (HM): ʒia⁴⁵; เมียน (MN): phuy³³; ฆมุ (KM): táar; ไปร (PR): thaar; มัด (ML): thaax̌ (~ ceh), ɲoop (~ miaʔ); มลาบรี (MB): miɪ-pak.

ตาจ (ม้า~) /taarj²¹ (maa³⁴~)/; อังกฤษ (ENG): packsaddle; คำเมือง (KMN): taarj³³; ลื้อ (LUE): taarj²⁴ (maa²²~); จีน (KN): taarj²² (~ maa⁴¹); ลาว (LAO): taarj²¹ (maa³⁵~); พวน (PN): taarj²² (~ maa⁴¹); จีนแคช (HK): yun²¹ (ma³⁵~); อิมปี้ (MP): pɔ³¹ (myu³¹~); ม้ง (HM): ɲiɽa³³ nɛ²², cua²¹ tɕɛ²⁴ nɛ²²; เมียน (MN):

toɔ²⁴; ญู (KM): táan (mràŋ ~); ไพร (PR): taan (~ khooŋ); มัด (ML): Ꞥeek (~ maa); มลาบรี (MB): Ꞥyeen (~ bran).

ต่าง /taaŋ²¹/, อังกฤษ (ENG): different; คำเมือง (KMN): taan³³, phit³⁵ (~ kan²³); ลื้อ (LUE): taan²⁴ (~ naa²¹³), mməɔn³⁵ (~ kan³⁵); จีน (KN): taan²² (~ kan²³); ลาว (LAO): boɔ²¹ khi²³ (~ kan²³); พวน (PN): taan²² (~ kan³⁵), boɔ²² mien²³ (~ kan³⁵); จีนแคะ (HK): m³⁵ yit²¹ yɔŋ²¹; อิมปี้ (MP): ma³¹ tu⁴⁵; ม้ง (HM): tsæ²⁴, tʃi²² ʃi⁴⁵ thɔ⁴²; เมี่ยน (MN): mfi³¹ hnaŋ⁴⁵³; ญู (KM): táan, ไพร (PR): Ꞥay mien (~ nuay); มัด (ML): Ꞥay piꞤ, táan, มลาบรี (MB): bret (~ to mlaaꞤ).

ต่างถิ่น /taan²¹ thin²¹/, อังกฤษ (ENG): different place; คำเมือง (KMN): taan³³ cooŋ³⁵, taan³³ baan⁴⁴; ลื้อ (LUE): taan²⁴ baan²¹³; จีน (KN): taan²² baan⁴⁴; ลาว (LAO): taan²¹ baan³⁵; พวน (PN): taan²² baan³³; จีนแคะ (HK): phiat⁴⁴ wui²¹; อิมปี้ (MP): kha³¹ ka³³ chɔ⁴⁵; ม้ง (HM): lai²¹ tha⁴² chæ³³; เมี่ยน (MN): ta-jæe²² noom³³ toɔŋ²⁴; ญู (KM): táan kúŋ táan khàan, ไพร (PR): tii soɔ, มัด (ML): táan ŋuəl, มลาบรี (MB): taan mlaaꞤ (kwɔr ~).

ตาบโง /taan³² kha-mooy³²/, อังกฤษ (ENG): children's disease (thin arms and legs but enlarged abdomen); คำเมือง (KMN): paan⁴⁴; ลื้อ (LUE): khi²¹³ paan²¹³ pum³⁵ loon³⁵; จีน (KN): paan⁴⁴; ลาว (LAO): paan³⁵ (pen²³ ~); พวน (PN): khi³³ piəŋ²² khi³³ pum³⁵; จีนแคะ (HK): tu⁴² tɔuŋ⁴²; อิมปี้ (MP): Ꞥu³³ tha³¹ tɕ³³; ม้ง (HM): ʒai²² pla⁴⁵; เมี่ยน (MN): paan⁴⁵³ hlɔo³³; ญู (KM): tiet, ไพร (PR): paan, มัด (ML): paan (kayh ~); มลาบรี (MB): thon Ꞥdin.

ตามหลัง /taam³² laŋ³²³/, อังกฤษ (ENG): to follow; คำเมือง (KMN): tuay³⁵ kon⁴⁴; ลื้อ (LUE): tooy³⁵ kun²¹³; จีน (KN): tooy²³ kun⁴⁴; ลาว (LAO): nam²³ laŋ⁴³⁴; พวน (PN): tooy³⁵ kon⁴¹; จีนแคะ (HK): niem²¹ mui³⁵; อิมปี้ (MP): tɔ³³ khũ³¹ cɔ³⁵.

thə³³; มั่ง (HM): lai²⁴ qa⁴⁵; เมี่ยน (MN): kan³³ ka-haa⁴⁵³; ฆมุ (KM): yòot thòʔ;
ไปร (PR): tek lool; มัด (ML): təəm lool; มลาบรี (MB): rim-leh goot.

ต๓ /taay³²/ ; อังกฤษ (ENG): to die, dead; คำเมือง (KMN): taay²³; ลื้อ (LUE): taay³⁵;
จีน (KN): taay²³; ลาว (LAO): taay²³; พวน (PN): taay³⁵; จีนแคช (HK): siəu³⁵, si⁴²;
อิมปี้ (MP): si⁴⁵³; มั่ง (HM): tua³¹; เมี่ยน (MN): tay²²; ฆมุ (KM): hǎan; ไปร (PR):
pel; มัด (ML): pel; มลาบรี (MB): buil.

ต๓ /tam³²/ ; อังกฤษ (ENG): to prick (as by thorn, needle); คำเมือง (KMN): pak³⁵
(khem²³ ~); ลื้อ (LUE): pak³⁵ (naam³⁵ ~); จีน (KN): pak³⁵ (khem²³ ~); ลาว
(LAO): theej²³; พวน (PN): pak³⁵ (naam²³ ~); จีนแคช (HK): tshuk²¹; อิมปี้ (MP):
chə¹³ (ki³¹ ~); มั่ง (HM): cho⁴⁵ (kǝ⁴⁵ ~); เมี่ยน (MN): pəʔ⁴⁵ (sim³³ ~); ฆมุ (KM):
táp (skhəm ~); ไปร (PR): thoot (ɲaət ~); มัด (ML): thoot (naayh ~); มลาบรี
(MB): glalh (lə-ʔəək ~).

ต๓ /tam³²/ ; อังกฤษ (ENG): to pound (as paddy in a mortar); คำเมือง (KMN): tam²³ (~
khaw⁴⁴); ลื้อ (LUE): tam³⁵ (~ khaw²¹³); จีน (KN): tam²³ (~ khaw⁴⁴); ลาว
(LAO): tam²³; พวน (PN): tam³⁵ (~ khaw³³); จีนแคช (HK): tɕur³⁵; อิมปี้ (MP):
thū¹³ (kə³³ ~), the⁴⁵³ (na³¹ phi³³ ~); มั่ง (HM): tua²⁴; เมี่ยน (MN): taap²¹
tooy²⁴; ฆมุ (KM): híc (~ ɲɔʔ); ไปร (PR): khət (~ saa); มัด (ML): pheʔ (~ ɲəʔ);
มลาบรี (MB): tuus, tuuyh (~ yuuk).

ต๓๖๖ /tam³²-ruet²¹/ ; อังกฤษ (ENG): policeman; คำเมือง (KMN): tam²³ luət³¹,
tam²³ nuət³¹; ลื้อ (LUE): cam³⁵ noot³³; จีน (KN): tam²³ loot²²; ลาว (LAO):
tam²³ nuət³⁵; พวน (PN): tam³⁵ nuət³¹; จีนแคช (HK): pɔ⁴² lit⁴⁴, tɕin⁴² tshat²¹;
อิมปี้ (MP): ta³³ not³³; มั่ง (HM): tu⁴⁵ cǝ²⁴ ɲ²¹, thai⁴⁵ dǝ⁴²; เมี่ยน (MN): thay³¹
yar³¹; ฆมุ (KM): cam-nuət; ไปร (PR): tam nuət; มัด (ML): tam-luət; มลาบรี

(MB): pyaʔ sreeʔ.

ตำลึง /tam³² -liŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): Coccinia indica (Cucurbitaceae); คำเมือง (KMN): phak³⁵ kheep³¹, ลื้อ (LUE): phak³⁵ kheep³³, จีน (KN): phak³⁵ kheep³¹; ลาว (LAO): phak³⁵ kheep³⁵; พวน (PN): phak³⁵ kheep³¹; จีนแคะ (HK): phak⁴⁴ tam³⁵ liŋ³⁵; อิมปี (MP): pha⁴⁵ khɛ³³; ม้ง (HM): ʒau⁴⁵ pha²⁴ khe⁴⁵; เมี่ยน (MN): pa-lɔŋ³³ gaw²⁴; ญ (KM): phák khèep; ไพร (PR): mpah tam briŋ; มัด (ML): thuu phak khèep; มลาบรี (MB): --.

ต่ำ /tam²¹/ ; อังกฤษ (ENG): low; คำเมือง (KMN): tam³³, tem³³; ลื้อ (LUE): tem²⁴; จีน (KN): tam²²; ลาว (LAO): tem²¹; พวน (PN): tam²²; จีนแคะ (HK): te³⁵, te³⁵; อิมปี (MP): tɔ³⁵ phlɛ⁴⁵³; ม้ง (HM): qe²²; เมี่ยน (MN): ʔay⁴⁵³; ญ (KM): nthèeʔ; ไพร (PR): thiop; มัด (ML): thiop; มลาบรี (MB): sl-beʔ.

ติ /tiʔ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to criticize; คำเมือง (KMN): tiʔ³⁵; ลื้อ (LUE): tiʔ³⁵; จีน (KN): tiʔ³⁵; ลาว (LAO): tiʔ³⁵; พวน (PN): tiʔ³⁵; จีนแคะ (HK): xiəm²⁴; อิมปี (MP): tũ⁴⁵³; ม้ง (HM): ti⁴⁵, ɕɛ⁴²; เมี่ยน (MN): geem³¹; ญ (KM): báap, máap; ไพร (PR): khool thih; มัด (ML): duʔ tiʔ; มลาบรี (MB): tiʔ (~ to mləəʔ).

ติด /tiʔ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to adjoin, to connect, to attach to, to adhere to; คำเมือง (KMN): tiʔ³⁵; ลื้อ (LUE): tiʔ³⁵; จีน (KN): tiʔ³⁵; ลาว (LAO): tiʔ³⁵; พวน (PN): tiʔ³⁵; จีนแคะ (HK): niəm²⁴; อิมปี (MP): ɲɔ¹³; ม้ง (HM): lɔ³³; เมี่ยน (MN): nit⁴⁵; ญ (KM): ták; ไพร (PR): thoop; มัด (ML): kop (~ nooy); มลาบรี (MB): be-tiit.

ติดอ่าง /tiʔ²¹ ʔaəʔ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): stutter; คำเมือง (KMN): paak³³ kak⁴⁴; ลื้อ (LUE): paak²⁴ kak³³; จีน (KN): paak²² kak²²; ลาว (LAO): paak⁴⁴ kak³⁵; พวน (PN): paaʔ²² kɛʔ²²; จีนแคะ (HK): thaɪ²¹ ɕet⁴⁴; อิมปี (MP): ʔa³¹ khwe³¹ kak³⁵; ม้ง

(HM): ꞗtɰhia²⁴ lu²²; เมียน (MN): ꞗaa²⁴ lan³¹; ขมุ (KM): ꞗuꞗ kɔk; ไปร (PR): khoꞗk
nɛɛŋ, มัด (ML): kak, มลาบรี (MB): thək-thək.

คิ₁ (ค้ำมือ) /tiɪ³² (duay⁴² mɯ³²) / ; อังกฤษ (ENG): to beat, คำเมือง (KMN): tiɪ²³, ลื้อ (LUE): tiɪ³⁵; จีน (KN): tiɪ²³; ลาว (LAO): faat³⁵; พวน (PN): tiɪ³⁵; จีนแคะ (HK): ta⁴² (ɕu⁴² ~), อิมปี้ (MP): tɕi¹³ (la³¹ phu³⁵ ~); ม้ง (HM): i⁴⁵ mpua³¹ te³¹; เมียน (MN): bay²⁴; ขมุ (KM): mɛh; ไปร (PR): mphah; มัด (ML): phoh; มลาบรี (MB): tek.

คิ₂ (ค้ำไม้) /tiɪ³² (duay⁴² maay³⁴) / ; อังกฤษ (ENG): to hit (with a stick), คำเมือง (KMN): khien⁴⁴; ลื้อ (LUE): kheen²¹³; จีน (KN): kheen⁴⁴; ลาว (LAO): faat³⁵; พวน (PN): khien³³; จีนแคะ (HK): ta⁴² (tɕuk²¹ ~); อิมปี้ (MP): tɕi¹³; ม้ง (HM): i⁴⁵ ɕɛ²²; เมียน (MN): boɰ⁴⁵; ขมุ (KM): lphət; ไปร (PR): khal, mpat; มัด (ML): suat; มลาบรี (MB): tek di reew.

คิ₃ (~ มีด) /tiɪ³² (~ miɪt⁴²) / ; อังกฤษ (ENG): to forge, คำเมือง (KMN): tiɪ²³ (~ miɪt³¹); ลื้อ (LUE): tiɪ³⁵ (~ miɪt³³); จีน (KN): khin²² (~ miɪt³¹); ลาว (LAO): tiɪ²³; พวน (PN): tiɪ³⁵ (~ miɪt³¹); จีนแคะ (HK): ta⁴² (~ to³⁵); อิมปี้ (MP): the¹³ (meu³³ ~); ม้ง (HM): ntau²² (~ tɕiɛ²¹); เมียน (MN): taɔ⁴⁵³ (~ dzuɰ²¹); ขมุ (KM): táam (~ miɪt); ไปร (PR): thiam (~ nteɛŋ); มัด (ML): tɪp (~ nət); มลาบรี (MB): tek (~ toɰ).

คืบ /tiɪn³² / ; อังกฤษ (ENG): foot, คำเมือง (KMN): tiɪn²³; ลื้อ (LUE): tiɪn³⁵; จีน (KN): tiɪn²³; ลาว (LAO): tiɪn²³; พวน (PN): tiɪn³⁵; จีนแคะ (HK): kɪɔk²¹; อิมปี้ (MP): ꞗa³¹ khi³⁵; ม้ง (HM): ko³³ tai³³; เมียน (MN): tsaw²⁴; ขมุ (KM): chɛŋ; ไปร (PR): cɛŋ; มัด (ML): cɛŋ; มลาบรี (MB): ꞗɛɛŋ.

คึง /tɕiŋ³² / ; อังกฤษ (ENG): tight, คำเมือง (KMN): kherɰ³¹; ลื้อ (LUE): khinɰ³³; จีน (KN): khinɰ³¹; ลาว (LAO): kherɰ²¹; พวน (PN): kherɰ³¹; จีนแคะ (HK): hen³⁵; อิมปี้ (MP):

khɯŋ³³; ม้ง (HM): ɲɿɲ⁴²; เมี่ยน (MN): dzɔɔŋ³¹; ญ (KM): rkheŋ, ไปร (PR): kheŋ, มัด (ML): khɛŋ (thaɯ ~), tɿŋ (mat ~), มลาบรี (MB): kheŋ.

คึก (คัว~) /tɿt²¹ (tuɔ³²~) /; อังกฤษ (ENG): tapeworm, คำเมือง (KMN): khɿ⁴⁴ tɿt³³; ลื้อ (LUE): khɿ²¹³ tɿk²⁴; จีน (KN): khɿ⁴⁴ tɿk²²; ลาว (LAO): khɿ⁴⁴ ka-tɿk⁴⁴; พวน (PN): ka-tɿ²²; จีนแคช (HK): thiɔ²¹ tɔhɯ²⁴; อิมปี (MP): pu¹³ tɔ³³ lɔ³⁵; ม้ง (HM): ca⁴⁵ qau⁴⁵ de³¹; เมี่ยน (MN): naaŋ³¹ dzuɯŋ³³; ญ (KM): tɿk, ไปร (PR): khlɯuŋ, มัด (ML): tɿk, มลาบรี (MB): tɿk.

ค้ำ /tɿn²¹ /; อังกฤษ (ENG): awake, คำเมือง (KMN): tɿn³³; ลื้อ (LUE): tɿn²⁴; จีน (KN): tɿn²²; ลาว (LAO): tɿn²¹; พวน (PN): tɿn²²; จีนแคช (HK): tshɔŋ⁴²; อิมปี (MP): nɿ¹³; ม้ง (HM): tɿ²¹ lɛ²¹; เมี่ยน (MN): ɲɔ³³; ญ (KM): rəh (~ ta sɿh), ไปร (PR): roh; มัด (ML): yoh (~ khooy); มลาบรี (MB): pɔuuh.

ค้ำค้ำ /tɿn²¹ tɛn⁴² /; อังกฤษ (ENG): excited, thrilled; คำเมือง (KMN): tɿn³³ tɛn⁴⁴; ลื้อ (LUE): tɿn²⁴ tɿn²¹³; จีน (KN): tɿn²² tɛn⁴⁴; ลาว (LAO): tɿn²¹ tɛn³⁵; พวน (PN): tɿn²² tɛn⁴¹; จีนแคช (HK): fan³⁵ xi⁴²; อิมปี (MP): nu⁴⁵ mɿa¹³; ม้ง (HM): ʒɔ³³ ʒɔ⁴⁵ hɛ²⁴; เมี่ยน (MN): kiɯŋ³¹ toŋ³²; ญ (KM): lɔɔ? rɿɛm, ไปร (PR): ɲɔɛr; มัด (ML): khaɯ-khaɯ; มลาบรี (MB): klɔl hik ?dii.

ค้ำ /tɿn⁴² /; อังกฤษ (ENG): shallow, คำเมือง (KMN): tɿn⁴⁴; ลื้อ (LUE): tɿn²¹³; จีน (KN): tɿn⁴⁴; ลาว (LAO): tɿn³⁵; พวน (PN): tɿn⁴¹; จีนแคช (HK): tshɔn⁴²; อิมปี (MP): klɛ⁴⁵; ม้ง (HM): ntɿɛ²⁴; เมี่ยน (MN): liɔŋ⁴⁵³; ญ (KM): nɿhɿɿ, ไปร (PR): ta? (~ nɔɔk), มัด (ML): ?ay kyɯ?, tɿn, มลาบรี (MB): sreh.

คักแก /tuk³⁴ -keɛ³² /; อังกฤษ (ENG): gecko, คำเมือง (KMN): tok³⁵ too³⁵; ลื้อ (LUE): tok³⁵ too³¹; จีน (KN): tok³⁵ too²³; ลาว (LAO): kap³⁵ keɛ³⁵; พวน (PN): kap³⁵

kee^{41'}; จีนแคช (HK): tok⁴⁴ to²⁴; อิมปี้ (MP): ta³³ to³¹; ม้ง (HM): na⁴⁵ qa³³ ɔ⁴⁵ qau²², เมียน (MN): naa³¹ kap²¹ koo²³²; ขมุ (KM): pək pəɔ, ไปร (PR): tut kee, มัล (ML): tok too; มลาบรี (MB): tɔk keeʔ.

ตุ๊กตา /tuk³⁴ -ka-taa³²/ ; อังกฤษ (ENG): doll; คำเมือง (KMN): tuk³⁵ ka-taa²³; ลื้อ (LUE): tuk³⁵ ka-taa³⁵; จีน (KN): tuk³⁵ ka-taa²³; ลาว (LAO): tuk³⁵ ka-taa²³; พวน (PN): tuk³⁵ ka-taa³⁵; จีนแคช (HK): yor²⁴ wa⁴⁴ wa³⁵; อิมปี้ (MP): tu⁴⁵ ka³³ ta³⁵; ม้ง (HM): mo⁴² ʒə⁴²; เมียน (MN): maa³¹ jən³¹; ขมุ (KM): tük ka-taa, ไปร (PR): --; มัล (ML): tuk ka-taa; มลาบรี (MB): --.

ตุ๋น /tun²¹/ ; อังกฤษ (ENG): bamboo rat, moll; คำเมือง (KMN): tun³³; ลื้อ (LUE): tuun²⁴; จีน (KN): tuun²²; ลาว (LAO): tun²¹; พวน (PN): tun²²; จีนแคช (HK): sun³⁵ təhu⁴²; อิมปี้ (MP): tun³³; ม้ง (HM): na²² tɔ⁴⁵, na²² tho³³ to⁴²; เมียน (MN): lo³¹ daw³¹ goon⁴⁵³; ขมุ (KM): tūun tɔk; ไปร (PR): thuun; มัล (ML): tūun; มลาบรี (MB): mat lek.

ตุ้ม /tum²¹/ ; อังกฤษ (ENG): bump (as from an insect bite); คำเมือง (KMN): tum³³ (ʔoɔk³³ ~), ลื้อ (LUE): tum²⁴; จีน (KN): tum²²; ลาว (LAO): mɪk³⁵ (pen²³ ~), tum²¹; พวน (PN): tum²²; จีนแคช (HK): phuk⁴⁴; อิมปี้ (MP): ʔa³³ ʔu⁴⁵; ม้ง (HM): hu⁴⁵ de⁴² lo⁴²; เมียน (MN): phok²¹; ขมุ (KM): tum (liən ~), ไปร (PR): kɪr; มัล (ML): khyut (kayh ~), มลาบรี (MB): ʔoon wɔrk.

ตุ้มหู /tum⁴² hu³²³/ ; อังกฤษ (ENG): earring; คำเมือง (KMN): dɔk³⁵ hu²³, ma-dɔk³⁵ hu²³; ลื้อ (LUE): wɔŋ²¹³ hu³⁵, ma-dɔk³⁵ hu³⁵; จีน (KN): wɔŋ⁴¹ hu²³, ma-cɔn²³ hu²³, to³¹ hu²³; ลาว (LAO): boŋ²¹ hu⁴³⁴, wɔŋ³⁵ hu⁴³⁴, mak³⁵ toɔk⁴⁴ hu⁴³⁴; พวน (PN): ma-cɔn²² hu²³; จีนแคช (HK): ɲi⁴² ŋuan³⁵; อิมปี้ (MP): ma⁴⁵ cɔm³³; ม้ง (HM): qhɛ²² ɲi⁴²; เมียน (MN): mnɔm³¹ hyun³³;

ขมุ (KM): sǎŋ khàʔ, ไพร (PR): phaa nthoor, soɣ nthoor, taan nthoor, มัด (ML): ʔuəŋ mɔɔy, wɔŋ mɔɔy, มลาบรี (MB): tən-keet.

ตู้ /tuu⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): cupboard, cabinet, case; คำเมือง (KMN): tuu⁴⁴; ลื้อ (LUE): tuu²¹³; จีน (KN): tuu⁴⁴; ลาว (LAO): tuu³⁵; พวน (PN): tuu⁴¹; จีนแคช (HK): tɕhu⁴; ฮิมปี้ (MP): hit⁴⁵; ม้ง (HM): tu⁴² tɕau³³ khɔ̃²¹; เมียน (MN): loɽ²³²; ขมุ (KM): tuu, ไพร (PR): tuu, มัด (ML): tuu, มลาบรี (MB): --.

ถก /tuu²¹/ ; อังกฤษ (ENG): anus; คำเมือง (KMN): huu³⁵ khii⁴⁴; ลื้อ (LUE): huu³¹ khii²¹³; จีน (KN): huu³⁵ khii⁴⁴; ลาว (LAO): huu²³ khii⁴⁴; พวน (PN): huu³⁵ khii³³; จีนแคช (HK): ɕi⁴² wu²¹; ฮิมปี้ (MP): tɕ³¹ khɔ̃³⁵ ʔa³¹ ko⁴⁵; ม้ง (HM): tɕ⁴² qhɔ²⁴ qua²⁴, tɕ⁴² mɕlo³¹; เมียน (MN): kaɽ²¹ khuət²¹ ɲap²¹; ขมุ (KM): tuʔ ʔiək, ไพร (PR): mɕhuŋ lool, มัด (ML): kyɔŋ lool, มลาบรี (MB): geen ʔyak, saay ɕil-dul.

ตูม /tuum³²/ ; อังกฤษ (ENG): to be in bud; คำเมือง (KMN): ciɽ²³; ลื้อ (LUE): ciɽ³⁵, cuum³⁵; จีน (KN): ciɽ²³; ลาว (LAO): ciɽ²³; พวน (PN): tuum³⁵; จีนแคช (HK): lui²⁴ (fa³⁵ ~); ฮิมปี้ (MP): ʔa³¹ tu⁴⁵; ม้ง (HM): tɕɛ²¹ qhɛ²⁴ (pa⁴² ~); เมียน (MN): peew³³ (pɛŋ³¹ ~); ขมุ (KM): lók lɔŋ, ไพร (PR): toop (~ raan), มัด (ML): bloom, มลาบรี (MB): ko-lon.

เต็ง /teŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): Shorea obtusa Wall. (Dipterocarpaceae); คำเมือง (KMN): ɲeɽ⁴⁴ (kaw⁴³ ~); ลื้อ (LUE): ɲeɽ³³ (kaw³⁵ ~); จีน (KN): ɲeɽ³³ (kaw⁴¹ ~), teɽ³ (kaw⁴¹ ~); ลาว (LAO): may³⁵ ɲeɽ⁴⁴; พวน (PN): ɲeɽ²² (kaw³⁵ ~); จีนแคช (HK): teɽ²⁴ (~ ɕu²¹); ฮิมปี้ (MP): mai³¹ ɲe¹³ (ʔa³¹ ɕi³⁵ ~); ม้ง (HM): ntɔ̃³³ mai⁴² tɛ²⁴; เมียน (MN): ɲeɽ⁴⁵; ขมุ (KM): məy háaw (tuut ~), ไพร (PR): lam kreʔ, มัด (ML): ɲeʔ (lam ~); มลาบรี (MB): ɲeʔ (laam ~).

เต๋น /ten⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to jump up and down; คำเมือง (KMN): ten⁴⁴; ลื้อ (LUE): tin²¹³; จีน (KN): tin⁴⁴; ลาว (LAO): ten³⁵; พวน (PN): ten⁴¹; จีนแคช (HK): thiou⁴²; อิมปี (MP): thə⁴⁵; ม้ง (HM): ʃɛ²⁴ cɛ²⁴; เมียน (MN): tshar²⁴, di⁴⁵ (təhaa³³ ~); ขมุ (KM): rthəy^h; ไปร (PR): ntat; มัด (ML): phlay^h (khod ~), yuuy^h (khwan thiat ~); มลาบรี (MB): boun.

เต็ม /tem³²/ ; อังกฤษ (ENG): full, filled; คำเมือง (KMN): tem²³; ลื้อ (LUE): tim³⁵; จีน (KN): tim²³; ลาว (LAO): tem²³; พวน (PN): tem³⁵; จีนแคช (HK): nem³⁵; อิมปี (MP): pli⁴⁵; ม้ง (HM): pu⁴; เมียน (MN): pwan⁴⁵³; ขมุ (KM): kip; ไปร (PR): pi[?]; มัด (ML): pi[?] (ʔoək ~), peŋ (thuə[?] ~); มลาบรี (MB): pwak.

เตยหอม /təy³² hoom³²³ (bay³² ~)/ ; อังกฤษ (ENG): Pandanus amaryllifolius Roxb. (Pandanaceae); คำเมือง (KMN): təy²³; ลื้อ (LUE): təy³¹ (bay³⁵ ~); จีน (KN): təy²³ (bay³⁵ ~); ลาว (LAO): təy²³ hoom⁴³⁴; พวน (PN): təy³⁵ (bəə³⁵ ~); จีนแคช (HK): xjəŋ³⁵ yap⁴⁴; อิมปี (MP): tɛi³³ (~ ʔa³³ phɛ³¹); ม้ง (HM): pu⁴ lu⁴² ntəu²² ntshia⁴⁵; เมียน (MN): kwaan³³ to⁴⁵ noom³¹; ขมุ (KM): ləʔ ntəy; ไปร (PR): ntwa[?]; มัด (ML): lam təy; มลาบรี (MB): --.

เตรียม /triəm³²/ ; อังกฤษ (ENG): to prepare, to get ready; คำเมือง (KMN): tiəm²³; ลื้อ (LUE): keem³⁵ (~ too³⁵); จีน (KN): keem²³ (~ too²³); ลาว (LAO): tiəm²³; พวน (PN): tiəm³⁵; จีนแคช (HK): yun⁴² phi²¹; อิมปี (MP): phi⁴⁵ (~ so¹³); ม้ง (HM): mpa⁴², ba⁴² (~ khɔ̃²¹); ʃai⁴⁵ ʃi²¹; เมียน (MN): been²²; ขมุ (KM): kiəm; ไปร (PR): theŋ (~ sa[?]); มัด (ML): kwaal (~ kyua); มลาบรี (MB): --.

เตะ /te²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to kick; คำเมือง (KMN): te³⁵, di³³ (~ ma-too⁴⁴); ลื้อ (LUE): te³⁵, di²⁴; จีน (KN): te³⁵; ลาว (LAO): te³⁵; พวน (PN): te³⁵; จีนแคช (HK): thet²¹; อิมปี (MP): thɛ⁴⁵; ม้ง (HM): pɛai²² tai³³; เมียน (MN): di⁴⁵; ขมุ (KM):

təʔ (chəŋ ~); ไพร (PR): dɪt; มัด (ML): dɪt; มลาบรี (MB): ʔeek pɔŋ kə-dan.

เตา /taw³²/ ; อังกฤษ (ENG): stove, fire-place; คำเมือง (KMN): taw²³ fay³⁵; ลื้อ (LUE): taw³⁵ fay³¹; ขึ้น (KN): taw²³ fay³⁵; ลาว (LAO): taw²³ fay²³; พวน (PN): taw³⁵ fay³⁵; จีนแคช (HK): lu²⁴ kɔk²¹; อิมปี (MP): ci³¹ thɪ³³; ม้ง (HM): qhɔ²⁴ cu⁴⁵, qhɔ²⁴ tsɔ²²; เมียน (MN): dzoo²⁴; ญ (KM): kɔŋ mɔɔ, ไพร (PR): pwah ʔoot, มัด (ML): puah ʔooyh; มลาบรี (MB): boh hɔ-keeʔ.

เตาสูบ /taw³² suup²¹/ ; อังกฤษ (ENG): forge; คำเมือง (KMN): taw²³ saw³³; ลื้อ (LUE): taw³⁵ saw²⁴; ขึ้น (KN): taw²³ saw²²; ลาว (LAO): suup⁴⁴ saw²¹; พวน (PN): taw³⁵ saw²²; จีนแคช (HK): ɕuɪ⁴⁴ fuɪ³⁵ lu³⁵; อิมปี (MP): tau³¹ sau³¹; ม้ง (HM): fɔ⁴⁵ sa⁴⁵; เมียน (MN): law³¹; ญ (KM): rət yút, ไพร (PR): pɔhup, มัด (ML): puah sɪup, มลาบรี (MB): gal-huul.

เต่า /taw²¹/ ; อังกฤษ (ENG): tortoise; คำเมือง (KMN): taw³³; ลื้อ (LUE): taw²⁴; ขึ้น (KN): taw²²; ลาว (LAO): taw²¹; พวน (PN): taw²²; จีนแคช (HK): kui³⁵; อิมปี (MP): tau³⁵; ม้ง (HM): vau⁴⁵ ki⁴⁵; เมียน (MN): too²²; ญ (KM): táw, ไพร (PR): taw, มัด (ML): táw; มลาบรี (MB): kə-soon, kə-ʔuum, hɔ-guup, cə-doon.

เต้า (~นม) /taw⁴² (~nom³²)/ ; อังกฤษ (ENG): breast, udder; คำเมือง (KMN): taw⁴⁴; ลื้อ (LUE): tuu¹³; ขึ้น (KN): taw⁴⁴ (~num³⁵); ลาว (LAO): taw³⁵; พวน (PN): tuu⁴¹; จีนแคช (HK): nen⁴⁴ theu²⁴; อิมปี (MP): ʔa³¹ ci³⁵ (mi³¹ pɔ³³ ~); ม้ง (HM): tsɪ²⁴ (~mi²²); เมียน (MN): ɲɔ²⁴; ญ (KM): phuu, ไพร (PR): leʔ poʔ, มัด (ML): poʔ (~mooy leʔ); มลาบรี (MB): klɔy booʔ.

เติบโต (~โต) /təp²¹ (~too³²)/ ; อังกฤษ (ENG): to grow up, to grow big; คำเมือง (KMN): ɲay³³ khɪn⁴⁴; ลื้อ (LUE): yay²⁴ khɪn²¹³; ขึ้น (KN): yay²² khɪn⁴⁴; ลาว (LAO):

paɔ²¹ khin^{44'}; พวน (PN): paɔ²² hin^{33'}; จีนแคช (HK): thaɪ²¹ maŋ³⁵; อีมีปี้ (MP): hi³¹ lo⁴⁵³; ม้ง (HM): hlo⁴⁵, lo⁴² hlo⁴⁵; เมี่ยน (MN): hloo³³ (kho⁴⁵ tɕaŋ³³ ~), ขมุ (KM): haa nām, ไปร (PR): keʔ coŋ, มัด (ML): sək naŋ, มลาบรี (MB): ʔdiŋ khuun.

เตี้ย /tiə⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): short, low (in height); คำเมือง (KMN): tam³³; ลื้อ (LUE): tem²⁴; จีน (KN): tam²²; ลาว (LAO): tem²¹ (khon²³ ~, hɔn²³ ~); พวน (PN): tam²²; จีนแคช (HK): ʔe⁴²; อีมีปี้ (MP): phlɛ¹³; ม้ง (HM): qe³¹ tau⁴⁵; เมี่ยน (MN): ʔay⁴⁵³; ขมุ (KM): nthèeʔ, ไปร (PR): thiap, มัด (ML): thiap, มลาบรี (MB): s-beʔ (sak ~).

เตียง /tiəŋ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): bed; คำเมือง (KMN): tiəŋ²³; ลื้อ (LUE): teerj³¹; จีน (KN): teerj²³; ลาว (LAO): tiəŋ²³; พวน (PN): tiəŋ³⁵; จีนแคช (HK): min²¹ soŋ²⁴; อีมีปี้ (MP): haŋ¹³; ม้ง (HM): tsa⁴²; เมี่ยน (MN): tshəw²⁴; ขมุ (KM): tiəŋ, ไปร (PR): tɔon, มัด (ML): tiəŋ, มลาบรี (MB): --.

เตียน /tiən³²/ ; อังกฤษ (ENG): cleared, cleaned; คำเมือง (KMN): hin^{44'}, mot³⁵ dii³⁵; ลื้อ (LUE): hin²¹³; จีน (KN): hin^{44'}; ลาว (LAO): peen²³; พวน (PN): hin^{33'}; จีนแคช (HK): phierj²⁴, phierj¹ phierj²⁴; อีมีปี้ (MP): pi⁴⁵³; ม้ง (HM): du³³ lu³¹, hu²⁴ ji³³; เมี่ยน (MN): dɕaŋ³³; ขมุ (KM): klɛec, klɛh, ไปร (PR): poɪl, มัด (ML): liŋ, มลาบรี (MB): tuk-tak.

เตี่ยว /tiəw²¹/ ; อังกฤษ (ENG): loin cloth; คำเมือง (KMN): phaa^{44'} tooy^{44'} (~ khet⁴⁴ maam³¹); ลื้อ (LUE): phaɔ²¹³ tooy²¹³; จีน (KN): phaa^{44'} tooy^{44'}; ลาว (LAO): phaa^{44'} tiəw²¹; พวน (PN): phaɔ³³ tooy⁴¹; จีนแคช (HK): khu⁴²; อีมีปี้ (MP): tɕ³¹ kho³⁵; ม้ง (HM): ʃɔ³¹ khiɔ⁴⁵ tɕ³³; เมี่ยน (MN): pha-tooy⁴⁵³ (phorj²⁴ ~), ขมุ (KM): wiən, ไปร (PR): sa-khoy, มัด (ML): pha-tooy, มลาบรี (MB): hŋ-taaʔ yeet.

แตก /teɛk²¹/ ; อังกฤษ (ENG): broken, shattered; คำเมือง (KMN): teɛk³³; ลื้อ (LUE): teɛk²⁴; จีน (KN): teɛk²²; ลาว (LAO): teɛk⁴⁴; พวน (PN): teeɽ²²; จีนแต้จิ๋ว (HK): lan²¹; อิมปี้ (MP): phɔ⁴⁵; ม้ง (HM): tɛɛ³¹; เมี่ยน (MN): huɐ⁴⁵³; ขมุ (KM): nɪəh; ไปร (PR): teɛk; มัด (ML): tɛɛk; มลาบรี (MB): bɛ-sih.

แตง /teɛŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): cucumber (*Cucumis sativus* Linn.); คำเมือง (KMN): ma-teɛŋ²³, ma-teɛŋ²³ saŋ⁴³; ลื้อ (LUE): ba-teɛŋ³⁵; จีน (KN): ba-teɛŋ²³; ลาว (LAO): mak³⁵ teɛŋ²³; พวน (PN): ma-teɛŋ³⁵; จีนแต้จิ๋ว (HK): kua³⁵; อิมปี้ (MP): so³¹ kho³¹; ม้ง (HM): di⁴⁵; เมี่ยน (MN): kwaa³³; ขมุ (KM): kɪəl; ไปร (PR): phleʔ kheɛl; มัด (ML): phleʔ kheɛl; มลาบรี (MB): riit rooc.

แตงไทย /teɛŋ³² thay³²/ ; อังกฤษ (ENG): *C. melo* Linn. (Cucurbitaceae); คำเมือง (KMN): ma-teɛŋ²³ laay³⁵; ลื้อ (LUE): ba-teɛŋ³⁵ saŋ²², ba-teɛŋ³⁵ laay³¹; จีน (KN): ma-teɛŋ²³ saŋ⁴¹, ma-teɛŋ²³ laay³⁵; ลาว (LAO): teɛŋ²³ ciŋ²³; พวน (PN): ma-teɛŋ³⁵ ʔom³⁵; จีนแต้จิ๋ว (HK): thiəm²¹ kua³⁵; อิมปี้ (MP): so³¹ kho³¹ lai³¹; ม้ง (HM): di⁴⁵ pə³¹; เมี่ยน (MN): kwaa³¹ piin³³; ขมุ (KM): kɪəl kɔl; ไปร (PR): phleʔ kheɛl sa-muu; มัด (ML): kheɛl puu; มลาบรี (MB): mɛɛw.

แต่งงาน /teɽ²¹ ɲaan³²/ ; อังกฤษ (ENG): to marry, to wed; คำเมือง (KMN): teɽ³³ ɲaan³⁵, kin²³ kheɛk³³; ลื้อ (LUE): sur²⁴ khəy³⁵, sur²⁴ pay²², teɽ²⁴ ɲaan³¹; จีน (KN): teɽ²² ɲaan³⁵; ลาว (LAO): teɽ²¹ ɲaan²³; พวน (PN): ɲaan³⁵ kin³⁵ kheɛʔ²², ɲaan³⁵ teɽ²²; จีนแต้จิ๋ว (HK): kiət²¹ fun³⁵; อิมปี้ (MP): yu⁴⁵³ pɛi¹³; ม้ง (HM): ua³³ tɕhɔ⁴⁵; เมี่ยน (MN): tsəw²⁴ tshin³¹ tɛa³³; ขมุ (KM): thəeʔ yəwʔ; ไปร (PR): thok thii; มัด (ML): tɛɛŋ ɲaan; มลาบรี (MB): tɛ-been.

แต่งตัว /teɽ²¹ tuə³²/ ; อังกฤษ (ENG): to dress; คำเมือง (KMN): teɽ³³ tuə²³, mur³¹ phaa⁴⁴; ลื้อ (LUE): teɽ²⁴ too³⁵; จีน (KN): teɽ²² too²³; ลาว (LAO): teɽ²¹ too²³;

พวน (PN): ter²² too³⁵; จีนแคช (HK): ta⁴² pan⁴²; อิมปี (MP): ʔa³¹ to³⁵ nu⁴⁵³; ม้ง (HM): tu³³ ce²⁴; เมียน (MN): tswaŋ³¹ tsu⁴⁵; ขมุ (KM): séh khruə, ไพร (PR): sih khieŋ, มัด (ML): thăay ceh, มลาบรี (MB): nuŋ grwa.

แคบ /teen³²/ ; อังกฤษ (ENG): wasp; คำเมือง (KMN): teen²³; ลื้อ (LUE): teen³⁵; จีน (KN): teen²³; ลาว (LAO): teen²³; พวน (PN): teen³⁵; จีนแคช (HK): ten³⁵ phun³⁵, wor²¹ phun³⁵; อิมปี (MP): wa⁴⁵ pyo³¹; ม้ง (HM): ɲɿŋ⁴⁵; เมียน (MN): muəy³¹ naaŋ³³; ขมุ (KM): mrɛəŋ, ไพร (PR): kloop, มัด (ML): nsəŋ, มลาบรี (MB): peec.

แต้ม /teem⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to daub, to smear; คำเมือง (KMN): teem⁴⁴; ลื้อ (LUE): peet²⁴; จีน (KN): peet²²; ลาว (LAO): teem³⁵; พวน (PN): teem⁴¹, thaa³⁵; จีนแคช (HK): ta⁴² (~ fun⁴²); อิมปี (MP): tɔ¹³; ม้ง (HM): plɛ²⁴; เมียน (MN): waa²³²; ขมุ (KM): phiək, ไพร (PR): piit, มัด (ML): biəl, มลาบรี (MB): baak.

แตะ /te²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to touch; คำเมือง (KMN): ɲup³⁵; ลื้อ (LUE): ta³³; จีน (KN): te³⁵; ลาว (LAO): me³⁵; พวน (PN): ti³⁵; จีนแคช (HK): thun³⁵; อิมปี (MP): ɲɛ³¹; ม้ง (HM): mpha²⁴, i⁴⁵ ko²⁴; เมียน (MN): tho⁴⁵; ขมุ (KM): khriɲ, ไพร (PR): khoop, pləp, มัด (ML): kəŋ ɲooy, มลาบรี (MB): pok (ʔeek tiɪ? ~).

โต /too³²/ ; อังกฤษ (ENG): big, large; คำเมือง (KMN): ɲay³³; ลื้อ (LUE): looŋ³⁵; จีน (KN): yay²²; ลาว (LAO): ɲao²¹; พวน (PN): ɲao²²; จีนแคช (HK): tha²¹; อิมปี (MP): hɿ¹³; ม้ง (HM): lo⁴²; เมียน (MN): hloo³³; ขมุ (KM): nám, ไพร (PR): keʔ, coŋ, มัด (ML): sək, มลาบรี (MB): ʔa hlwak, tir-naap, ʔdiŋ.

โตก /took²¹/ ; อังกฤษ (ENG): food tray; คำเมือง (KMN): ko³⁵ khaw⁴⁴, khan²³ took³³; ลื้อ (LUE): ko³⁵ khaw²¹³; จีน (KN): ko³⁵ khaw⁴⁴; ลาว (LAO): pha²³ khaw⁴⁴; พวน (PN): ko³⁵ khaw³³; จีนแคช (HK): ko³⁵ kɔk²¹ thai²¹ phan²⁴;

อิมปี้ (MP): ho³¹ mi³¹; ม้ง (HM): me⁴² tʃu²¹; เมี่ยน (MN): hnaarj³¹ tia³¹ tɕun³¹; ขมุ (KM): phien mɔ̌ah; ไปร (PR): sa-took (~ saa), sa-toʔ; มัด (ML): phien saa; มลาบรี (MB): --.

โต๊ะ /toʔ³⁴/; อังกฤษ (ENG): desk, table; คำเมือง (KMN): toʔ⁴⁴; ลื้อ (LUE): toʔ³³; ิ่น (KN): toʔ³⁵; ลาว (LAO): toʔ⁴⁴; พวน (PN): toʔ²²; จีนแคช (HK): tsok²¹; อิมปี้ (MP): tɕu³¹; ม้ง (HM): tʃu⁴²; เมี่ยน (MN): tia³¹; ขมุ (KM): tɔʔ; ไปร (PR): toʔ; มัด (ML): ʔuəŋ khuɣh, toʔ; มลาบรี (MB): --.

ใต้ /taay⁴²/; อังกฤษ (ENG): south; คำเมือง (KMN): tay⁴⁴; ลื้อ (LUE): tay²¹³; ิ่น (KN): tay⁴⁴; ลาว (LAO): tao³⁵; พวน (PN): tao⁴¹; จีนแคช (HK): nam²⁴; อิมปี้ (MP): ʔa³³ ʔu³¹; ม้ง (HM): ʃa⁴⁵ ɲa¹³; เมี่ยน (MN): naam³¹ puur³³ meerj²⁴; ขมุ (KM): tál (lòŋ ~); ไปร (PR): nthioʔ (ruəŋ ~); มัด (ML): thioʔ (yooŋ ~); มลาบรี (MB): tiic cway.

ใต๋ /taay⁴²/; อังกฤษ (ENG): below, under; คำเมือง (KMN): pɛ̌n⁴³; ลื้อ (LUE): lum³³, pɛ̌n²²; ิ่น (KN): pɛ̌n⁴¹; ลาว (LAO): kooŋ³⁶; พวน (PN): phɛ̌n⁴¹; จีนแคช (HK): te⁴²; อิมปี้ (MP): ʔa³³ ʔu³¹; ม้ง (HM): ʃa⁴⁵ hau²⁴; เมี่ยน (MN): ka-dia⁴⁵³; ขมุ (KM): nthrũm; ไปร (PR): thiəp (laʔ ~); มัด (ML): pɛ̌n, pɛ̌n kyoom; มลาบรี (MB): klɿry.

ไต /tay³²/; อังกฤษ (ENG): kidney; คำเมือง (KMN): tay²³; ลื้อ (LUE): tay³⁵; ิ่น (KN): tay²³; ลาว (LAO): tao²³; พวน (PN): tay³⁵; จีนแคช (HK): yeu³⁵; อิมปี้ (MP): ma³³ keu³⁵; ม้ง (HM): tʃau²¹; เมี่ยน (MN): liaʔ²¹ tsey⁴⁵³; ขมุ (KM): klán; ไปร (PR): phleʔ tam; มัด (ML): phleʔ buil; มลาบรี (MB): tə-leel.

ไค /tay²¹/; อังกฤษ (ENG): to crawl, to creep (of insects); คำเมือง (KMN): tay³³; ลื้อ

(LUE): tay²⁴; จีน (KN): tay²²; ลาว (LAO): tay²¹; พวน (PN): tay²²; จีนแคช (HK): pha²⁴ (~ san³⁵), yen²⁴ (ye⁴² ~), อิมปี (MP): to¹³; ม้ง (HM): tau³¹; เมียน (MN): noŋ³³; ญ (KM): rəh; ไพร (PR): ɲwaar; มัด (ML): thăy, มลาบรี (MB): tey.

ไต้ /tay⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): torch; คำเมือง (KMN): khii⁴⁴ tay⁴⁴, boor³⁵ kwaar³⁵; ลื้อ (LUE): ka-boor³⁵; จีน (KN): khii⁴⁴ kwaar³⁵, khii⁴⁴ kha-yaa⁴¹; ลาว (LAO): khii⁴⁴ tay³⁵; พวน (PN): khii³³ kwaar³⁵; จีนแคช (HK): xi⁴² tai⁴²; อิมปี (MP): --; ม้ง (HM): tɕau³³ tɕə⁴²; เมียน (MN): boor³¹ yəw³¹; ญ (KM): thrəw, ไพร (PR): boor; มัด (ML): ka-boor; มลาบรี (MB): kem-ʔboor paar.

ถก /thok²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to pull up; คำเมือง (KMN): hi⁴³; ลื้อ (LUE): hi²²; จีน (KN): hi⁴¹; ลาว (LAO): hi³⁵; พวน (PN): hi⁴¹; จีนแคช (HK): tsha³⁵; อิมปี (MP): chi⁴⁵³; ม้ง (HM): qai²²; เมียน (MN): hlaaw³³; ญ (KM): thəc; ไพร (PR): khleaw, khleew; มัด (ML): soot; มลาบรี (MB): haac.

ถนน /tha-non²²³/ ; อังกฤษ (ENG): street, road; คำเมือง (KMN): hon²³ taar³⁵; ลื้อ (LUE): hun³⁵ taar³¹; จีน (KN): hun²³ taar³⁵, kha-nuun²³; ลาว (LAO): huən⁴³⁴ thaar²³, kha-nun⁴³⁴; พวน (PN): hon²³ thaar³⁵, kha-nuun²³; จีนแคช (HK): ke³⁵ lu²¹, ke³⁵ lu²¹; อิมปี (MP): hu³¹ khū³⁵; ม้ง (HM): ke²⁴ tɕhe⁴⁵; เมียน (MN): tom³¹ tɕaw⁴⁵³; ญ (KM): ɲəw, ไพร (PR): rwaŋ, มัด (ML): yəw, kha-nūn; มลาบรี (MB): ɲəw, ɲəw lik tay.

ถนัดขวา /tha-nat²¹ khwaa³²³/ ; อังกฤษ (ENG): right handed; คำเมือง (KMN): caar³¹ khwaa²³; ลื้อ (LUE): kwen²⁴ khwaa³⁵, caar³³ khwaa³⁵; จีน (KN): caar³¹ khwaa²³, kween²² khwaa²³; ลาว (LAO): saar²¹ khwaa⁴³⁴; พวน (PN): kwen²² khwaa²³, saar³¹ khwaa²³; จีนแคช (HK): tsin⁴² ɕiu⁴²; อิมปี (MP): lɔ³¹ mo³⁵ khwɔ¹³; ม้ง (HM): si²² ɕa⁴⁵ si¹³; เมียน (MN): bian²² byaaw²²; ญ (KM): trɔ¹ ti²

hám, ไพร (PR): cop phieh lo?, มัด (ML): cǎaŋ thii sam, มลาบรี (MB): --.

ถนัดซ้าย /tha-nat²¹ saay³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): left handed; คำเมือง (KMN): caaŋ³¹ saay⁴³, ลื้อ (LUE): kwen²⁴ saay²², caaŋ³³ saay²², ขึ้น (KN): caaŋ³¹ saay⁴¹, kwen²² saay⁴¹, ลาว (LAO): saar²¹ saay³⁵, พวน (PN): kwen²² saay⁴¹, saar³¹ saay⁴¹, จีนแคะ (HK): pe³⁵ ɕiu⁴², อิมปี (MP): lɔ³³ ʔɔ³¹ khwɔ¹³, ม้ง (HM): si²² ʃa⁴⁵ lau³¹, เมี่ยน (MN): bien²² tsay²⁴, ขมุ (KM): trɔʔ tɨʔ wəʔ, ไพร (PR): cop phieh wiʔ, มัด (ML): cǎaŋ thii wiʔ, มลาบรี (MB): --.

ถม /thom³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to fill up; คำเมือง (KMN): thom²³ (~ din³⁵), ลื้อ (LUE): thum³⁵ (~ din³⁵), ขึ้น (KN): thum²³ (~ din³⁵), ลาว (LAO): thom⁴³⁴ (~ din²³), พวน (PN): thom²³ (~ din³⁵), จีนแคะ (HK): thun²⁴, thun²¹ (~ ne²⁴), อิมปี (MP): thɔ⁴⁵ (ʔa³³ ple³¹ ~), ม้ง (HM): tshu⁴⁵ (~ ɛ⁴), เมี่ยน (MN): tin³¹, ขมุ (KM): thóm, ไพร (PR): khup (~ duk), มัด (ML): thǒm (~ thee), มลาบรี (MB): ɣa-cuum.

ถ่ม /thom²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to spit, to spit out; คำเมือง (KMN): thom³³, ลื้อ (LUE): thum²⁴, ขึ้น (KN): thum²², ลาว (LAO): thom²¹, พวน (PN): thom²², จีนแคะ (HK): phur²⁴, อิมปี (MP): thɨ¹³, ม้ง (HM): nti³³, nto³³, เมี่ยน (MN): phyuu⁴⁵³, ขมุ (KM): chùh, ไพร (PR): cwah (~ cuək), มัด (ML): phurj (~ thəm), มลาบรี (MB): ʔyoh.

ถลก (- พ้าง) /tha-lok²¹ (~ narj³²³) / , อังกฤษ (ENG): to skin, to strip over, คำเมือง (KMN): thok³⁵ (~ narj²³), look³¹ (~ narj²³), ลื้อ (LUE): look³³ (~ narj³⁵), liip³³ (~ narj³⁵), ขึ้น (KN): look³¹ (~ narj²³), ลาว (LAO): liip³⁵ (~ narj⁴³⁴), พวน (PN): hi⁴¹, liip³¹ (~ narj²³), จีนแคะ (HK): pok²¹ (~ phi²⁴), อิมปี (MP): lɔ¹³ (ʔa³³ khɔ³³ ~), ม้ง (HM): lai²² (~ tai²⁴), เมี่ยน (MN): gwan²⁴ (~ dop⁴⁵), ขมุ (KM): luəc (~ mpúur), ไพร (PR): phlook (~ sa-thwah), มัด (ML): look (~ thuəh), มลาบรี (MB): pluut (~ ɣa-guh).

ถล่ม /tha-lom²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to collapse, to tumble down; คำเมือง (KMN): poot³³ par³⁵; ลื้อ (LUE): poot²⁴, poot²⁴ par³¹ (~ dooy³⁵); จีน (KN): poot²² (dooy³⁵ ~); ลาว (LAO): poot⁴⁴ (dooy²³ ~); พวน (PN): poot²² (din³⁵ ~); จีนแคช (HK): pen³⁵ khui⁴²; อิมปี (MP): pya⁴⁵; ม้ง (HM): to⁴² po⁴⁵; เมียน (MN): baar³³ (daw³³ ~); ญ (KM): poot, ไปร (PR): klet (~ mpleet); มัด (ML): kləyh (bləh ~); มลาบรี (MB): tho-luut (be? ~).

ถลอก /tha-look²¹/ ; อังกฤษ (ENG): scraped; คำเมือง (KMN): tho³⁵; ลื้อ (LUE): tho³⁵, look³³; จีน (KN): tho³⁵; ลาว (LAO): look³⁵; พวน (PN): lo²²; จีนแคช (HK): təhat²¹ lut²¹ (~ phr²⁴); อิมปี (MP): tho⁴⁵³ (ʔa³³ khə³³ ~); ม้ง (HM): le³³ (~ tai²⁴); เมียน (MN): dət²¹; ญ (KM): njhləac, ไปร (PR): loək; มัด (ML): hlii; มลาบรี (MB): par-luut.

ถ่วง /thuəŋ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to weight down; คำเมือง (KMN): thuəŋ³³; ลื้อ (LUE): nwoŋ²⁴; จีน (KN): thoŋ²², ter²³; ลาว (LAO): cwoŋ²¹; พวน (PN): ter³⁵; จีนแคช (HK): thui²¹ njp⁴⁴ ɬui⁴² təuŋ³⁵; อิมปี (MP): li³¹ pi¹³; ม้ง (HM): nia²²; เมียน (MN): tsuy²²; ญ (KM): chəŋ khləŋ, ไปร (PR): ntuy; มัด (ML): cəe (~ ʔook); มลาบรี (MB): --.

ถ้วย /thuəy⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): cup, small bowl; คำเมือง (KMN): thuəy⁴⁴; ลื้อ (LUE): waan²⁴, thooy²¹³; จีน (KN): thooy⁴⁴; ลาว (LAO): thuəy⁴⁴; พวน (PN): thooy³³; จีนแคช (HK): wan⁴²; อิมปี (MP): lu³¹ phu³¹; ม้ง (HM): nti²¹; เมียน (MN): ʔien⁴⁵³, tsaan⁴⁵³; ญ (KM): nthəh, ไปร (PR): thuəy ʔit; มัด (ML): deh (~ kək); มลาบรี (MB): poʔ ʔay-taak.

ถ่อ /thoo²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to pole (a raft); คำเมือง (KMN): thoo³³; ลื้อ (LUE): thoo²⁴ (~ peə³¹); จีน (KN): faay³⁵ (~ peə³⁵); ลาว (LAO): thoo²¹; พวน (PN): thoo²² (~

phɛɛ³⁵); จีนแคะ (HK): tshaŋ⁴²; อิมปี้ (MP): --; ม้ง (HM): tʃha⁴⁵ (~ phua⁴²); เมี่ยน (MN): tɛŋ⁴⁵³; ขมุ (KM): thoɔ (~ ca-lɔɔŋ); ไปร (PR): kɛr; มล (ML): yan (~ pee); มลาบรี (MB): --.

ถือง /thoŋ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to jab with the elbow; คำเมือง (KMN): taŋ³¹; ลื้อ (LUE): taŋ³³; ไท (KN): taŋ³¹; ลาว (LAO): thaŋ²¹; พวน (PN): thaŋ³¹; จีนแคะ (HK): tun⁴² (ɕiu⁴² tsar³⁵ ~); อิมปี้ (MP): taŋ³³; ม้ง (HM): lau⁴² tʃhi⁴⁵; เมี่ยน (MN): tshwaŋ²⁴; ขมุ (KM): sɔc (kɔŋ ~); ไปร (PR): sa-lɛt; มล (ML): doʔ; มลาบรี (MB): kə-dar (~ gulh-culh).

ถอก /thoɔt²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to remove, to take off; คำเมือง (KMN): kee^{44'}; ลื้อ (LUE): kee^{213'} (~ soɔ^{213'}); ไท (KN): kee^{44'} (~ soɔ^{44'}); ลาว (LAO): kee³⁵; พวน (PN): kee^{41'}; จีนแคะ (HK): thoɔt²¹; อิมปี้ (MP): lɛ⁴⁵; ม้ง (HM): hle³³; เมี่ยน (MN): thut⁴⁵, tɛay⁴⁵³, muɔn²⁴; ขมุ (KM): pɔuc; ไปร (PR): phluuc; มล (ML): ʔiəh (~ but); มลาบรี (MB): ruuuh (~ so-ree), piit (sooŋ).

ถอก (เร็ว) /thoɔt²¹ (rew³² rew³²)/ ; อังกฤษ (ENG): to take off quickly; คำเมือง (KMN): luɔŋ³⁵; ลื้อ (LUE): kee^{213'} lew³¹; ไท (KN): kee^{44'} lew³⁵ lew³⁵; ลาว (LAO): kee³⁵ way²³ way²³; พวน (PN): kee^{41'} lew³⁵ lew³⁵; จีนแคะ (HK): thoɔt²¹ maŋ⁴² maŋ³⁵; อิมปี้ (MP): wai³¹ lɛ⁴⁵ lɛ⁴⁵; ม้ง (HM): hle³³ ʔai³³; เมี่ยน (MN): guŋ³¹ tɛy²⁴ tɛay⁴⁵³; ขมุ (KM): lɔɔc; ไปร (PR): mpruuc; มล (ML): ʔiəh way; มลาบรี (MB): ruuuh ʔə-looy geet.

ถอน /thoɔn³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to pull up (a plant), to pull out (a pole); คำเมือง (KMN): lok³⁵; ลื้อ (LUE): lok³⁵ (~ yaa^{213'}); ไท (KN): lok³⁵ (~ yaa^{44'}); ลาว (LAO): lok³⁵; พวน (PN): lok³⁵ (~ paa^{33'}); จีนแคะ (HK): paŋ³⁵; อิมปี้ (MP): kɔ⁴⁵³; ม้ง (HM): do⁴⁵, tʃho³³; เมี่ยน (MN): tshun³³ (~ miɔ⁴⁵³), peeŋ³³ (~ tshaɔ³³); ขมุ (KM): trəh; ไปร

(PR): thoh (~ pen), thak (~ pchook); มัล (ML): thoh; มลาบรี (MB): yoooh.

ถอย /thooy³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to withdraw, to draw back; คำเมือง (KMN): thooy²³; ลื้อ (LUE): hun³⁵ lar³⁵; จีน (KN): thooy²³ (~ lar²³); ลาว (LAO): hon⁴³⁴ lar⁴³⁴; พวน (PN): hon³⁵ lar²³; จีนแคช (HK): thoi⁴²; อิมปี (MP): nũ⁴⁵ hũ³³; ม้ง (HM): tʃe⁴² tɕ²⁴, ti³¹ tɕ²⁴; เมียน (MN): thuy²⁴; ขมุ (KM): thooy; ไปร (PR): hon lool; มัล (ML): hõn (~ to? tha-lool); มลาบรี (MB): guun len-koot.

ถ้อยคำ /thoy⁴² kham³²/ ; อังกฤษ (ENG): words, expressions; คำเมือง (KMN): kam³⁵ ʔuu⁴⁴; ลื้อ (LUE): kam³¹ ʔuu¹³, kam³¹ fuu³³; จีน (KN): kam³⁵ ʔuu⁴⁴; ลาว (LAO): khwaam²³ ʔuu³⁵; พวน (PN): kham³⁵ ʔuu⁴¹; จีนแคช (HK): fa²¹ ŋi³⁵; อิมปี (MP): ʔa³³ khyə³¹ ce¹³; ม้ง (HM): te⁴² lu²²; เมียน (MN): waə³¹ tɕaə²⁴; ขมุ (KM): sán ʔuu; ไปร (PR): loop ʔeeŋ; มัล (ML): ʔeeŋ yɛk; มลาบรี (MB): sim-beep taŋ.

ถัก /thak²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to braid, to plait; คำเมือง (KMN): thak³⁵; ลื้อ (LUE): thak³⁵; จีน (KN): thak³⁵; ลาว (LAO): thak³⁵; พวน (PN): thak³⁵; จีนแคช (HK): tshiek²¹ (~ mjoŋ⁴²); อิมปี (MP): ce¹³; ม้ง (HM): ntsɛ²², qhai⁴⁵; เมียน (MN): kit⁴⁵ (~ boʔ²¹ pyee³³), tshi⁴⁵ (~ muuŋ²³²); ขมุ (KM): mləaŋ (~ khləʔ), hat (~ rəp); ไปร (PR): kheh, set (~ nək); มัล (ML): thaən (~ nək, ~ sook ki?); มลาบรี (MB): creet (~ ʔoək).

ถัง /thaŋ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): bucket, pail; คำเมือง (KMN): nam⁴³ khu⁴⁴, nam⁴³ poo⁴⁴; ลื้อ (LUE): nam²² khu³³; จีน (KN): nam⁴¹ khu⁴⁴, nam⁴¹ poo⁴⁴; ลาว (LAO): nam³⁵ khu⁴⁴; พวน (PN): nam⁴¹ khu²²; จีนแคช (HK): thur⁴²; อิมปี (MP): nɛ³¹ khɔ³³; ม้ง (HM): thɔ⁴⁵ (~ de⁴²); เมียน (MN): thoŋ⁴⁵³; ขมุ (KM): nám-khuʔ; ไปร (PR): khuʔ (~ pat ʔoək); มัล (ML): nam khuʔ; มลาบรี (MB): khuʔ wɛrk.

ถัก /tha²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to scoot along on the buttocks; คำเมือง (KMN): tha-let³⁵; ลื้อ (LUE): tha-let³⁵; ขึ้น (KN): tha-let³⁵; ลาว (LAO): tha-let³⁵; พวน (PN): thet³⁵; จีนแคช (HK): liu³⁵; อิมปี (MP): ta³³ khū³¹ sɔ̌³³; ม้ง (HM): ʃi⁴⁵; เมี่ยน (MN): thuy²⁴ ka-khuət⁴⁵; ขมุ (KM): khrit; ไพร (PR): luut (~ lool); มัด (ML): lool thūu cak; มลาบรี (MB): gɛr-weeyh, gɛr-wees.

ถั่ว /thuə²¹/ ; อังกฤษ (ENG): bean, pea; คำเมือง (KMN): ma-thuə³³; ลื้อ (LUE): ba-thoo²⁴; ขึ้น (KN): thoo²²; ลาว (LAO): thuə²¹; พวน (PN): ma-thuə²²; จีนแคช (HK): theu²¹; อิมปี (MP): nɔ³¹ kɔ³³ lɔ̌³³; ม้ง (HM): tau²¹; เมี่ยน (MN): top²¹; ขมุ (KM): sphəay (plɛ? ~); ไพร (PR): phle? caam; มัด (ML): phle? kyaam; มลาบรี (MB): plɛ? thoo.

ถั่วฝักยาว /thuə²¹ fak²¹ yaaw³²/ ; อังกฤษ (ENG): long-podded cowpea, *Vigna unguiculata* (Linn.) Walp. subsp. *sesquipedalis* (Linn.) Verdc. (Leguminosae); คำเมือง (KMN): thuə³³ tuun³⁵, thuə³³ khar³⁵, ma-thuə³³ saay²³ sɔ̌⁴⁴; ลื้อ (LUE): ba-thoo²⁴ saay³⁵ sɔ̌²¹³; ขึ้น (KN): thoo²² saay²³ sɔ̌⁴⁴; ลาว (LAO): thuə²¹ saay⁴³⁴ sɔ̌⁴⁴; พวน (PN): ma-thuə²² saay²³ sɔ̌²²; จีนแคช (HK): tshoɿ²⁴ theu²¹; อิมปี (MP): nɔ³¹ kɔ³³ lɔ̌³³ sɔ̌³⁵; ม้ง (HM): tau²¹ nte²⁴; เมี่ยน (MN): top²¹ lay³³; ขมุ (KM): sphəay wəaɿ; ไพร (PR): phle? caam cuəh; มัด (ML): thūu lăa; มลาบรี (MB): hnam jram.

ถั่วลิสง /thuə²¹ li³⁴ -sɔ̌²³/ ; อังกฤษ (ENG): peanut คำเมือง (KMN): ma-thuə³³ din³⁵; ลื้อ (LUE): ba-thoo²⁴ din³⁵; ขึ้น (KN): thoo²² din³⁵; ลาว (LAO): thuə²¹ din²³; พวน (PN): ma-thuə²² hoo³³, ma-thuə²² din³⁵; จีนแคช (HK): thi²¹ theu²¹; อิมปี (MP): ma³³ tho³⁵ lin³³; ม้ง (HM): lau²¹ hua⁴⁵ sɛ⁴⁵; เมี่ยน (MN): ta-sen³³ piəw⁴⁵³; ขมุ (KM): sphəay tɛ?; ไพร (PR): phle? thuə pchik; มัด (ML): phle? thūu thee; มลาบรี (MB): mak thoo be?.

ถาก /thaak²¹/ , อังกฤษ (ENG): to trim (the bark off) with an axe, to chip off lengthwise;
 คำเมือง (KMN): thaak³³; ลื้อ (LUE): thaak²⁴; จีน (KN): thaak²²; ลาว (LAO):
 thaak⁴⁴; พวน (PN): thaak²², จีนแคะ (HK): pok²¹, อิมปี (MP): phy¹³; ม้ง (HM):
 ti²²; เมี่ยน (MN): phay³³; ขมุ (KM): tháak; ไปร (PR): thaak; มล (ML): thaak;
 มลาบรี (MB): klaak.

ถ่าง /thaar²¹/ , อังกฤษ (ENG): to spread apart, คำเมือง (KMN): ʔaa⁴⁴; ลื้อ (LUE):
 ʔaa²¹³ (~ khaa³⁵); จีน (KN): ʔaa⁴⁴ (~ khaa²³); ลาว (LAO): ʔaa³⁵; พวน (PN):
 ʔaa⁴¹; จีนแคะ (HK): ʔa⁴² (~ kiok²¹); อิมปี (MP): ɲa¹³; ม้ง (HM): jɪpha⁴⁵; เมี่ยน
 (MN): kheerj³³; ขมุ (KM): mthaar, ไปร (PR): yaan (~ ntak), ɲkah; มล (ML):
 phyaa (~ waal); มลาบรี (MB): yeeh (~ bluu?).

ถาก /thaat²¹/ , อังกฤษ (ENG): tray, คำเมือง (KMN): koʔ³⁵; ลื้อ (LUE): thaat²⁴, koʔ³⁵ (~
 khaw²¹³); จีน (KN): koʔ³⁵ (~ khaw⁴⁴); ลาว (LAO): phaa²³; พวน (PN): koʔ³⁵;
 จีนแคะ (HK): phan²⁴ (thiat²¹ ~), อิมปี (MP): ho³¹ mi³¹; ม้ง (HM): chō³³; เมี่ยน
 (MN): tho²² sion²⁴; ขมุ (KM): tháat; ไปร (PR): wui (~ saa), thaat; มล (ML):
 tháat; มลาบรี (MB): sə-lun hn-deep.

ถ่าน /thaan²¹/ , อังกฤษ (ENG): charcoal, คำเมือง (KMN): thaam³³; ลื้อ (LUE): thaam²⁴;
 จีน (KN): thaam²²; ลาว (LAO): thaam²¹; พวน (PN): thaam²²; จีนแคะ (HK): than⁴²;
 อิมปี (MP): mi³¹ cɿ⁴⁵; ม้ง (HM): thē³³, hlus⁴ jcai³¹; เมี่ยน (MN): thaam²⁴; ขมุ
 (KM): nsáh, ɲkhəʔ rliə; ไปร (PR): ɲchah, ɲooŋ ʔoot; มล (ML): ɲooŋ (~
 ʔooyh); มลาบรี (MB): kə-tel, sɲ-gaapi.

ถาม /thaam³²³/ , อังกฤษ (ENG): to ask, คำเมือง (KMN): thaam²³; ลื้อ (LUE): thaam³⁵;
 จีน (KN): thaam²³; ลาว (LAO): thaam⁴³⁴; พวน (PN): thaam²³; จีนแคะ (HK):
 mun⁴²; อิมปี (MP): no⁴⁵ tɿ¹³; ม้ง (HM): nō³¹; เมี่ยน (MN): naay²²; ขมุ (KM):

màaŋ, ไพร (PR): suən, มัด (ML): soop, มลาบรี (MB): soop.

ถ้ำ /tham⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): cave; คำเมือง (KMN): tham⁴⁴; ลื้อ (LUE): tham²¹³; จีน (KN): tham⁴⁴; ลาว (LAO): thiəm⁴⁴, tham⁴⁴; พวน (PN): tham³³; จีนแคช (HK): san⁴⁴ lɯŋ²⁴; อิมปี (MP): phlɔ⁴⁵ ʔa³³ khũ³¹; ม้ง (HM): qhɔ²⁴ tʃua³³; เมียน (MN): beerj³¹ khuət⁴⁵; ขมุ (KM): thám, ไพร (PR): mɸhɯŋ kriɸ, มัด (ML): tham, yɔɔŋ ɲiəm, มลาบรี (MB): lah-ʔuh.

ถึ /thi²¹/ ; อังกฤษ (ENG): close (in succession); คำเมือง (KMN): thi³³; ลื้อ (LUE): thi²⁴; จีน (KN): thi²²; ลาว (LAO): thi²¹; พวน (PN): thi²²; จีนแคช (HK): phun³⁵; อิมปี (MP): thi⁴⁵; ม้ง (HM): tua⁴⁵, ntɔ²¹; เมียน (MN): ma²¹; ขมุ (KM): chiik, ไพร (PR): tik, มัด (ML): thium; มลาบรี (MB): hnɛn.

ถืบ /thiip²¹/ ; อังกฤษ (ENG): to shove forcefully with the foot; คำเมือง (KMN): thiip³³; ลื้อ (LUE): tarj³³ (tiin³⁵ ~), thiip²⁴ (lot³³ ~); จีน (KN): tarj³¹ (tiin²³ ~), thiip²² (lot⁴⁴ ~); ลาว (LAO): tharj²¹, yan²³; พวน (PN): yan³⁵, thiip²²; จีนแคช (HK): 𪛗¹ (kiok²¹ ~); อิมปี (MP): ɲɔ¹³; ม้ง (HM): tua²¹; เมียน (MN): dam²²; ขมุ (KM): lùuh; ไพร (PR): ɲɔet, มัด (ML): phyax̌ (~ can), pǎn (~ lot thiip); มลาบรี (MB): yor.

ถึง (ไป-) /thiŋ³²³ (pay³² ~)/ ; อังกฤษ (ENG): to reach, to arrive; คำเมือง (KMN): hoot³³ (pay³⁵ ~), theərj²³; ลื้อ (LUE): hoot³³ (pay³⁵ ~); จีน (KN): hoot³¹ (pay²³ ~), phew²³; ลาว (LAO): hoot³⁵ (pay²³ ~); พวน (PN): hoot³¹, phiew²³ (pay²³ ~); จีนแคช (HK): to⁴²; อิมปี (MP): khɔ⁴⁵ (~ ye⁴⁵³); ม้ง (HM): tso³¹ (mu²² ~); เมียน (MN): thaw²⁴ (miin³¹ ~), ขมุ (KM): ròt (yòh ~), ไพร (PR): ròt, มัด (ML): pheew (cak ~); มลาบรี (MB): hoot (jak ʔa ~).

ถึง (เอื้อม-) /thiŋ³²³ (hiəm⁴² ~)/ ; อังกฤษ (ENG): able to reach something; คำเมือง

(KMN): tərɿ³⁵ (yɿ⁴⁴ ~); ลื้อ (LUE): tɿɿ³¹ (yɿ²² ~); ฐีน (KN): tɿɿ²³ (yɿ⁴¹ ~);
 ลาว (LAO): thɿɿ⁴³⁴ (yɿ³⁵ ~); พวน (PN): thɿɿ²³ (yɿ⁴¹ ~); จีนแคช (HK): tɔ⁴²
 (sɯɿ⁴² ~); อิมปี้ (MP): khɿ⁴⁵ (ɕɿ³³ ~); ม้ง (HM): cuɿ³¹ (ɲɕa²⁴ ~); เมียน (MN):
 thaw²⁴; ฆมุ (KM): thəɿ (chəan ~); ไปร (PR): root; มัด (ML): yoot (yɿt ~);
 มลาบรี (MB): hoot (ɣwɔŋ ʔa ~).

ถือ /thɿɿ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to carry in the hands; คำเมือง (KMN): kam²³; ลื้อ (LUE):
 tiw²¹³; ฐีน (KN): tɿɿ²³; ลาว (LAO): kam²³; พวน (PN): tiw³³; จีนแคช (HK): na³⁵;
 อิมปี้ (MP): ɲɕ¹³; ม้ง (HM): tuɿ²⁴ (~ tɲai²⁴); เมียน (MN): nan⁴⁵³; ฆมุ (KM): cáp;
 ไปร (PR): kɔŋ; มัด (ML): kəŋ; มลาบรี (MB): kuum.

ถุง /thurɿ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): bag, sack, pouch; คำเมือง (KMN): thurɿ²³, thɔɿ²³; ลื้อ
 (LUE): thurɿ³⁵; ฐีน (KN): thurɿ²³; ลาว (LAO): thurɿ⁴³⁴; พวน (PN): thɔɿ²³; จีนแคช
 (HK): thɔi²¹; อิมปี้ (MP): kho³¹ yɔ³³; ม้ง (HM): hna⁴⁵; เมียน (MN): buə²¹; ฆมุ
 (KM): thəy; ไปร (PR): thon; มัด (ML): ɲaa; มลาบรี (MB): ɲɔɔk, kəm-poon.

ถู /thuu³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to rub, to scrub; คำเมือง (KMN): thuu²³; ลื้อ (LUE): thuu³⁵;
 ฐีน (KN): thuu²³; ลาว (LAO): thuu⁴³⁴; พวน (PN): thuu²³ (~ hien²³), huk²² (~
 khii³³ khay³⁵); จีนแคช (HK): sɔ³⁵; อิมปี้ (MP): khɿ³⁵; ม้ง (HM): tshuɿ²¹; เมียน
 (MN): dzaat⁴⁵; ฆมุ (KM): ʔɔɔt; ไปร (PR): loot, thuu (~ cɔŋ); มัด (ML): ɲaal (~
 thii), tiit (~ kɔŋ); มลาบรี (MB): thuuut (~ tiiʔ).

ถูก /thuuk²¹/ ; อังกฤษ (ENG): cheap, inexpensive; คำเมือง (KMN): thuuk³³; ลื้อ (LUE):
 thuuk²⁴; ฐีน (KN): thuuk²²; ลาว (LAO): thɿɿk⁴⁴; พวน (PN): thuu²²; จีนแคช (HK):
 phi³⁵; อิมปี้ (MP): thu¹³; ม้ง (HM): phə⁴² yi³¹; เมียน (MN): tsaan²²; ฆมุ (KM):
 thúuk; ไปร (PR): khreʔ (~ ɲɿm); มัด (ML): tuu; มลาบรี (MB): ca bo beer.

ถูก₂ /thuuk²¹/, อังกฤษ (ENG): correct, right; คำเมือง (KMN): men³¹, ลื้อ (LUE): meen³¹, ขึ้น (KN): men³¹, ลาว (LAO): meen²¹, พวน (PN): meen³¹, จีนแคช (HK): tui⁴²; อิมปี (MP): mɔ¹³, ma³¹ pɔ⁴⁵, cap⁴⁵, ม้ง (HM): tɕau³¹, เมียน (MN): tsu²¹ (~ ʔa⁴⁵), ขมุ (KM): ɲək (~ hɔoc), ไปร (PR): khreʔ (~ wəc), มัด (ML): cap (~ ʔət), มลาบรี (MB): kooʔ.

ถูก₃ /thuuk²¹/, อังกฤษ (ENG): to hit (a target); คำเมือง (KMN): thuuk³³, cap³⁵, ลื้อ (LUE): cap³⁵, ขึ้น (KN): cap³⁵, ลาว (LAO): thiik⁴⁴, พวน (PN): thi²², จีนแคช (HK): tɔ⁴²; อิมปี (MP): ɲ¹³, ม้ง (HM): tɕau³¹ (~ phiə⁴²), เมียน (MN): tsu²¹ (~ be²¹), ขมุ (KM): ɲək, ไปร (PR): phək khreʔ, มัด (ML): lap, มลาบรี (MB): greeʔ.

ถูกใจ /thuuk²¹ cay³²/, อังกฤษ (ENG): pleasing, appealing; คำเมือง (KMN): peɲ³⁵ cay²³, ลื้อ (LUE): cap³⁵ cay³⁵, pɲ³¹ cay³⁵, ขึ้น (KN): pɲ³⁵ cay²³, ลาว (LAO): thiik⁴⁴ caə²³, พวน (PN): thi²² cay³⁵, จีนแคช (HK): sim³⁵ man³⁵ yi⁴², อิมปี (MP): nu⁴⁵ mɔ¹³, ม้ง (HM): hu¹ ʃia⁴⁵, เมียน (MN): hɔɔp¹ hɲəw⁴⁵³, ขมุ (KM): ɲək rɲəm, ไปร (PR): khreʔ cay, มัด (ML): cap ɲim, มลาบรี (MB): mak klol.

เถะ /thəʔ²¹/, อังกฤษ (ENG): particle used to mark an exhortation or a command; คำเมือง (KMN): təʔ⁴⁴, ลื้อ (LUE): lɔʔ³³ (pay³⁵ ~), tɔʔ³³ (kin³⁵ ~), ขึ้น (KN): təʔ⁴⁴ (pay²³ ~), ลาว (LAO): thəʔ³⁵, พวน (PN): thəʔ³⁵, จีนแคช (HK): kɛ²¹, อิมปี (MP): hja¹³, ม้ง (HM): lau⁴² (mu²² ~), เมียน (MN): ʔa⁴⁵ (miɲ³¹ ~), ขมุ (KM): cəm, ไปร (PR): təʔ, มัด (ML): heʔ, มลาบรี (MB): ʔa-do ʔdii.

เถะปะ /thəʔ²¹ naʔ³⁴/, อังกฤษ (ENG): particle used to mark a request; คำเมือง (KMN): təə⁴⁴, təʔ⁴⁴ naʔ³¹, ลื้อ (LUE): ...deə²⁴ tɔʔ³³, ขึ้น (KN): ...təə⁴⁴, ...təə⁴⁴ nah³⁵, ลาว (LAO): thəʔ³⁵ naʔ²³, พวน (PN): thəʔ³⁵, จีนแคช (HK): na²¹, อิมปี (MP): pe³¹, ม้ง (HM): lɔ²² ma⁴², เมียน (MN): ma³¹ (miɲ³¹ ~), ขมุ (KM): ʔəɛ, ไปร (PR): teh,

มัด (ML): tɔ-naa; มลาบรี (MB): ʔa do ʔdii naa.

เถาวัลย์ /thaw³²³ wan³²/ ; อังกฤษ (ENG): vine, creeping plant; คำเมือง (KMN): khiə³⁵ khaw²³; ลื้อ (LUE): khiə³¹ cəək³³; จีน (KM): khiə³⁵ khaw²³; ลาว (LAO): khiə²¹ khaw⁴³⁴; พวน (PN): khiə³⁵ siə²²; จีนแคะ (HK): then²⁴ ɬu¹; อิมปี (MP): ni³¹ ni³³ wan⁴⁵; ม้ง (HM): ca⁴² hma⁴⁵; เมี่ยน (MN): hmay³³; ญ (KM): ca-məʔ wən; ไพร (PR): miʔ thar; มัด (ML): miʔ; มลาบรี (MB): maaʔ, tho-peet.

เถียง /thiəŋ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to disagree, to talk back to; คำเมือง (KMN): thiəŋ²³; ลื้อ (LUE): theerj³⁵; จีน (KM): theerj²³; ลาว (LAO): ʔuu³⁵ yoon³⁵, yoon³⁵ khwaam²³; พวน (PN): thiəŋ²³; จีนแคะ (HK): ʔau⁴² woi³⁵; อิมปี (MP): thi⁴⁵; ม้ง (HM): ca²⁴ (ʃi⁴⁵ ~); เมี่ยน (MN): ndzeerj³³; ญ (KM): thiəŋ; ไพร (PR): roop (~ nuoy); มัด (ML): khay (~ ʔaŋ nooy); มลาบรี (MB): pə-luh (~ to mlaaʔ).

เถื่อน /thiəŋ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): illegal, unauthorized, uncivilized; คำเมือง (KMN): thiəŋ³³; ลื้อ (LUE): thoən²⁴ (law²¹³ ~); จีน (KM): thoən²² (law⁴⁴ ~); ลาว (LAO): thiəŋ²¹; พวน (PN): thiəŋ²²; จีนแคะ (HK): zɿ³⁵ (~ tsu⁴²); อิมปี (MP): ʔa³¹ phə³¹ ma³¹ cə³⁵; ม้ง (HM): qu²² (nɿ³¹ ~); เมี่ยน (MN): hiə⁴⁵³ (~ ka-naay⁴⁵³); ญ (KM): thiəŋ; ไพร (PR): naŋ liɿ; มัด (ML): thiəŋ (khəŋ ~); มลาบรี (MB): --.

เติม /theem³²³/ ; อังกฤษ (ENG): to give extra, to add on; คำเมือง (KMN): theem²³; ลื้อ (LUE): poŋ³⁵ (~ hi²¹³); จีน (KM): theem²³ (~ hi⁴⁴); ลาว (LAO): phia²¹, tɿm²¹, theem⁴³⁴; พวน (PN): phia²², tɿm²²; จีนแคะ (HK): thiə³⁵; อิมปี (MP): po⁴⁵ hi³¹; ม้ง (HM): pu⁴⁵; เมี่ยน (MN): tɕaa³³ pun³³, thi⁴⁵ pun³³; ญ (KM): tɿm; ไพร (PR): phəəm ʔoon; มัด (ML): boʔ ʔaŋ; มลาบรี (MB): tɿm (~ maaʔ).

แถว /thew³²³/ ; อังกฤษ (ENG): row; คำเมือง (KMN): thew²³, thooy⁴⁴; ลื้อ (LUE):

theew³⁵; จีน (KM): theew²³; ลาว (LAO): theew⁴³⁴; พวน (PN): thiow²³; จีนแคช (HK): phar²⁴ (~tui²¹); อิมปี (MP): theu³³; ม้ง (HM): ka⁴⁵ lē⁴², ka⁴⁵ ʃa⁴⁵; เมี่ยน (MN): liəw²³²; ขมุ (KM): theew; ไพร (PR): nthaa ruəc; มัด (ML): thəew (kayh ~); มลาบรี (MB): da mah (jak~ ɲoɔr), ma-ɬəh.

โล /thay³²³/; อังกฤษ (ENG): to plough; คำเมือง (KMN): thay²³; ลื้อ (LUE): thay³⁵; จีน (KM): thay²³; ลาว (LAO): thay⁴³⁴; พวน (PN): thay²³; จีนแคช (HK): le²⁴ (~thien²⁴); อิมปี (MP): thai⁴⁵³ (tə³³ ~); ม้ง (HM): lai⁴²; เมี่ยน (MN): lay³¹ liɪr³¹; ขมุ (KM): tháy (~ maa); ไพร (PR): thay (~ ɲaʔ); มัด (ML): tháy (~ pa-ɲaʔ); มลาบรี (MB): bɛn-raŋ (~ doŋ).

โล่ /thay²¹/; อังกฤษ (ENG): to redeem, to ransom; คำเมือง (KMN): kee⁴⁴ khiin³⁵; ลื้อ (LUE): kee²¹³ ʔaw³⁵; จีน (KM): kee⁴⁴ khiin³⁵; ลาว (LAO): kee³⁵ khiin²³; พวน (PN): kee⁴¹ khiin³⁵; จีนแคช (HK): duk⁴⁴ (~ ɬin³⁵); อิมปี (MP): thai¹³; ม้ง (HM): tshi²⁴; เมี่ยน (MN): tsuaʔ²¹ dzuaŋ²⁴; ขมุ (KM): tháy (~ pa-khəay); ไพร (PR): kee leh; มัด (ML): kee ʔet; มลาบรี (MB): kho-naap ʔeek.

ตกน้ำ /thot³⁴ naam³⁴/; อังกฤษ (ENG): to dam up, to irrigate; คำเมือง (KMN): pɔɔy³³ nam⁴³; ลื้อ (LUE): khaarʔ⁴ nam²² (~ say²⁴ naa³¹); จีน (KM): khaarʔ² nam⁴¹ (~ say²² naa³⁵); ลาว (LAO): perʔ²¹ nam³⁵; พวน (PN): haarʔ²² nam⁴¹ (~ haw³³ naa³⁵); จีนแคช (HK): piɔŋ⁴² ɬui⁴²; อิมปี (MP): ʔi³³ cho⁴⁵³ plɛ¹³; ม้ง (HM): caɪ²² de⁴², tʃɔ³³ de⁴²; เมี่ยน (MN): puur²⁴ ʔuəm³³; ขมุ (KM): mrɔɔŋ (~ ʔóm); ไพร (PR): phraʔ leh (~ nɔɔk); มัด (ML): blah phuəy (~ kuut pa-ɲaʔ); มลาบรี (MB): --.

ทน /thon³²/; อังกฤษ (ENG): durable, enduring; คำเมือง (KMN): ʔot³⁵; ลื้อ (LUE): ʔot³⁵ ʔaw³⁵; จีน (KM): ʔot³⁵ thon³⁵; ลาว (LAO): ʔot³⁵; พวน (PN): ʔot³⁵ ʔaw³⁵; จีนแคช

(HK): nai²¹; อิมปี้ (MP): ʔon⁴⁵³; ม้ง (HM): the²⁴, the²⁴ ka³¹; เมี่ยน (MN): tɔim³³; ญ (KM): ʔot, ไปร (PR): soot, ʔɔt ʔet, มัด (ML): kum siʔ, มลาบรี (MB): ʔot.

ทราย /saay³²/ ; อังกฤษ (ENG): sand; คำเมือง (KMN): saay³⁵; ลื้อ (LUE): saay³¹; ิ่น (KN): saay³⁵; ลาว (LAO): saay²³; พวน (PN): saay³⁵; จีนแคช (HK): sa³⁵; อิมปี้ (MP): mi³³ si³¹; ม้ง (HM): swa⁴⁵ ʔe⁴⁵; เมี่ยน (MN): saay³¹ tsiəw³³; ญ (KM): srəh, ไปร (PR): saay, มัด (ML): saay, มลาบรี (MB): doon saay.

ทวง /thuəŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): to ask for, to dun; คำเมือง (KMN): thaam²³; ลื้อ (LUE): tooy³¹ (~ ʔaw³⁵), thaam³⁵ (~ ʔaw³⁵), ิ่น (KN): thaam²³ (~ ɲin³⁵), ลาว (LAO): thaam⁴³⁴; พวน (PN): thaam²³ ʔaw³⁵; จีนแคช (HK): tho⁴²; อิมปี้ (MP): tũ³¹ ɬi¹³; ม้ง (HM): tʃi⁴⁵ nqe³³; เมี่ยน (MN): peʔ⁴⁵ (~ tɔeʔ⁴⁵); ญ (KM): məaŋ, ไปร (PR): suən (~ ʔet); มัด (ML): soop (~ ʔet ɲən); มลาบรี (MB): pə-guun ʔeek.

ทว /thuet⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): great-grandparent; คำเมือง (KMN): ʔuy⁴³; ลื้อ (LUE): mɔon²⁴; ิ่น (KN): ʔuy⁴¹; ลาว (LAO): mɔon²¹; พวน (PN): mɔn²² (phɔ³¹ ~, mee³¹ ~), จีนแคช (HK): kuŋ³⁵ thai⁴²; อิมปี้ (MP): ʔa³³ phi³¹ mɔ³³, ʔa³³ phi³¹ pɲi³³; ม้ง (HM): yai³¹ kɔ⁴⁵; เมี่ยน (MN): ʔon³³ thaay²⁴; ญ (KM): táʔ yúut, yàʔ yúut, ไปร (PR): mee cɔŋ, ʔaw cɔŋ, มัด (ML): ʔaw taa sək, məy naay sək, มลาบรี (MB): --.

ท่วม /thuəm⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): flooded; คำเมือง (KMN): thuəm⁴⁴; ลื้อ (LUE): thoom²¹³; ิ่น (KN): thoom⁴⁴; ลาว (LAO): thuəm⁴⁴; พวน (PN): thuəm³³; จีนแคช (HK): tɔim⁴² (ɔui⁴² ~); อิมปี้ (MP): thũ⁴⁵³ (ʔi³³ cho⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): ɲa⁴⁵ (de⁴² ~); เมี่ยน (MN): ʔiəm²⁴ (ʔuəm³³ ~); ญ (KM): thúəm, ไปร (PR): thuəm (nɔok ~), มัด (ML): thũəm (phuəy ~), มลาบรี (MB): khuun (wɛrk ~).

ทอ /thoo³²/ ; อังกฤษ (ENG): to weave; คำเมือง (KMN): too³⁵ huuk³³; ลื้อ (LUE): tam²⁴ huuk²⁴; ขึ้น (KN): tam²² huuk²²; ลาว (LAO): tam²¹ huuk⁴⁴; พวน (PN): tam²² huu²²; จีนแคช (HK): kar³⁵ (~ pu⁴²); อิมปี้ (MP): chi⁴⁵ (la³¹ phai³⁵ ~); ม้ง (HM): ntɔ²² (~ ntaw⁴⁵); เมี่ยน (MN): dat⁴⁵ (~ dia³³); ขมุ (KM): kéh (~ rúuk); ไปร (PR): thak (~ ntɔoy), มล (ML): too (~ ceh); มลาบรี (MB): tooy.

ทอ /thoo⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): tube, pipe; คำเมือง (KMN): too³¹; ลื้อ (LUE): too³³ (~ nam²²); ขึ้น (KN): too³¹; ลาว (LAO): thoo²¹; พวน (PN): thoo³¹; จีนแคช (HK): tui⁴² thur²⁴; อิมปี้ (MP): to¹³ (ʔi³³ cho⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): ka²⁴ tho⁴², tho⁴² de⁴²; เมี่ยน (MN): ʔuam³¹ kin⁴⁵³; ขมุ (KM): thoo; ไปร (PR): ntwaar (~ ʔɔok); มล (ML): thol (~ ʔɔok); มลาบรี (MB): too ʔɔɔk.

ท้อ (-ใจ) /thoo³⁴ (~ cay³²) / ; อังกฤษ (ENG): discouraged, disheartened; คำเมือง (KMN): ʔit³⁵ cay²³; ลื้อ (LUE): ʔoon²⁴ cay³⁵; ขึ้น (KN): ʔit³⁵ cay²³; ลาว (LAO): miay²¹ cao²³; พวน (PN): cay³⁵ ʔoon²²; จีนแคช (HK): hiu³⁵ sim³⁵; อิมปี้ (MP): nu⁴⁵ ho³³ nɔ¹³; ม้ง (HM): qau³¹ ʔɔ³¹; เมี่ยน (MN): nɔoy²² faan³¹; ขมุ (KM): miay rjɛm; ไปร (PR): loo lee cay; มล (ML): sɪt jɛm; มลาบรี (MB): dok klol.

ทองคำ /thoo³² kham³²/ ; อังกฤษ (ENG): gold; คำเมือง (KMN): kham³⁵; ลื้อ (LUE): kham³¹; ขึ้น (KN): kham³⁵; ลาว (LAO): kham²³; พวน (PN): kham³⁵; จีนแคช (HK): kim³⁵; อิมปี้ (MP): kham³¹, tho³⁵; ม้ง (HM): ku⁴⁵; เมี่ยน (MN): tɛiam³³; ขมุ (KM): srɪl; ไปร (PR): kham; มล (ML): thooŋ; มลาบรี (MB): --.

ทองแดง /thoo³² deer³²/ ; อังกฤษ (ENG): copper; คำเมือง (KMN): too³⁵ deer³⁵; ลื้อ (LUE): too³¹ deer³⁵; ขึ้น (KN): too³⁵ deer³⁵; ลาว (LAO): thoo²³ deer²³; พวน (PN): thoo³⁵ deer³⁵; จีนแคช (HK): thur²⁴; อิมปี้ (MP): to³³ ʔa³³ nɔ³⁵; ม้ง (HM): tɔ⁴² lia⁴⁵; เมี่ยน (MN): too³¹ si⁴⁵; ขมุ (KM): laat yim; ไปร (PR): too soo; มล

(ML): thoovj soo; มลาบรี (MB): --.

ทองเหลือง /thoovj³² liəŋ³²³/ ; อังกฤษ (ENG): brass; คำเมือง (KMN): toovj³⁵ liəŋ²³, toovj³⁵ liəŋ²³; ลื้อ (LUE): toovj³¹ loəŋ³⁵; จีน (KN): toovj³⁵ loəŋ²³; ลาว (LAO): thoovj²³ liəŋ⁴³⁴; พวน (PN): thoovj³⁵ liəŋ²³; จีนแคะ (HK): wəŋ²¹ kim³⁵; อิมปี (MP): toŋ³³ ʔa³³ lo³³; ม้ง (HM): tɔ̌⁴² da³¹; เมี่ยน (MN): yaŋ³¹ toŋ³¹; ญ (KM): làt liəŋ, ไปร (PR): toovj liəŋ; มัด (ML): thoovj hliəŋ; มลาบรี (MB): --.

ท่อง (- จำ) /thoŋ⁴² (~ cam³²)/ ; อังกฤษ (ENG): to learn by rote; คำเมือง (KMN): thoŋ³¹ cam²³; ลื้อ (LUE): thoŋ³³; จีน (KN): thoovj³¹ cam²³; ลาว (LAO): law²¹ (~ du³⁵); พวน (PN): thoŋ³¹; จีนแคะ (HK): phoi⁴² ɕu³⁵; อิมปี (MP): chɔ̌³³ ko¹³; ม้ง (HM): ɲɛ²¹ ci²¹ ko²¹ tau³³; เมี่ยน (MN): puy³¹; ญ (KM): thón ǎ; ไปร (PR): lwaat ʔoovj; มัด (ML): thoŋ (~ ʔaŋ cǎm); มลาบรี (MB): --.

ท่องเที่ยว /thoŋ⁴² thiew⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to tour; คำเมือง (KMN): ʔeev³³; ลื้อ (LUE): ʔeev²⁴; จีน (KN): ʔeev²²; ลาว (LAO): thiew²¹; พวน (PN): ʔiew²², ʔeev²²; จีนแคะ (HK): lau³⁵ liəu²¹; อิมปี (MP): cɔ̌³¹ ye⁴⁵³; ม้ง (HM): tɕhɛ²¹ ɲci³¹; เมี่ยน (MN): miŋ³¹ dzyaaw²²; ญ (KM): yòh ʔeev; ไปร (PR): soot rər, soot min; มัด (ML): soot win; มลาบรี (MB): jak gween.

ท้อง /thoovj³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): abdomen, belly; คำเมือง (KMN): toovj⁴³, khii⁴⁴ pum²³; ลื้อ (LUE): toovj²²; จีน (KN): toovj⁴¹, khii⁴⁴ pum²³; ลาว (LAO): khii⁴⁴ pum²³; พวน (PN): pum³⁵; จีนแคะ (HK): tu⁴²; อิมปี (MP): ʔu³¹ thɔ̌³¹; ม้ง (HM): pla⁴⁵; เมี่ยน (MN): ka-sio³³; ญ (KM): lɔ̌uy; ไปร (PR): mphul; มัด (ML): phuul, mphul; มลาบรี (MB): thə-puul.

ท้องร่วง /thoovj³⁴ ruəŋ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to have diarrhea; คำเมือง (KMN): lu³⁵

toɔŋ⁴³; ลื้อ (LUE): luŋ³⁵ toɔŋ²²; จีน (KN): luŋ³⁵ toɔŋ⁴¹; ลาว (LAO): suŋ³⁵ thoɔŋ³⁵; พวน (PN): luŋ³⁵ thoŋ⁴¹; จีนแคะ (HK): ʔɔ³⁵ tu⁴²; อิมปี (MP): ʔu³¹ thɔ³¹ lɿ⁴⁵; ม้ง (HM): tɕai²² pla⁴⁵, haɿ³³ qua²⁴; เมี่ยน (MN): ka-siə³³ fiə²⁴; ขมุ (KM): cuŋ lɿuuy; ไปร (PR): raay yak; มัด (ML): byah; มลาบรี (MB): sih thə-puul.

ทอด /thoɔt⁴²/; อังกฤษ (ENG): to fry (e.g. a fish); คำเมือง (KMN): thoɔt³¹; ลื้อ (LUE): thoɔt³³ (~ khay²⁴); จีน (KN): thoɔt³¹ (~ paa²³); ลาว (LAO): thoɔt³⁵; พวน (PN): caaw²² (~ paa³⁵); จีนแคะ (HK): pho²⁴; อิมปี (MP): kho⁴⁵³; ม้ง (HM): ki⁴⁵ (~ qai⁴⁵); เมี่ยน (MN): tsin³³; ขมุ (KM): thɔt; ไปร (PR): khwat; มัด (ML): thɔt; มลาบรี (MB): khwa (~ kaaʔ).

ทอด (~ แท) /thoɔt⁴² (~ hee²³)/; อังกฤษ (ENG): to cast (a fishing net); คำเมือง (KMN): toɔt³¹ (~ hee²³); ลื้อ (LUE): toɔt³³ (~ hee³⁵); จีน (KN): toɔt³¹ (~ hee²³); ลาว (LAO): khwaarɰ¹ (~ hee⁴³⁴); พวน (PN): toɔt³¹ (~ hee²³); จีนแคะ (HK): ta⁴² (~ mjoɔɰ⁴²); อิมปี (MP): cɛ³³ (ʔu³¹ ɛ³⁵ ~); ม้ง (HM): ntau²² (~ va²²); เมี่ยน (MN): poɔɰ²³² (~ muuɰ²³²); ขมุ (KM): thɛr (~ rɛp); ไปร (PR): sah (~ nak); มัด (ML): phɛɰ (~ nak); มลาบรี (MB): door (~ hnɛk).

ทอด (~ เจิน) /thoon³² (~ ɲɛn³²)/; อังกฤษ (ENG): to give change; คำเมือง (KMN): thoon³⁵ (~ tarɰ²³); ลื้อ (LUE): thoon³¹ (~ si-tarɰ³⁵); จีน (KN): thoon³⁵ (~ ɲɛn³⁵); ลาว (LAO): thoon²³ (~ tarɰ²³); พวน (PN): thoon³⁵ (~ sa-tarɰ³⁵); จีนแคะ (HK): thun³⁵ tarɰ³⁵; อิมปี (MP): tɕ¹³ (sɛ³³ tarɰ⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): tɕ²⁴ (~ ɲɛ⁴²); เมี่ยน (MN): thuy²⁴ ɲaan³¹; ขมุ (KM): thoon (~ staaŋ); ไปร (PR): thoon (~ ɲɛn); มัด (ML): thoon (~ toŋ ɲɛn); มลาบรี (MB): thoon leh (~ sɛ-taaŋ).

ทอด (~ ไม้) /thon⁴² (~ maay³⁴)/; อังกฤษ (ENG): piece of wood; คำเมือง (KMN): ton³¹ (~ may⁴³); ลื้อ (LUE): ton³³ (~ may²²); จีน (KN): ton³¹ (~ may⁴¹); ลาว (LAO):

thon²¹, khoon⁴³⁴ (~ may³⁵); พวน (PN): thon³¹ (~ may⁴¹); จีนแคช (HK): thur²⁴ (ตู่²¹ ~); อิมปี (MP): mi³¹ thi³³; ม้ง (HM): yɛ²⁴ (~ ntɔ̃³³), i⁴⁵ ya³³; เมียน (MN): diər³¹ kan²⁴, diər³¹ gan²⁴; ขมุ (KM): khòon; ไปร (PR): duun lam; มัด (ML): thol (~ ʔuəŋ); มลาบรี (MB): ma-tuon (~ laam).

ทอง /thooŋ³²/; อังกฤษ (ENG): to pitch (e.g. a penny); คำเมือง (KMN): coor³¹, ลื้อ (LUE): coor³³ (~ lur³¹ khum³⁵); จีน (KN): coor³¹ (~ lor³⁵ khum²³); ลาว (LAO): coon²³; พวน (PN): poon³³; จีนแคช (HK): thioi²¹ (~ tar³⁵); อิมปี (MP): cō¹³ (sa³³ tar⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): lai²¹, cuɛ²¹; เมียน (MN): beew³³ (~ naan³¹); ขมุ (KM): wát; ไปร (PR): kwaŋ sih; มัด (ML): them (~ phleʔ suət); มลาบรี (MB): khan.

ทะลาย /tha-laay³²/; อังกฤษ (ENG): bunch, cluster (of coconuts, arecanuts); คำเมือง (KMN): kha-nɛɛr³⁵; ลื้อ (LUE): kha-nɛɛr³¹ (~ mpaaw²², ~ maak²⁴); จีน (KN): kha-nɛɛr³⁵ (~ mpaaw⁴¹), pii²³ (~ maak²²); ลาว (LAO): seer²³ (~ mak³⁵ phaaw³⁵), pii²³ (~ maak⁴⁴); พวน (PN): kha-nɛɛr³⁵ (~ ma-phaaw⁴¹, ~ maa²²); จีนแคช (HK): tɕhon⁴²; อิมปี (MP): kha³³ nɛɛr³¹ (ma³³ pəu³³ ~); ม้ง (HM): tau²⁴ (~ mɛ²¹ po⁴²); เมียน (MN): tho⁴⁵; ขมุ (KM): kha-nɛɛŋ (~ phraaw); ไปร (PR): nthah lum; มัด (ML): thum; มลาบรี (MB): mi-baay mat.

ทะลุ /tha-lu³⁴/; อังกฤษ (ENG): pierced through, bored through; คำเมือง (KMN): phot³⁵ (teer³⁵ ~); ลื้อ (LUE): put³⁵; จีน (KN): put³⁵; ลาว (LAO): phot³⁵; พวน (PN): bor²², phot³⁵; จีนแคช (HK): tɕhon³⁵ kyo⁴²; อิมปี (MP): ʔu⁴⁵³ (chɛ³⁵ ~); ม้ง (HM): tʃha⁴⁵; เมียน (MN): pyot²¹, thor³³; ขมุ (KM): rpót (kén ~); ไปร (PR): sa-luh; มัด (ML): khluh (thoot ʔaŋ ~); มลาบรี (MB): lah-ʔuh.

ทะเลาะ /tha-lo³⁴/; อังกฤษ (ENG): to quarrel; คำเมือง (KMN): phit³⁵ (~ kan²³); ลื้อ

(LUE): kheew³¹ (~ kan³⁵), phit³⁵ (~ kan³⁵); จีน (KN): phit³⁵ (~ kan²³); ลาว (LAO): phit³⁵ (~ kan²³); พวน (PN): thier²³ (~ kan³⁵), phit³⁵ (~ kan³⁵); จีนแคะ (HK): ?au⁴² (~ woi³⁵); อิมปี้ (MP): si⁴⁵ (~ pəi¹³); ม้ง (HM): ji⁴⁵ ce³¹; เมี่ยน (MN): ndzeer³³ (~ tɕaa²⁴); ขมุ (KM): rthiəŋ (~ ywəŋ); ไปร (PR): luh (~ ?aŋ nuəy), roop (~ nuəy); มล (ML): khwii (~ nooy); มลาบรี (MB): pə-luh.

ทักทวง /thak³⁴ thaay³²/ ; อังกฤษ (ENG): to greet; คำเมือง (KMN): tak⁴⁴; ลื้อ (LUE): tak³³ thaam³⁵ (~ kan³⁵); จีน (KN): thaam²³ (~ kan²³); ลาว (LAO): ?oon³⁵ thaam⁴³⁴; พวน (PN): thaam²³ (~ kan³⁵); จีนแคะ (HK): siŋ³⁵ mun⁴²; อิมปี้ (MP): po³¹ tɕ¹³; ม้ง (HM): ji⁴⁵ fi²¹, ji⁴⁵ tha²¹; เมี่ยน (MN): kwoŋ⁴⁵³ waɬ²² dzyaaw²²; ขมุ (KM): thák (~ ywəŋ); ไปร (PR): suon ?wəŋ; มล (ML): soop ɣwəy; มลาบรี (MB): taplaaw to mlaaŋ.

ทั่ง /thaŋ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): anvil; คำเมือง (KMN): taŋ³¹; ลื้อ (LUE): taŋ³³; จีน (KN): taŋ³¹ (~ lek³⁵); ลาว (LAO): thaŋ²¹; พวน (PN): thaŋ³¹; จีนแคะ (HK): ta⁴² thiet²¹ yur²¹; อิมปี้ (MP): taŋ³³ si³⁵; ม้ง (HM): tha²⁴ (lu⁴⁵ ~ ntau²² hlau³³); เมี่ยน (MN): tsam³³; ขมุ (KM): thəol; ไปร (PR): taŋ; มล (ML): tăŋ (~ tiplek); มลาบรี (MB): tɛr-nek.

ทั้งหมัด /thaŋ³⁴ mot²¹/ ; อังกฤษ (ENG): all, altogether; คำเมือง (KMN): mot³⁵, tɕəŋ⁴⁴ mot³⁵; ลื้อ (LUE): tɛr²² mot³⁵; จีน (KN): mot³⁵; ลาว (LAO): mot³⁵; พวน (PN): mot³⁵; จีนแคะ (HK): ham²¹ tsuŋ⁴²; อิมปี้ (MP): yu⁴⁵ khɔ³³; ม้ง (HM): hu²⁴ ji³³; เมี่ยน (MN): yiat²¹ tsuŋ⁴⁵³; ขมุ (KM): lək ləoc; ไปร (PR): mot; มล (ML): tiəh; มลาบรี (MB): pə-tok, pə-took.

ทัด /tha³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): to tuck behind the ear (as a flower); คำเมือง (KMN): nep³⁵; ลื้อ (LUE): nep³⁵; จีน (KN): nep³⁵ (~ huɛ²³); ลาว (LAO): nep³⁵; พวน (PN): nep³⁵;

จิ้นแคช (HK): kua⁴² (~ fa³⁵); อิมปี้ (MP): tɕ¹³; มั่ง (HM): tɕhai²²; เมียน (MN): fa⁴⁵ (~ piaŋ³¹); ญู (KM): ŋkhaʔ (~ raan sɿʔɔŋ); ไปร (PR): khleep (~ raan); มัด (ML): hep (~ yaan ʔaal); มลาบรี (MB): hnep bak-kah.

ทัน /than³²/ ; อังกฤษ (ENG): on time, in time; คำเมือง (KMN): tan³⁵; ลื้อ (LUE): ten³¹; ิ่น (KN): tan³⁵; ลาว (LAO): than²³; พวน (PN): than³⁵; จิ้นแคช (HK): tɕhet²¹; อิมปี้ (MP): tɕ⁴⁵³; มั่ง (HM): tɕa²⁴, tɕa³¹; เมียน (MN): hiŋ³¹; ญู (KM): thàn; ไปร (PR): wiy (~ leh); มัด (ML): tan; มลาบรี (MB): geet.

ทั่ว /thua⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): all over, thoroughly; คำเมือง (KMN): khway³¹; ลื้อ (LUE): khway³³ (pay³⁵ ~); ิ่น (KN): khway³¹ (pay²³ ~); ลาว (LAO): hoʔ³⁵ (pay²³ ~); พวน (PN): khway³¹ (pay³⁵ ~); จิ้นแคช (HK): phu³⁵ piaŋ⁴²; อิมปี้ (MP): pa³⁵ lɕ³³; มั่ง (HM): tsua³³ tsua³³; เมียน (MN): haʔ²¹ daw³³; ญู (KM): lək cɔt; ไปร (PR): mot sa-nee; มัด (ML): thūa tiəh; มลาบรี (MB): --.

ทา /thaa³²/ ; อังกฤษ (ENG): to smear, to spread on; คำเมือง (KMN): taa³⁵; ลื้อ (LUE): taa³¹; ิ่น (KN): taa³⁵; ลาว (LAO): thaɔ²³; พวน (PN): thaɔ³⁵; จิ้นแคช (HK): tsha²⁴; อิมปี้ (MP): tɕ¹³; มั่ง (HM): plɛ²⁴; เมียน (MN): tɕdzaat⁴⁵; ญู (KM): thàa; ไปร (PR): thuu; มัด (ML): thak; มลาบรี (MB): baak.

ท่า (- ท่า) /thaa⁴² (~ naam³⁴)/ ; อังกฤษ (ENG): landing platform, pier; คำเมือง (KMN): taa³¹; ลื้อ (LUE): taa³³ (~ nam²²); ิ่น (KN): taa³¹ (~ nam⁴¹); ลาว (LAO): thaɔ²¹ (~ nam³⁵); พวน (PN): thaɔ³¹; จิ้นแคช (HK): khe⁴⁴ ɕun²⁴, khe⁴⁴ fin²⁴; อิมปี้ (MP): tɕ¹³ (ʔi³³ cho⁴⁵³ ~); มั่ง (HM): ntɕ³¹ de⁴²; เมียน (MN): ʔuam³¹ pow³³; ญู (KM): thàa (~ ʔóm); ไปร (PR): taa (~ nɔɔk); มัด (ML): tǎa kwaɿ; มลาบรี (MB): --.

ท้า (~ ทาย) /thaa³⁴ (~ thaay³²) / ; อังกฤษ (ENG): to challenge; คำเมือง (KMN): taa⁴³; ลื้อ (LUE): taa²² (~ kan³⁵); ขึ้น (KN): taa⁴¹ (~ kan²³); ลาว (LAO): thaa³⁵; พวน (PN): taa⁴¹; จีนแคะ (HK): thia³⁵ tɛn⁴²; อิมปี (MP): ʔa³¹ tɕ⁴⁵³; ม้ง (HM): tɿ²⁴; เมี่ยน (MN): dɔw⁴⁵³; ขมุ (KM): thàa; ไปร (PR): taa (~ leh ʔah); มัด (ML): taa (~ ʔah); มลาบรี (MB): ʔa dee ʔaleh.

ตาก /thaak⁴² / ; อังกฤษ (ENG): land leach; คำเมือง (KMN): taak³¹; ลื้อ (LUE): taak³³; ขึ้น (KN): taak³¹; ลาว (LAO): thaak³⁵; พวน (PN): thaaʔ²²; จีนแคะ (HK): fu²¹ khɿ²⁴; อิมปี (MP): ʔu⁵ ɲ³¹; ม้ง (HM): hɿa⁴⁵; เมี่ยน (MN): pyom³³; ขมุ (KM): plɛm; ไปร (PR): phlɔom; มัด (ML): phlɔom; มลาบรี (MB): thaak.

ทาง /thaarj³² / ; อังกฤษ (ENG): way, path, trail; คำเมือง (KMN): taarj³⁵; ลื้อ (LUE): taarj³¹; ขึ้น (KN): taarj³⁵; ลาว (LAO): hun⁴³⁴ thaarj²³; พวน (PN): hon²³ thaarj³⁵; จีนแคะ (HK): lu²¹; อิมปี (MP): hu³¹ khɿ³⁵; ม้ง (HM): ke²⁴; เมี่ยน (MN): tɔaw⁴⁵³; ขมุ (KM): ɲɔɔr; ไปร (PR): rwan; มัด (ML): yɔɔŋ; มลาบรี (MB): ɲɔɔr.

ทางลัด /thaarj³² lat³⁴ / ; อังกฤษ (ENG): short cut; คำเมือง (KMN): taarj³⁵ lat⁴⁴; ลื้อ (LUE): taarj³¹ let³³; ขึ้น (KN): taarj³⁵ lat⁴⁴; ลาว (LAO): thaarj²³ lat⁴⁴; พวน (PN): thaarj³⁵ lat²²; จีนแคะ (HK): ɬam⁴² lu²¹; อิมปี (MP): hu³¹ khɿ³⁵ lat¹³; ม้ง (HM): ke²⁴ tsar²²; เมี่ยน (MN): tɔaw³¹ tsar²¹; ขมุ (KM): ɲɔɔr lát; ไปร (PR): rwan lat; มัด (ML): ɲɔɔŋ ʔanlat; มลาบรี (MB): ɲɔɔr lat.

ท่าน /than⁴² / ; อังกฤษ (ENG): you; คำเมือง (KMN): than³¹, taan³¹; ลื้อ (LUE): taan³³; ขึ้น (KN): thaان³¹; ลาว (LAO): caw³⁵, haw²³; พวน (PN): than³¹; จีนแคะ (HK): ɲ²⁴; อิมปี (MP): nɔ³⁵; ม้ง (HM): kɔ⁴²; เมี่ยน (MN): moy³¹; ขมุ (KM): yɛʔ; ไปร (PR): ʔom; มัด (ML): mah; มลาบรี (MB): meh.

ทาย /thaay³²/ ; อังกฤษ (ENG): to predict, to prognosticate, to foretell; คำเมือง (KMN): taay³⁵, twaay³⁵; ลื้อ (LUE): taay³¹; จีน (KN): taay³⁵; ลาว (LAO): thaay²³; พวน (PN): thaay³⁵; จีนแคะ (HK): yok²¹; อิมปี (MP): tɕ⁴⁵³; ม้ง (HM): fai⁴⁵ phia⁴²; เมี่ยน (MN): tshay³³; ญ (KM): thək; ไปร (PR): taa (~ nuay); มัด (ML): khay ɣuoy; มลาบรี (MB): --.

ท้าย /thaay³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): rear, end; คำเมือง (KMN): taay⁴³; ลื้อ (LUE): taay²²; จีน (KN): taay⁴¹; ลาว (LAO): thaay³⁵; พวน (PN): thaay⁴¹; จีนแคะ (HK): mu³⁵; อิมปี (MP): tɕ³¹ khɿ⁴⁵³; ม้ง (HM): to²¹ qa⁴⁵, to²¹ qu⁴⁵ qa⁴⁵; เมี่ยน (MN): ka-haa⁴⁵³; ญ (KM): ləŋ thəw?; ไปร (PR): ntha? lool sut; มัด (ML): tha-lool; มลาบรี (MB): hn-taa?.

ท้ายทอย /thaay³⁴ thəw³²/ ; อังกฤษ (ENG): occipital part of the skull; คำเมือง (KMN): ɣuon³¹; ลื้อ (LUE): ɣuon³³; จีน (KN): ɣuon³¹; ลาว (LAO): ɣuon²¹; พวน (PN): ɣuon³¹; จีนแคะ (HK): kɿŋ⁴² kut²¹ theu⁴; อิมปี (MP): lu³³ nu³⁵; ม้ง (HM): ca⁴² q⁴⁵; เมี่ยน (MN): tɕaan³¹ ɣun²³²; ญ (KM): tək-lək; ไปร (PR): ŋkhol; มัด (ML): khool; มลาบรี (MB): hŋ-lɛ? hŋ-le?.

ทาส /thaat⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): slave; คำเมือง (KMN): khii⁴⁴ khaa⁴⁴; ลื้อ (LUE): khii²¹³ khaa²¹³; จีน (KN): khii⁴⁴ khaa⁴⁴; ลาว (LAO): khii⁴⁴ khaa⁴⁴; พวน (PN): khii³³ khaa³³; จีนแคะ (HK): nu⁴ li²¹; อิมปี (MP): khɿ¹³ khe³⁵; ม้ง (HM): qhe²⁴; เมี่ยน (MN): nɔw³¹; ญ (KM): thət; ไปร (PR): khraa (~ ?ah); มัด (ML): phyam cay, khii khaa; มลาบรี (MB): khaa preem.

ทำ /tham³²/ ; อังกฤษ (ENG): to do, to make; คำเมือง (KMN): ɲa?⁴⁴ (~ kaan²³); ลื้อ (LUE): ye?³³ (~ kaan³⁵); จีน (KN): ye?⁴⁴ (~ kaan²³); ลาว (LAO): het⁴⁴ (~ kaan²³); พวน (PN): ?et³⁵ (~ kaan³⁵); จีนแคะ (HK): tɕ⁴² (~ ɕe²¹); อิมปี (MP):

khɛ̌³⁵; มั่ง (HM): ua³³; เมียน (MN): tsəw²⁴; ขมุ (KM): ʔəh; ไปร (PR): ʔaŋ, then, ʔeɛŋ; มัด (ML): ʔeɛm; มลาบรี (MB): ʔəh.

ทำไม /tham³² may³²/; อังกฤษ (ENG): why, what for; คำเมือง (KMN): ɲa⁴⁴ ɲaŋ²³; ลื้อ (LUE): ci-day³⁵; จีน (KN): pen²³ yaŋ²³, ye⁴⁴ yaŋ²³; ลาว (LAO): pen²³ si-daa²³; พวน (PN): pen³⁵ ɲaŋ³⁵, ʔet³⁵ ka-ləə³⁵; จีนแคช (HK): tɕɔ⁴² mak²¹ kai⁴²; อิมปี (MP): ʔi⁴⁵ ca⁴⁵³ khia³³; มั่ง (HM): ua³³ ca²²; เมียน (MN): wey²² ha⁴⁵ tiw²⁴; ขมุ (KM): ʔəh məəh; ไปร (PR): ʔaŋ ʔeh naa; มัด (ML): ʔeɛm mee; มลาบรี (MB): pya² ɲa³.

ทิ้ง /thiŋ³⁴/; อังกฤษ (ENG): to discard, to abandon; คำเมือง (KMN): khwaar³¹; ลื้อ (LUE): khwaar³³, la²³³ (~luuk³³); จีน (KN): khwaar³¹; ลาว (LAO): pa³⁵ (~hiən²³), khwaar²¹ (~khii⁴⁴ ho⁴⁴); พวน (PN): khwaar³¹; จีนแคช (HK): thiəu¹; อิมปี (MP): cu⁴⁵ phi¹³; มั่ง (HM): po²⁴ tʃe³¹; เมียน (MN): kwar²²; ขมุ (KM): pác; ไปร (PR): ʔeɛm; มัด (ML): tham; มลาบรี (MB): bak door.

ทิ่ม /thim⁴²/; อังกฤษ (ENG): to thrust in; คำเมือง (KMN): tar³¹; ลื้อ (LUE): tar³³; จีน (KN): pak³⁵; ลาว (LAO): thar²¹; พวน (PN): pak³⁵; จีนแคช (HK): tshuk²¹; อิมปี (MP): che³⁵; มั่ง (HM): tʃhu²¹; เมียน (MN): ndzop⁴⁵; ขมุ (KM): truh; ไปร (PR): set; มัด (ML): do²; มลาบรี (MB): saat.

ที /thii³²/; อังกฤษ (ENG): time (clf.); คำเมือง (KMN): tia³¹; ลื้อ (LUE): təə³³; จีน (KN): təə³¹; ลาว (LAO): thia²¹; พวน (PN): thia³¹; จีนแคช (HK): ha²¹; อิมปี (MP): cɔ̌³⁵; มั่ง (HM): te³¹; เมียน (MN): dzun²²; ขมุ (KM): cɔəp; ไปร (PR): ɕɛp; มัด (ML): do²; มลาบรี (MB): thuuu.

ที่ /thii⁴²/; อังกฤษ (ENG): place; คำเมือง (KMN): tii³¹; ลื้อ (LUE): tii³³; จีน (KN): tii³¹;

ลาว (LAO): boon²¹; พวน (PN): thi³¹; จีนแคช (HK): thi²¹, thi²¹ for³⁵; อิมปี (MP): ใ³¹ ti³¹; ม้ง (HM): chai³³; เมียน (MN): tɔɔŋ²⁴; ขมุ (KM): ʔboɔn, ʔmɔɔn; ไปร (PR): tii (~ ʔɔŋ); มัด (ML): taa (~ theɛ); มลาบรี (MB): do mo ʔboon.

ที่^๒ /thii⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): at; คำเมือง (KMN): tii³¹; ลื้อ (LUE): tii³³ (~ nay³⁵); ขึ้น (KN): tii³¹ (~ haon³⁵); ลาว (LAO): boon²¹; พวน (PN): yuɔ²², thi³¹ (~ kəɔ²²); จีนแคช (HK): tsho²¹; อิมปี (MP): ใ³¹ ti³¹ (cu⁴⁵ phu⁴⁵ ~); ม้ง (HM): tɔ²¹ (~ tʃe²⁴), ti²¹; เมียน (MN): --; ขมุ (KM): taa; ไปร (PR): tak, taʔ (~ ciəŋ); มัด (ML): taʔ (~ kiəŋ); มลาบรี (MB): di, ni.

ที่นอน /thii⁴² noon³²/ ; อังกฤษ (ENG): mattress; คำเมือง (KMN): sa-liɔ³⁵ noon³⁵; ลื้อ (LUE): tii³³ noon³¹; ขึ้น (KN): phaa⁴⁴ sɔɔ²²; ลาว (LAO): boon²¹ noon²³; พวน (PN): phaa³³ sɔɔ²²; จีนแคช (HK): ʔɔɔ²¹ sɔŋ²⁴, min²¹ sɔŋ²⁴; อิมปี (MP): khlo⁴⁵³ ti³⁵; ม้ง (HM): chai³³ pi³³; เมียน (MN): suəŋ³¹ tim³¹ hoo²⁴; ขมุ (KM): mɲim; ไปร (PR): tii ʔuay; มัด (ML): phaa siəʔ khooy; มลาบรี (MB): --.

ที่นั่น /thii⁴² nan⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): there; คำเมือง (KMN): tat⁴⁴ han⁴⁴; ลื้อ (LUE): tii³³ han²¹³; ขึ้น (KN): tii³¹ han⁴⁴; ลาว (LAO): boon²¹ han⁴⁴; พวน (PN): yuɔ²² han³³; จีนแคช (HK): kai²⁴ wui²¹; อิมปี (MP): nja⁴⁵; ม้ง (HM): tɔ¹³; เมียน (MN): ʔuə⁴⁵³ hwaə⁴⁵³; ขมุ (KM): nəa nəay; ไปร (PR): tun nun; มัด (ML): taʔ nan; มลาบรี (MB): liŋ ɲɔʔ.

ที่นี่ /thii⁴² nii⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): here; คำเมือง (KMN): tat⁴⁴ nii⁴⁴; ลื้อ (LUE): tii³³ nii²¹³; ขึ้น (KN): tii³¹ nii⁴⁴; ลาว (LAO): boon²¹ nii⁴⁴; พวน (PN): yuɔ²² nii³³; จีนแคช (HK): li²⁴ wui²¹; อิมปี (MP): hja⁴⁵; ม้ง (HM): nta²¹ no³³; เมียน (MN): mnɔɔm³³ tɔɔŋ²⁴; ขมุ (KM): nəa khi; ไปร (PR): teh nee; มัด (ML): taʔ nee; มลาบรี (MB): gah.

ทีหนึ่ง /thii⁴² nɛŋ²¹/, อังกฤษ (ENG): the first, number one; คำเมือง (KMN): tii³¹ nɛŋ³³, tii³¹ nɛŋ³¹; ลื้อ (LUE): tii³³ nɛŋ³³; ขึ้น (KN): tii³¹ nɛŋ²²; ลาว (LAO): thii²¹ nɛŋ²¹; พวน (PN): thii³¹ nɛŋ²²; จีนแคช (HK): thi²¹ yit²¹, theu²¹ miəŋ²⁴; อิมปี (MP): tho³¹ to³³; ม้ง (HM): thi⁴² i⁴⁵; เมียน (MN): taa³¹ ʔiat⁴⁵; ขมุ (KM): thii nɛŋ, ไปร (PR): tɛm naa, tɛm naa, มัด (ML): tii nɛŋ, มลาบรี (MB): mɔɔy.

ทีไหน /thii⁴² nay³²³/, อังกฤษ (ENG): where?; คำเมือง (KMN): tat⁴⁴ day³⁵; ลื้อ (LUE): tii³³ nay³⁵; ขึ้น (KN): tii³³ nay²³; ลาว (LAO): boon²¹ daɔ²³, saɔ⁴³⁴; พวน (PN): kɔɔ²²; จีนแคช (HK): liəu⁴² wui²¹; อิมปี (MP): kha³¹ to³¹; ม้ง (HM): qhɔ²⁴ ti³¹; เมียน (MN): haay²⁴ daw³³; ขมุ (KM): taa mɔɔʔ; ไปร (PR): sa-naa; มัด (ML): taʔ naa, มลาบรี (MB): niʔ ʔɛɛɛ.

ทีง /thiŋ³⁴/, อังกฤษ (ENG): to pluck out forcibly; คำเมือง (KMN): tɛŋ⁴³; ลื้อ (LUE): tɛt³³; ขึ้น (KN): tɛt⁴⁴ (kay²² ~ ciin⁴¹); ลาว (LAO): sap³⁵ ɛiŋ²³; พวน (PN): hi⁴¹; จีนแคช (HK): tho³⁵ (~ mo³⁵); อิมปี (MP): kɔ⁴⁵³ (ci³¹ khi³⁵ ~); ม้ง (HM): tʃua⁴⁵ lau⁴² va⁴⁵; เมียน (MN): jaw³³; ขมุ (KM): nɛŋ (~ khləʔ); ไปร (PR): pɛah; มัด (ML): hiəh (~ sook kiʔ); มลาบรี (MB): ɣɛm-tuɪh (~ glɛʔ).

ทีบ /thip³⁴/, อังกฤษ (ENG): dense, thick (as a jungle); คำเมือง (KMN): tɛp³⁵; ลื้อ (LUE): tɛp³⁵; ขึ้น (KN): tɛp³⁵; ลาว (LAO): mɛt³⁵ thip⁴⁴; พวน (PN): mɛt³¹; จีนแคช (HK): set²¹ (pe³⁵ ~); อิมปี (MP): ko¹³ (pi³³ tɕi³¹ ~); ม้ง (HM): ntɔ³³; เมียน (MN): siə²⁴; ขมุ (KM): khák; ไปร (PR): than (~ saʔ); มัด (ML): than (saʔ ~); มลาบรี (MB): theek.

ทีอ /thi⁴²/, อังกฤษ (ENG): blunt; คำเมือง (KMN): mɔm³¹; ลื้อ (LUE): mɔm³³; ขึ้น (KN): mɔm³¹; ลาว (LAO): khui⁴⁴ lɛm⁴⁴; พวน (PN): tuu⁴¹; จีนแคช (HK): put²¹ li²¹; อิมปี (MP): ma³¹ thɔ³⁵; ม้ง (HM): mpu⁴⁵, bu⁴⁵; เมียน (MN): dooŋ⁴⁵³; ขมุ

(KM): thaal; ไพร (PR): lun pɛɛŋ; มัด (ML): ʔay lɔŋ; มลาบรี (MB): siɪw.

ทุกคน /thuk³⁴ khon³²/ ; อังกฤษ (ENG): everyone, everybody; คำเมือง (KMN): kuu³³ khon³⁵; ลื้อ (LUE): kuu³³ kun³¹; จีน (KM): kuu³¹ khun³⁵; ลาว (LAO): suu²¹ khon²³, khuu²¹ khon²³; พวน (PN): khuu²² khon³⁵; จีนแคช (HK): kai⁴² kai⁴² pin³⁵; อิมปี (MP): ku³¹ yɔ³³; ม้ง (HM): tshua³³ lɛ̃⁴², ʃɛ̃²⁴ dai²²; เมี่ยน (MN): məy²³² miən³¹; ญ (KM): lək lɔoc; ไพร (PR): cuulɔŋ; มัด (ML): kuulɔŋ; มลาบรี (MB): mlaaʔ pa-tok, kwɛr pa-tok.

ทุกที /thuk³⁴ thii³²/ ; อังกฤษ (ENG): every time; คำเมือง (KMN): kuu³³ tia³¹; ลื้อ (LUE): kuu³³ tɛə³³; จีน (KM): kuu³¹ tɛə³¹; ลาว (LAO): suu²¹ thia²¹, khuu²¹ thia²¹; พวน (PN): khuu²² thia³¹; จีนแคช (HK): lin⁴² lin³⁵; อิมปี (MP): kho³¹ mo³⁵; ม้ง (HM): tshua³³ ʒau²², tshua³³ tshua³³ ʒau²²; เมี่ยน (MN): məy²³² dzun²², dzun³¹ dzun²²; ญ (KM): ɔ̌m thə̌; ไพร (PR): cuu ɕɛp; มัด (ML): kuu doʔ; มลาบรี (MB): tal ʔɕɛr.

ทุกวัน /thuk³⁴ wan³²/ ; อังกฤษ (ENG): everyday; คำเมือง (KMN): tiŋ⁴⁴ wan³⁵, kuu³³ wan³⁵; ลื้อ (LUE): tiŋ³¹ wan³¹; จีน (KM): tiŋ³⁵ wan³⁵; ลาว (LAO): suu²¹ mi³⁵, khuu²¹ mi³⁵; พวน (PN): khuu²² mi⁴¹; จีนแคช (HK): ŋit²¹ ŋit²¹; อิมปี (MP): ŋi³³ chɔ³³; ม้ง (HM): tshua³³ hnu⁴⁵; เมี่ยน (MN): hnɔɔy³¹ hnɔɔy³³; ญ (KM): ɔ̌m mi; ไพร (PR): cuu ŋiʔ; มัด (ML): kuu ŋeʔ; มลาบรี (MB): tɛ-tɔɔ.

ทุกแห่ง /thuk³⁴ heŋ²¹/ ; อังกฤษ (ENG): everywhere; คำเมือง (KMN): kuu³³ tii³¹, kuu³³ tii³¹ kuu³³ heŋ³³; ลื้อ (LUE): kuu³³ tii³³; จีน (KM): kuu³¹ tii³¹; ลาว (LAO): suu²¹ boon²¹, khuu²¹ boon²¹; พวน (PN): khuu²² thii³¹; จีนแคช (HK): liəu⁴⁴ wu²¹; อิมปี (MP): kha³¹ ŋə³⁵; ม้ง (HM): tshua³³ tha⁴² chai³³; เมี่ยน (MN): nɔɔm³¹ nɔɔm³³ tɔɔŋ²⁴; ญ (KM): ɔ̌m ʔboon; ไพร (PR): cuu tii; มัด (ML): kuu

taa, มลาบรี (MB): do mo tii do mo ?boon.

ทุกอย่าง /thuk³⁴ yaar²¹/ ; อังกฤษ (ENG): everything; คำเมือง (KMN): kuu³³ yaar³³; ลื้อ (LUE): kuu³³ yaar²⁴; ขึ้น (KN): kuu³¹ yaar²; ลาว (LAO): suu²¹ ๕๑³⁵, suu²¹ yaar²¹, khuu²¹ yaar²¹; พวน (PN): khuu²² yaar²²; จีนแคะ (HK): yor²¹ yor²¹; ฮิมปี้ (MP): khi³¹ ca⁴⁵; ม้ง (HM): tshua³³ ya²¹, tshua³³ tja²⁴; เมี่ยน (MN): nur³¹ nur²²; ญ (KM): thuk ?yáan, ไปร (PR): cuu mpri?, มัด (ML): kuu ?an, มลาบรี (MB): se? juu se? neew.

ทุ่ง /thur⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): open field, meadow; คำเมือง (KMN): tor³¹; ลื้อ (LUE): tur³³; ขึ้น (KN): tur³¹; ลาว (LAO): kaar²³ naa²³, doon²¹ (~ naa⁴⁴); พวน (PN): kaar³⁵ naa³⁵; จีนแคะ (HK): thion²⁴ thi²¹; ฮิมปี้ (MP): te³³; ม้ง (HM): tia⁴² tja³¹, tja²² lia⁴²; เมี่ยน (MN): tor²²; ญ (KM): thòŋ (~ rnaa); ไปร (PR): paa ŋa?, มัด (ML): tòŋ, มลาบรี (MB): doŋ.

ทุบ /thun⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): float buoy; คำเมือง (KMN): fom³¹; ลื้อ (LUE): fom³³; ขึ้น (KN): phom³¹ (~ bet³⁵); ลาว (LAO): thun²³, luuk³⁵ loon²¹ (~ bet³⁵); พวน (PN): thun³¹; จีนแคะ (HK): pho²⁴ phar²¹; ฮิมปี้ (MP): ma³¹ toi³⁵; ม้ง (HM): po⁴⁵ nta⁴⁵; เมี่ยน (MN): tiw³¹ biəw³¹; ญ (KM): thun, ไปร (PR): lia? kaaw chāi; มัด (ML): phle? cūm; มลาบรี (MB): --.

ทุบ /thup³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): to hit (with the fist), to hammer; คำเมือง (KMN): tup⁴⁴, bup³⁵; ลื้อ (LUE): tup³³; ขึ้น (KN): bup³⁵; ลาว (LAO): thup⁴⁴; พวน (PN): tir³⁵; จีนแคะ (HK): tshui²⁴; ฮิมปี้ (MP): thə¹³; ม้ง (HM): tjo³³; เมี่ยน (MN): tsor³³; ญ (KM): pū?, ไปร (PR): thiəm; มัด (ML): tip; มลาบรี (MB): taayh, taas.

ทุบ /thum⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to throw down; คำเมือง (KMN): khwaar³¹ lor³⁵; ลื้อ

(LUE): saŋ³⁵ luŋ³¹; จีน (KM): khwaarj³¹ luŋ³⁵; ลาว (LAO): thim⁴⁴ loŋ²³; พวน (PM): khwaarj³¹ loŋ³⁵; จีนแคะ (HK): thieu²¹ lok⁴⁴ kha⁴²; อิมปี (MP): ceŋ³³ khlo¹³; ม้ง (HM): ɲɪŋ²¹, ti⁴⁵ ɲɪŋ³¹; เมี่ยน (MN): pəw³¹ tsoŋ³³; ขมุ (KM): thic, thum, ไปร (PR): mphet; มัด (ML): dem cuu; มลาบรี (MB): bə-hoot.

ทุ้ม (เสียง-) /thum³⁴ (sɔŋ³²³~)/ ; อังกฤษ (ENG): deep (of voice), คำเมือง (KMN): ɲay³³ (sɔŋ²³~); ลื้อ (LUE): looŋ³⁵ (seer³⁵~); จีน (KM): tum⁴¹ (seer²³~); ลาว (LAO): nuə²³, ɲəə²¹, พวน (PM): ɲəə²² (sɔŋ²³~); จีนแคะ (HK): te⁴⁴ ɬaŋ³⁵; อิมปี (MP): hɿ¹³ (ʔə³¹ tho³⁵~); ม้ง (HM): ɲua⁴⁵ lau²²; เมี่ยน (MN): tɕhia²⁴ buə⁴⁵³; ขมุ (KM): nām (sɔŋ~); ไปร (PR): thiəp (sɔŋ~); มัด (ML): sək (sɔŋ~); มลาบรี (MB): baay rɿɿm.

ทุย /thuɿ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): not pointed; คำเมือง (KMN): ɲuu⁴⁴, mum³¹; ลื้อ (LUE): puk³⁵, mum³¹; จีน (KM): mum³¹; ลาว (LAO): puu³⁵; พวน (PM): tuɿ⁴¹; จีนแคะ (HK): khut⁴⁴, tun²¹; อิมปี (MP): tu³⁵; ม้ง (HM): mpu⁴⁵ bu⁴⁵ (kɔ⁴⁵~); เมี่ยน (MN): dooŋ⁴⁵³; ขมุ (KM): khɿɿɲ; ไปร (PR): ɲohuy; มัด (ML): kuʔ, hin; มลาบรี (MB): goh.

ทุย, (- หัว) /thuun³² (~huə³²³)/ ; อังกฤษ (ENG): to hold on the head (in order to carry); คำเมือง (KMN): taarj³³ (~huə²³); ลื้อ (LUE): taarj²⁴ hoo³⁵; จีน (KM): taarj²² hoo²³; ลาว (LAO): taarj²¹ (~huə⁴³⁴); พวน (PM): taarj²² huə²³; จีนแคะ (HK): piəŋ⁴² theu²¹ na²⁴ (phu²¹ lo²⁴~); อิมปี (MP): tɔ³⁵; ม้ง (HM): ki²⁴ ɲau²¹ tau⁴⁵ hau³³; เมี่ยน (MN): thaap⁴⁵ (~mgoəŋ⁴⁵³); ขมุ (KM): táarj mɔŋ, ไปร (PR): tok phh (~taʔ kiʔ); มัด (ML): khom (~kiʔ); มลาบรี (MB): taarj (~glɿʔ).

ทุย₂ /thuun³²/ ; อังกฤษ (ENG): Colocasia gigantea Hook (Araceae); คำเมือง (KMN): phak³⁵ tuun³⁵; ลื้อ (LUE): tuun³¹ (kaan²¹³~); จีน (KM): tuun³⁵ (kaw⁴¹~);

ลาว (LAO): *thuun*²³ (*ton*³⁵ ~); พวน (PN): *kan*²² *thuun*³⁵; จีนแคช (HK): *tun*²⁴ *yap*⁴⁴; อิมปี (MP): *pha*³³ *tun*⁴⁵³; ม้ง (HM): *ka*²⁴ *yi*²¹; เมียน (MN): *kwɔŋ*³¹ *həw*²²; ญ (KM): *lɔ̃iŋ* (*tut* ~); ไปร (PR): *lam tuun*; มัด (ML): *lam tuun*; มลาบรี (MB): --.

๓ /*thee*³²/, อังกฤษ (ENG): to pour out, คำเมือง (KMN): *thoɔk*³³ (~ *nam*⁴³); ลื้อ (LUE): *hee*²¹³ (~ *nam*²²); จีน (KN): *thoɔk*²² (~ *nam*⁴¹); ลาว (LAO): *thoɔk*⁴⁴ (~ *nam*³⁵); พวน (PN): *thoɔʔ*²² (~ *nam*⁴¹); จีนแคช (HK): *thui*⁴²; อิมปี (MP): *tho*³¹ *phi*¹³ (*ʔi*³³ *cho*⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): *pohua*²⁴; เมียน (MN): *too*²⁴ (~ *ʔuəm*³³); ญ (KM): *khɔh* (~ *ʔóm*); ไปร (PR): *thuk* (~ *ʔoɔk*); มัด (ML): *geet them* (~ *ʔoɔk*); มลาบรี (MB): *bə-kuh* (~ *wɔrk*).

๓๑ (สี่-) /*thaw*³² (*sii*³²³ ~) /, อังกฤษ (ENG): gray, คำเมือง (KMN): *khii*⁴⁴ *taw*³¹ (*sii*²³ ~); ลื้อ (LUE): *mun*²⁴ (*sii*³⁵ ~); จีน (KN): *mun*²², *thaw*³⁵ (*sii*²³ ~); ลาว (LAO): *thaw*²³ (*sii*⁴³⁴ ~); พวน (PN): *thaw*³⁵, *mon*²²; จีนแคช (HK): *foi*³⁵ (~ *set*²¹); อิมปี (MP): *ʔa*³¹ *phi*³⁵ *li*³⁵; ม้ง (HM): *ntai*²⁴ (*si*²¹ ~); เมียน (MN): *təw*³¹ *thaan*²⁴; ญ (KM): *pɔul*; ไปร (PR): *duun*; มัด (ML): *puəh* (*sii* ~); มลาบรี (MB): *kor-boor boh* (*sii* ~).

๓๑๒ /*thaw*⁴² *ray*³²/, อังกฤษ (ENG): how much, how many, คำเมือง (KMN): *taw*³¹ *hi*³⁵; ลื้อ (LUE): *taw*³³ *hi*³¹; จีน (KN): *taw*³¹ *hi*³⁵; ลาว (LAO): *thoɔ*²¹ *daɔ*²³; พวน (PN): *thoɔ*³¹ *loɔ*²²; จีนแคช (HK): *ki*⁴² *to*³⁵; อิมปี (MP): *khur*⁴⁵ *lua*³¹; ม้ง (HM): *pe*²² *tʃai*³¹; เมียน (MN): *ba*²¹ *tsiə*²⁴; ญ (KM): *pən mɔ̀ɔʔ*; ไปร (PR): *ma-naa* (*ʝim* ~); มัด (ML): *kaw naa*; มลาบรี (MB): *ban ʔɛ̃ɛ̃*.

๓๑๓ /*thiəŋ*⁴² *khin*³²/, อังกฤษ (ENG): midnight, คำเมือง (KMN): *hok*³⁵ *thum*³¹, *tiəŋ*³¹ *khin*³⁵; ลื้อ (LUE): *kir*²⁴ *khin*³¹; จีน (KN): *kir*²² *khin*³⁵; ลาว (LAO):

koɛŋ²¹ khiɛn²³, hok³⁵ thum²¹; พวน (PN): koɛŋ²² khiɛn³⁵; จีนแคช (HK): pan⁴² yɛ²¹; อิมปี้ (MP): kin³¹ khiɛn⁴⁵³; ม้ง (HM): tɛ³¹ hmo³³; เมี่ยน (MN): daam⁴⁵³ muən²³²; ขมุ (KM): ʔdɔk pa-səm; ไปร (PR): loŋ cɛl; มัด (ML): tiəŋ kiəl; มลาบรี (MB): ɲɛŋ-guun.

เที่ยงวัน /thiəŋ⁴² wan³²/; อังกฤษ (ENG): noon; คำเมือง (KMN): tiəŋ³¹, ลื้อ (LUE): teen³³; ิ่น (KN): teen³¹; ลาว (LAO): thiəŋ²¹; พวน (PN): koɛŋ²² mɛ⁴¹, tiəŋ³¹; จีนแคช (HK): tɔuŋ³⁵ m⁴²; อิมปี้ (MP): ʔɛ³¹ kɪ³⁵ cu⁴⁵³ (ɲ³⁵ wɔ³³ ~); ม้ง (HM): ta²⁴ ɲu³³; เมี่ยน (MN): luuŋ³¹ ʔaan²⁴; ขมุ (KM): sɲiʔ; ไปร (PR): loŋ ɲiʔ; มัด (ML): tiəŋ ɲeʔ; มลาบรี (MB): kinʔ ʔa-kee.

เทียน /thiən³²/; อังกฤษ (ENG): candle; คำเมือง (KMN): tiən³⁵, ลื้อ (LUE): teen³¹, ิ่น (KN): teen³⁵; ลาว (LAO): thiən²³; พวน (PN): thiən³⁵; จีนแคช (HK): lap⁴⁴ tɔuk²¹; อิมปี้ (MP): ten⁴⁵³; ม้ง (HM): tɕi²¹ cia⁴⁵; เมี่ยน (MN): lap²¹ tsuaŋ⁴⁵; ขมุ (KM): thiən; ไปร (PR): tiən; มัด (ML): tiən; มลาบรี (MB): guun.

เทียม /thiəm³²/; อังกฤษ (ENG): artificial; คำเมือง (KMN): boɔ³³ tee⁴³; ลื้อ (LUE): boɔ²⁴ tee²²; ิ่น (KN): theem³⁵; ลาว (LAO): kee³⁵, poom²³; พวน (PN): poom³⁵; จีนแคช (HK): ka⁴²; อิมปี้ (MP): ma³¹ ɲɔ³⁵; ม้ง (HM): cua²⁴; เมี่ยน (MN): tɔaa⁴⁵³; ขมุ (KM): pɛʔ məh; ไปร (PR): ʔay cəə sa-leʔ; มัด (ML): ʔay theʔ; มลาบรี (MB): ko bo dee.

เที่ยว (-ไป-มา) /thiəw³² (~pay³²~maa³²)/; อังกฤษ (ENG): to and fro, to go back and forth; คำเมือง (KMN): tiəw³⁵ (~pay³⁵~maa³⁵); ลื้อ (LUE): teew³¹ (~pay³⁵~maa³¹); ิ่น (KN): teew³⁵ (~pay²³~maa³⁵); ลาว (LAO): thiəw²³; พวน (PN): pik²² pay³⁵ pik²² maa³⁵; จีนแคช (HK): har²⁴ loɪ²⁴ har²⁴ kha⁴²; อิมปี้ (MP): ye⁴⁵³ lo⁴⁵³ ye⁴⁵³ lo⁴⁵³; ม้ง (HM): mu²² mu²² lo²² lo²²; เมี่ยน (MN): miuŋ³¹ miuŋ³¹

taay³¹ taay³¹; ญ (KM): thiəw (~ yòh ~ khàay); ไพร (PR): loprər lopleh;
มัด (ML): m̥ toʔ m̥ cak; มลาบรี (MB): polh jak polh wal.

เที่ยว /thiəw^{42/}; อังกฤษ (ENG): to wander about; คำเมือง (KMN): ʔeəw³³, (pay³⁵)
soot³³ (pay³⁵) laa³¹; ลื้อ (LUE): ʔeəw²⁴; ขึ้น (KN): ʔeəw²²; ลาว (LAO): thiəw²¹;
พวน (PN): ʔiəw²²; จีนแคะ (HK): yiu²⁴ hi⁴²; อิมปี (MP): cɔ̃³³ ye⁴⁵³; ม้ง (HM): mu²²
yɔ̃²²; เมียน (MN): dzyaaw²²; ญ (KM): ʔeəw; ไพร (PR): rər cak (~ taʔ khwan
moon), มัด (ML): win (cak ~); มลาบรี (MB): gwɛɛŋ (jak ~).

แท้ /tʰeə^{34/}; อังกฤษ (ENG): real, genuine; คำเมือง (KMN): tee⁴³; ลื้อ (LUE): tee²²; ขึ้น
(KN): tee⁴¹; ลาว (LAO): thee³⁵; พวน (PN): thee⁴¹; จีนแคะ (HK): yin⁴²; อิมปี (MP):
ŋa⁴⁵³; ม้ง (HM): tʃi⁴⁵ tia³¹; เมียน (MN): tsien³³; ญ (KM): rəŋ; ไพร (PR): sa-leʔ
(saʔ ~); มัด (ML): theʔ; มลาบรี (MB): dee.

แทง /tʰeəŋ^{32/}; อังกฤษ (ENG): to stab; คำเมือง (KMN): teeŋ³⁵; ลื้อ (LUE): teeŋ³¹; ขึ้น
(KN): teeŋ³⁵; ลาว (LAO): theeŋ²³; พวน (PN): theeŋ³⁵; จีนแคะ (HK): ku⁴²; อิมปี
(MP): che³⁵; ม้ง (HM): ŋkau³¹; เมียน (MN): dzop⁴⁵; ญ (KM): kéŋ; ไพร (PR): set;
มัด (ML): sat, thoət; มลาบรี (MB): gə-dumup.

แท้ง /tʰeŋ^{42/}; อังกฤษ (ENG): bar (clf.); คำเมือง (KMN): lem⁴⁴; ลื้อ (LUE): lim²¹³; ขึ้น
(KN): lem⁴⁴; ลาว (LAO): lem⁴⁴; พวน (PN): ʔan³⁵; จีนแคะ (HK): thiəu²⁴; อิมปี
(MP): to³³ (ni³³ so³³ ɲi³¹ ~); ม้ง (HM): tu³¹; tʃa⁴⁵; เมียน (MN): peeŋ²⁴; ญ (KM):
lém; ไพร (PR): ʔan; มัด (ML): lem; มลาบรี (MB): --.

แท้ง /tʰeəŋ^{34/}; อังกฤษ (ENG): to miscarry; คำเมือง (KMN): loot³³ luuk³¹, teŋ⁴³
luuk³¹; ลื้อ (LUE): lu³⁵ luuk³³; ขึ้น (KN): lu³⁵ luuk³¹; ลาว (LAO): lu³⁵ luuk³⁵;
theeŋ³⁵ luuk³⁵; พวน (PN): lu³⁵ luu³¹; จีนแคะ (HK): tui²¹ tɕi⁴²; อิมปี (MP): ʔa³³

yo³¹ lon⁴⁵³; ม้ง (HM): pchuə⁴; เมี่ยน (MN): baarj³³ ku²¹ ɲaa²³²; ญ (KM): theen
koon, ไปร (PR): ruut khwan, มัด (ML): khwan lɔt, มลาบรี (MB): tho-kaat
ʔeew.

แทน /theen³²/ ; อังกฤษ (ENG): to substitute, to replace, คำเมือง (KMN): teen³⁵; ลื้อ (LUE): teen³¹; ิ่น (KN): teen³⁵; ลาว (LAO): theen²³, swaay⁴⁴; พวน (PN):
theen³⁵; จีนแคช (HK): the⁴²; อิมปี (MP): tɕi³⁵; ม้ง (HM): thə²²; เมี่ยน (MN): ti⁴⁵³;
ญ (KM): theen; ไปร (PR): nat, มัด (ML): teen; มลาบรี (MB): mə-pyan.

แท่น /then⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): dais; คำเมือง (KMN): haan⁴³, ten³¹; ลื้อ (LUE): teen³³;
ิ่น (KN): hirj⁴⁴ (~ phaj⁴⁴ caw⁴⁴); ลาว (LAO): haan³⁵; พวน (PN): haan⁴¹;
จีนแคช (HK): tɕuk²¹ tho²⁴; อิมปี (MP): tɕn³³; ม้ง (HM): tha⁴²; เมี่ยน (MN): mian³¹
tiə³¹ lorj²³²; ญ (KM): rəan; ไปร (PR): təon, thaam; มัด (ML): yaan; มลาบรี
(MB): --.

แทรก /seek⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): to insert between, to squeeze into; คำเมือง (KMN):
jat⁴⁴; ลื้อ (LUE): soon²²; ิ่น (KN): yat⁴⁴, me²⁴⁴ (~ kan²³); ลาว (LAO): jat⁴⁴;
พวน (PN): jat²², phaa²² (narj³¹ ~ kaarj³⁵); จีนแคช (HK): siəp²¹ jip⁴⁴; อิมปี (MP):
chɔ³¹ khɿ³⁵; ม้ง (HM): tsɿ²⁴ (~ mu²²), tsha⁴⁵ (hai²² ~); เมี่ยน (MN): berj²³²; ญ
(KM): pləʔ; ไปร (PR): deek (~ leh); มัด (ML): geek (~ toʔ); มลาบรี (MB): ti
kravɲ (jak ~).

แทะ /theɿ³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): to gnaw; คำเมือง (KMN): ɲeen⁴⁴; ลื้อ (LUE): ɲeen²¹³;
ิ่น (KN): ɲeen²²; ลาว (LAO): ɲeen⁴⁴ (~ sa-lii²³); พวน (PN): heen³³, ɲeen³³ (~
sa-lii³⁵); จีนแคช (HK): khe⁴² (~ pau³⁵ siuk²¹); อิมปี (MP): ɲɛn³⁵; ม้ง (HM):
ka²² (~ po⁴⁵ ki²²); เมี่ยน (MN): hlay²⁴; ญ (KM): klɛm; ไปร (PR): kret (~
sa-lii); มัด (ML): kheet; มลาบรี (MB): sraap.

โทน(ลูก~) /thoon³² (luuk⁴² ~) / ; อังกฤษ (ENG): single, only; คำเมือง (KMN): toon³⁵; ลื้อ (LUE): toon³¹ (luuk³³ ~), took³³ (luuk³³ ~); จีน (KN): toon³⁵ (luuk³³ ~); ลาว (LAO): thoon²³, phuut⁴ diaw²³ (luuk³⁵ ~); พวน (PN): took³¹ (~luu³¹); จีนแคะ (HK): tan⁴² ten³⁵ tsɿ⁴²; อิมปี (MP): tho³¹ yu⁴⁵ (ʔa³³ yo³¹ ~); ม้ง (HM): tɿ²¹ tu⁴⁵, tɿ²¹ ntshai²²; เมี่ยน (MN): doʔ²¹ (faʔ²¹ tɕuay³¹ ~); ขมุ (KM): thòok (kʷon ~); ไปร (PR): khwan took, มัด (ML): toon (khwan ~); มลาบรี (MB): ʔat ʔeeʷ do mooy.

ไทย /thay³² / ; อังกฤษ (ENG): Thai, Siamese; คำเมือง (KMN): thay³⁵, ลื้อ (LUE): thay³¹; จีน (KN): thay³⁵; ลาว (LAO): thay²³; พวน (PN): thay³⁵; จีนแคะ (HK): fan⁴² jin³⁵; อิมปี (MP): tha³¹ mɿ³³; ม้ง (HM): tha⁴⁵; เมี่ยน (MN): thay⁴⁵³ (tɕan²² ~); ขมุ (KM): thày; ไปร (PR): khram miəŋ, khram thay, มัด (ML): phyam thay, มลาบรี (MB): thoət.

ไทร (โพธิ์) /say³² / ; อังกฤษ (ENG): banyan tree; คำเมือง (KMN): hay³⁵ (kaw⁴³ ~), ลื้อ (LUE): hay³¹ (kaw³⁵ ~), จีน (KN): hay³⁵ (kaw⁴¹ ~); ลาว (LAO): hay²³ (ton³⁵ ~); พวน (PN): say³⁵ (kaw³⁵ ~); จีนแคะ (HK): yur²⁴ ɕu²¹; อิมปี (MP): ma³¹ ha³¹ ci³⁵; ม้ง (HM): fa⁴² khu²¹; เมี่ยน (MN): ʔyan³¹ tsəw²² muən²²; ขมุ (KM): chriiʔ; ไปร (PR): cii; มัด (ML): lam kuu; มลาบรี (MB): priiʔ.

ธง /thoŋ³² / ; อังกฤษ (ENG): flag; คำเมือง (KMN): tur³⁵, thoŋ³⁵, ลื้อ (LUE): thur³¹; จีน (KN): tur³⁵; ลาว (LAO): thur²³, thoŋ²³; พวน (PN): thur³⁵; จีนแคะ (HK): xi²⁴; อิมปี (MP): tur³¹; ม้ง (HM): chi⁴²; เมี่ยน (MN): kee³¹; ขมุ (KM): tún, thón; ไปร (PR): tun, thoŋ; มัด (ML): thoŋ; มลาบรี (MB): phə-ceet.

เธอ (คนแก่พูดกับเด็ก) /thəw³² / ; อังกฤษ (ENG): you; คำเมือง (KMN): tuw²³, khiŋ³⁵, suu²³; ลื้อ (LUE): miŋ³¹, suu³⁵; จีน (KN): too²³, suu²³, miŋ³⁵; ลาว (LAO):

suu⁴³⁴; พวน (PN): miŋ³⁵, too³⁵, suu²³; จีนแคะ (HK): pi²⁴; อิมปี (MP): no³⁵; ม้ง (HM): ko⁴²; เมี่ยน (MN): moy³¹; ญ (KM): yèʔ, phaa, ไปร (PR): mah; มัด (ML): mah; มลาบรี (MB): meh.

นก /nok³⁴/ ; อังกฤษ (ENG): bird; คำเมือง (KMN): nok⁴⁴; ลื้อ (LUE): nok³³; จีน (KN): nok⁴⁴; ลาว (LAO): nok⁴⁴; พวน (PN): nok²²; จีนแคะ (HK): tiou³⁵, niou³⁵; อิมปี (MP): ɲa⁴⁵ yo³¹; ม้ง (HM): nɔ̌³¹; เมี่ยน (MN): noʔ²¹; ญ (KM): sɨm; ไปร (PR): sem; มัด (ML): seem; มลาบรี (MB): ʔaac.

นกกระจอก /nok³⁴ kra-cɔɔk²¹/ ; อังกฤษ (ENG): sparrow; คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ cɔɔk³³; ลื้อ (LUE): nok³³ cɔɔk²⁴; จีน (KN): nok⁴⁴ cɔɔk²²; ลาว (LAO): nok⁴⁴ cɔɔk⁴⁴; พวน (PN): nok²² cɔɔʔ²²; จีนแคะ (HK): ma²⁴ tsɔk²¹, wo²⁴ pik²¹; อิมปี (MP): no³¹ cɔk⁴⁵; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ ma⁴⁵; เมี่ยน (MN): noʔ²¹ moy²⁴; ญ (KM): sɨm rɔɔy; ไปร (PR): sem ka-cɔɔk; มัด (ML): seem ka-cɔɔk; มลาบรี (MB): --.

นกกระจาบ /nok³⁴ kra-caap²¹/ ; อังกฤษ (ENG): weaverbird (Ploceidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ phiit⁴⁴; ลื้อ (LUE): nok³³ cɔɔk²⁴ paa²⁴; จีน (KN): nok⁴⁴ phiit²²; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kaap⁴⁴ caaw³⁵; พวน (PN): nok²² phiit²²; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): ci⁴⁵ ɲa³³; ม้ง (HM): ntsia²² lia⁴⁵; เมี่ยน (MN): --; ญ (KM): sɨm khɔk yɔɔl; ไปร (PR): sem thok; มัด (ML): seem yat; มลาบรี (MB): pyɔɔy.

นกกระจับ /nok³⁴ kra-cip²¹/ ; อังกฤษ (ENG): warbler; คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ cɔɔk³³ faa⁴³; ลื้อ (LUE): nok³³ ʔir³³ puu²⁴; จีน (KN): nok⁴⁴ cɔɔk²² faa⁴¹; ลาว (LAO): nok⁴⁴ mak³⁵ puu²¹; พวน (PN): nok²² ci³⁵ cep²²; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): ɲa⁴⁵ yo³¹ pu³¹; ม้ง (HM): --; เมี่ยน (MN): noʔ²¹ byaw³¹; ญ (KM): sɨm ric; ไปร (PR): sem rec; มัด (ML): seem ciip; มลาบรี (MB): --.

นกกระเต็น /nok³⁴ kra-ten³²/ ; อังกฤษ (ENG): kingfisher (Alcedinidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ teen²³; ลื้อ (LUE): nok³³ teen³⁵; ขึ้น (KN): nok⁴⁴ teen²³; ลาว (LAO): nok⁴⁴ ten²³; พวน (PN): nok²² ten³⁵; จีนแคช (HK): tshui⁴² niəu³⁵, อิมปี (MP): no³³ ten³³; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ nɔ̌⁴² tɕje²²; เมี่ยน (MN): --; ขมุ (KM): sɨm nɔ̌k tɛn; ไปร (PR): sem ten; มัด (ML): seem taw; มลาบรี (MB): --.

นกกระยาง /nok³⁴ kra-yaarj³²/ ; อังกฤษ (ENG): heron, egret (Ardeidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ jaarj³⁵; ลื้อ (LUE): nok³³ jaarj³¹; ขึ้น (KN): nok⁴⁴ jaarj³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ jaarj²³; พวน (PN): nok²² jaarj³⁵ poon³⁵; จีนแคช (HK): phak⁴⁴ hok⁴⁴ niəu³⁵; อิมปี (MP): no³³ yarj³¹; ม้ง (HM): ɔ̌²² de⁴²; เมี่ยน (MN): nɔ̌²¹ ʔaap⁴⁵; ขมุ (KM): sɨm klàarj káʔ; ไปร (PR): sem jaarj; มัด (ML): seem jaarj; มลาบรี (MB): kaap wɔ̌wɔ̌k.

นกกระทา /nok³⁴ ka-puut²¹/ ; อังกฤษ (ENG): crow pheasant, Centrococcyx intermedius (Centropodidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ kut⁴⁴ puut³¹, nok⁴⁴ kon⁴⁴ puut³¹; ลื้อ (LUE): nok³³ kot³⁵ pɨt²⁴; ขึ้น (KN): nok⁴⁴ kot³⁵ puut³¹; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kɨt⁴⁴ pɨt⁴⁴; พวน (PN): nok²² kut³⁵ puut³¹; จีนแคช (HK): fuɿ⁴ muɿ²¹ niəu³⁵; อิมปี (MP): ʔa³¹ phi⁴⁵ tu³¹ pu³¹; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ kai³³; เมี่ยน (MN): fan³¹ bəw³¹ mɨn³³; ขมุ (KM): sɨm pɨt-puut; ไปร (PR): sem chuur, sem put-puut; มัด (ML): seem pɨt; มลาบรี (MB): gek-goor.

นกกาเบบ /nok³⁴ kaarj³² -kheen³²³/ ; อังกฤษ (ENG): magpie robin, Copsychus saularis (Turdidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ ciɿ²³ cep⁴⁴; ลื้อ (LUE): nok³³ ciɿ³⁵ cep³⁵; ขึ้น (KN): nok⁴⁴ ciɿ²² cep³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ ciɿ²¹ ciəp³⁵; พวน (PN): nok²² khiɿ³³ siə²³; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): ʔu⁴⁵ ci³³; ม้ง (HM): si⁴⁵ tsai³¹; เมี่ยน (MN): --; ขมุ (KM): sɨm ʔnàal; ไปร (PR): sem cam; มัด (ML): seem puu taa; มลาบรี (MB): --.

นกกีบปลี /nok³⁴ kin³² plii³²/ ; อังกฤษ (ENG): yellow-breasted sun-bird

(Nectariniidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ kin²³ pii²³, nok⁴⁴ seɿ⁴⁴ pii²³; ลื้อ (LUE): nok³³ seep²⁴ pii³⁵; จีน (KN): nok⁴⁴ kaɬ²² pii²³; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kaap⁴⁴ pii²³, nok⁴⁴ kin²³ pii²³; พวน (PN): nok²² kin³⁵ pii³⁵; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): no³¹ kin³⁵ pi³⁵; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ pə⁴² tɕɛ⁴⁵; เมี่ยน (MN): no²¹ mtsiw³¹ tɔɔɾ²²; ฆู (KM): sɨm khrɛk yòl; ไปร (PR): sem tɔot; มัล (ML): seem ca-liɿ; มลาบรี (MB): klɨ-kleh.

นกแก้ว /nok³⁴ kɛɛw⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): parrot คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ lee³⁵; ลื้อ (LUE):

nok³³ lee³¹; จีน (KN): nok⁴⁴ kɛɛw⁴⁴; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kiɿ³⁵; พวน (PN): nok²² lee³⁵; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): no³³ lee³¹; ม้ง (HM): lə̌⁴⁵ ŋkau⁴⁵; เมี่ยน (MN): no²¹ ɿin³³ kɔɔ³³; ฆู (KM): sɨm lɛɛ; ไปร (PR): sem nthor; มัล (ML): seem lee; มลาบรี (MB): week.

นกขุนทอง /nok³⁴ khun³²³ thooŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): talking myna (Sturnidae); คำเมือง

(KMN): nok⁴⁴ ɿəŋ⁴⁴ kham³⁵; ลื้อ (LUE): nok³³ ɿeer²¹³ kham³¹; จีน (KN): nok⁴⁴ ɿeer⁴⁴ kham³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kɛɛw³⁵; พวน (PN): nok²² ɿəŋ⁴¹ kham³⁵; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): no³³ ɿi⁴⁵ kham³¹; ม้ง (HM): lo²¹ kau⁴⁵; เมี่ยน (MN): no²¹ lyaaɰ²⁴ kɔɔ³³; ฆู (KM): sɨm chòŋ ɿəŋ; ไปร (PR): sem yəŋ; มัล (ML): --; มลาบรี (MB): kyan.

นกเขา /nok³⁴ khaw³²³/ ; อังกฤษ (ENG): dove คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ khaw²³; ลื้อ

(LUE): nok³³ dəy³⁵; จีน (KN): nok⁴⁴ khaw²³; ลาว (LAO): nok⁴⁴ khaw⁴³⁴; พวน (PN): nok²² khaw²³; จีนแคช (HK): phuk²¹ ku³⁵; อิมปี (MP): khu³¹ khli³¹; ม้ง (HM): nqua⁴⁵; เมี่ยน (MN): no²¹ goo³³; ฆู (KM): sɨm pɨr; ไปร (PR): sem ŋkruk; มัล (ML): seem byuuk; มลาบรี (MB): kok-drooy.

นกคุ้ม /nok³⁴ khum⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): quail; คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ khum⁴⁴; ลื้อ (LUE): nok³³ khoom²¹³; จีน (KN): nok⁴⁴ khum⁴⁴, nok⁴⁴ khom⁴⁴; ลาว (LAO): nok⁴⁴ khum⁴⁴; พวน (PN): nok²² khum³³; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): no³³ khum¹³; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ i³³; เมี่ยน (MN): no²¹ bun³¹; ญ (KM): sim ta-khūt, sim lūt khūt, ไปร (PR): sem kuut, มัด (ML): seem kūt, มลาบรี (MB): ʔit-ʔuut.

นกเค้าแมว /nok³⁴ khaw³⁴ meew³²/ ; อังกฤษ (ENG): owl, *Glaucidium cuculoides* (Strigidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ kaw⁴³; ลื้อ (LUE): nok³³ kaw²² meew³¹; จีน (KN): nok⁴⁴ kaw⁴¹ meew³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ khaw³⁵ meew²³; พวน (PN): nok²² khaw⁴¹ meew³⁵; จีนแคะ (HK): thai²¹ muk²¹ mɔu³⁵; อิมปี (MP): khū³¹ pū⁴⁵; ม้ง (HM): li⁴⁵ ju³¹ qai⁴⁵; เมี่ยน (MN): --; ญ (KM): sim phōok, ไปร (PR): sem poo, มัด (ML): seem poo thiet, มลาบรี (MB): klɛ-klway.

นกเงือก /nok³⁴ ŋək⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): hornbill (Bucerotidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ keer²³; ลื้อ (LUE): nok³³ kok³⁵, nok³³ keer³⁵; จีน (KN): nok⁴⁴ kok³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ kok³⁵, nok⁴⁴ keer²³; พวน (PN): nok²² kok³⁵, nok²² keer³⁵; จีนแคะ (HK): thai²¹ tɔi⁴² tiəu³⁵; อิมปี (MP): no³³ kɛŋ³³; ม้ง (HM): hu²² va³¹; เมี่ยน (MN): no²¹ ŋwəŋ⁴⁵³, no²¹ waəŋ³¹; ญ (KM): sim khək, ไปร (PR): sem ŋkok, มัด (ML): seem kheŋ, มลาบรี (MB): hŋ-kleek.

นกแซงแซว /nok³⁴ seew³² seew³²/ ; อังกฤษ (ENG): king-crow, black drongo (Dicruridae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ seew³⁵; ลื้อ (LUE): nok³³ seew³¹; จีน (KN): nok⁴⁴ seew³⁵; ลาว (LAO): nok⁴⁴ seew²³ haəŋ⁴³⁴ ŋeem⁴⁴; พวน (PN): nok²² seew³⁵; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): no³³ seu³¹; ม้ง (HM): ntsai⁴² su⁴⁵; เมี่ยน (MN): no²¹ bop⁴⁵; ญ (KM): sim chrūm, ไปร (PR): sem sa-mual, มัด (ML): seem wat, มลาบรี (MB): groom.

นกกุหลาบ /nok³⁴ du²¹ -waw²¹/ ; อังกฤษ (ENG): Malayan koel, Eudynamys

scolopacea (Cuculidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ po³¹ həy²³, nok⁴⁴ kaa³¹ waw³⁵, ลื้อ (LUE): nok³³ po³³ həy³¹, จีน (KN): nok⁴⁴ po³¹ həy³⁵, ลาว (LAO): nok⁴⁴ kaa²³ waw²³; พวน (PN): nok²² ku²² waw³¹; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): no³³ po³¹ həi⁴⁵³; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ da⁴⁵ lau³¹, เมียน (MN): --; ญ (KM): sɿm ka-waw, ไปร (PR): sem cɔŋ ɲoo, มัด (ML): seem ka-waw, มลาบรี (MB): twaw.

นกยูง /nok³⁴ yu³²/ ; อังกฤษ (ENG): peacock (Pavo cristatus); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴

ju³⁵, ลื้อ (LUE): nok³³ yu³¹, จีน (KN): nok⁴⁴ yu³⁵, ลาว (LAO): nok⁴⁴ ju³⁵; พวน (PN): nok²² ju³⁵; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): no³³ ju³¹, ม้ง (HM): ya⁴² yua²¹, เมียน (MN): nɔ̌²¹ tɕiem³¹ tsin³¹, ญ (KM): kwɛŋ, ไปร (PR): sem ju³⁵, มัด (ML): --; มลาบรี (MB): kɛ-kɔɔr.

นกแสก /nok³⁴ seek²¹/ ; อังกฤษ (ENG): owl (Tytonidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ seek³³;

ลื้อ (LUE): nok³³ khwaak²⁴, จีน (KN): nok⁴⁴ ten²² tee⁴⁴, ลาว (LAO): nok⁴⁴ phi⁴³⁴, nok⁴⁴ cee⁴⁴; พวน (PN): nok²² seek²²; จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): no³³ ka³³ bə³³, ม้ง (HM): li⁴⁵ ju³¹ ju⁴², เมียน (MN): nɔ̌²¹ se²³²; ญ (KM): sɿm sɛk, ไปร (PR): sem phaay, มัด (ML): seem bol pho?, มลาบรี (MB): --.

นกหัวขวาน /nok³⁴ hua³²³ khwaan³²³/ ; อังกฤษ (ENG): woodpecker; คำเมือง (KMN):

nok⁴⁴ hua²³ khwaan²³, nok⁴⁴ ma-hee⁴⁴, ลื้อ (LUE): nok³³ khoon³⁵ khwaan³⁵; จีน (KN): nok⁴⁴ hoo²³ khwaan²³; ลาว (LAO): nok⁴⁴ say²¹, พวน (PN): nok²² hua²³ khwaan²³, จีนแคะ (HK): --; อิมปี (MP): tho⁴⁵ lo³³ mo³³, ม้ง (HM): nɔ̌³¹ kə⁴⁵; เมียน (MN): nɔ̌²¹ ɲeŋ⁴⁵³, ญ (KM): sɿm pət-pət, ไปร (PR): sem sa-heeŋ, มัด (ML): seem bok kuak, seem ma-hee; มลาบรี (MB): tɛ-teew.

นกเงือก /nok³⁴ ɲeŋ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): singing myna; คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ ɲeŋ⁴⁴;

ลื้อ (LUE): nok³³ ʔeerj²¹³; จีน (KM): nok⁴⁴ ʔeerj⁴⁴; ลาว (LAO): nok⁴⁴ ʔierj³⁵; พวน (PN): nok²² ʔierj⁴¹; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): no³³ ʔi⁴⁵; ม้ง (HM): nɔ̌³¹ ti²¹; เมียน (MN): --; ญู (KM): ʃim chɔŋ nɔ̌a; ไปร (PR): sem ʔierj khwaay; มัด (ML): seem ʔierj; มลาบรี (MB): --.

นกยูง /nok³⁴ huuk⁴²/; อังกฤษ (ENG): large-horned owl (Strigidae); คำเมือง (KMN): nok⁴⁴ kaw⁴³; ลื้อ (LUE): nok³³ kaw²²; จีน (KM): nok⁴⁴ kaw⁴¹; ลาว (LAO): nok⁴⁴ khaw³⁵; พวน (PN): nok²² khaw⁴¹; จีนแคช (HK): --; อิมปี (MP): ci⁴⁵ mɔ̌³³; ม้ง (HM): pla²²; เมียน (MN): nɔ̌²¹ ka-lɔŋ³³; ญู (KM): phɔok; ไปร (PR): sem poo ɲar; มัด (ML): seem poo sək; มลาบรี (MB): moŋ-moɔt.

นม (น้ำ~) /nom³² (naam³⁴ ~)/; อังกฤษ (ENG): milk; คำเมือง (KMN): nom³⁵ (nam⁴³ ~); ลื้อ (LUE): num³¹ (nam²² ~); จีน (KM): num³⁵ (nam⁴¹ ~); ลาว (LAO): nom²³ (nam³⁵ ~); พวน (PN): tuu⁴¹ (nam⁴¹ ~); จีนแคช (HK): nen³⁵; อิมปี (MP): mi³¹ pɔ̌³³; ม้ง (HM): kua³³ mi²²; เมียน (MN): ɲɔ̌²⁴; ญู (KM): phɔ̌ (ʔɔm); ไปร (PR): poʔ (ʔɔɔk ~); มัด (ML): poʔ (phuay ~); มลาบรี (MB): booʔ (wɔrk ~).

นวด /nuət⁴²/; อังกฤษ (ENG): to massage; คำเมือง (KMN): biip³³; ลื้อ (LUE): biip²⁴; จีน (KM): biip²²; ลาว (LAO): biip⁴⁴; พวน (PN): biip²²; จีนแคช (HK): nien⁴²; อิมปี (MP): ɲɛ³⁵; ม้ง (HM): ɟua⁴²; เมียน (MN): nom⁴⁵³; ญู (KM): pɛt; ไปร (PR): phat; มัด (ML): phat; มลาบรี (MB): mlɛet.

ขอ (~ แรก) /nɔ̌³² (~ret⁴³)/; อังกฤษ (ENG): horn (of a rhinoceros); คำเมือง (KMN): nɔ̌³⁵ (~heet³¹); ลื้อ (LUE): nɔ̌³¹ (~heet³³); จีน (KM): hoɔn²³ (~leet³¹); ลาว (LAO): nɔ̌²³ (~leet³⁵); พวน (PN): nɔ̌³⁵ (~leet³¹); จีนแคช (HK): kɔk²¹ (ɕi²¹ ɲeu²⁴ ~); อิมปี (MP): nɔ̌³⁵ (~let³¹); ม้ง (HM): ku⁴⁵ (~ti⁴² ku²¹); เมียน (MN): tɕɔ̌ɲɔ̌³³ (ta-kɔ̌²² ~); ญู (KM): nɔ̌ (~rɛt); ไปร (PR): ɲkrɔŋ (~ ɲkreɛt); มัด

(ML): kyəŋ (~ lɛt); มลาบรี (MB): --.

นอก /nɔɔk⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): outer, external; คำเมือง (KMN): nɔɔk³¹; ลื้อ (LUE): nɔɔk³³; จีน (KN): nɔɔk³¹; ลาว (LAO): nɔɔk³⁵; พวน (PN): nɔɔɽ³¹; จีนแคช (HK): ŋuɑɽ²¹; อิมปี (MP): ʔa³¹ nɔ³³; ม้ง (HM): ʃa⁴⁵ ɲɬau¹³; เมียน (MN): kaa³¹ ɲia³³; ขมุ (KM): ta nɔɔk; ไปร (PR): sa-roh; มัด (ML): nɔɔk (yɔɔŋ ~), มลาบรี (MB): luŋ lwah.

นอง /nɔɔŋ³²/ ; อังกฤษ (ENG): covered with (water, tears, blood); คำเมือง (KMN): nɔɔŋ³⁵ (nam⁴³ ~), ลื้อ (LUE) nɔɔŋ³¹ (nam²² ~), yɔɔy²² (nam²² taa³⁵ ~), จีน (KN): nɔɔŋ³⁵ (nam⁴¹ ~); ลาว (LAO): nɔɔŋ²³, khin⁴⁴ (nam³⁵ ~); พวน (PN): nɔɔŋ³⁵ (nam⁴¹ ~); จีนแคช (HK): tɕim⁴² (~ ɕui⁴²); อิมปี (MP): myɔ¹³ (ʔi³⁵ cho⁴⁵³ ~); ม้ง (HM): hua²¹ (de⁴² ~); เมียน (MN): tshuet⁴⁵ loo²²; ขมุ (KM): nám (ʔóm ~); ไปร (PR): ŋkhal (~ nɔɔk); มัด (ML): kwaŋ sək; มลาบรี (MB): sɽ-hnal (wɽɽk ~).

น่อง /nɔɔŋ⁴²/ ; อังกฤษ (ENG): calf (of the leg); คำเมือง (KMN): nɔɔŋ³¹, nɔɔŋ³¹; ลื้อ (LUE): ɲuɽ²¹³ nɔɔŋ³³; จีน (KN): nɔɔŋ³¹; ลาว (LAO): ɲoɽ²³ nɔɔŋ²¹; พวน (PN): ka-nɔɔŋ³¹, nɔɔŋ³¹; จีนแคช (HK): kiɔk²¹ pi⁴²; อิมปี (MP): mu³⁵ ɲu³³; ม้ง (HM): pla⁴⁵ hlau⁴⁵; เมียน (MN): tshin³¹ hnuy³³; ขมุ (KM): ɲlɔŋ; ไปร (PR): phle? ŋkroŋ; มัด (ML): phle? pə-tak; มลาบรี (MB): tɽ-hnel.

น้องชาย /nɔɔŋ³⁴ chaay³²/ ; อังกฤษ (ENG): male younger sibling; คำเมือง (KMN): nɔɔŋ⁴³ baaw³³; ลื้อ (LUE): nɔɔŋ²² ɲoo³³ caay³¹; จีน (KN): nɔɔŋ⁴¹ caay³⁵; ลาว (LAO): nɔɔŋ³⁵ saay²³; พวน (PN): nɔɔŋ⁴¹ baaw²²; จีนแคช (HK): lo⁴² the³⁵; อิมปี (MP): ɲu¹³ ko³¹ pho³¹ yo³¹; ม้ง (HM): ki²⁴, nu²²; เมียน (MN): ʔyɔw²³²; ขมุ (KM): hɛem rɔʔ; ไปร (PR): khwɔn ʔaŋ khloŋ; มัด (ML): khuɔn ʔaw khloŋ; มลาบรี (MB): rooy yoon.

น้องสาว /*nowɔŋ³⁴ saaw³²³*/ ; อังกฤษ (ENG): female younger sibling; คำเมือง (KMN):

nowɔŋ⁴³ saaw²³; ลื้อ (LUE): *nowɔŋ²² mee³³ yirɔŋ³¹*; ขึ้น (KN): *nowɔŋ⁴¹ saaw²³*; ลาว (LAO): *nowɔŋ³⁵ saaw⁴³⁴*; พวน (PN): *nowɔŋ⁴¹ saaw²³*; จีนแคช (HK): *lo⁴² mo⁴²*; อิมปี (MP): *nu¹³ kho³¹ mo³³ yo³¹*; ม้ง (HM): *muə²¹ yau³³, nia²¹ hlua³³*; เมี่ยน (MN): *muə²²*; ขมุ (KM): *hɛem kɛn*, ไปร (PR): *khwən ʔaŋ mee*; มัด (ML): *khuen may ʔiəh*, มลาบรี (MB): *rooy ʔuuy, rooy get-goot*.

นอน /*nown³²*/ ; อังกฤษ (ENG): to lie down; คำเมือง (KMN): *nown³⁵*; ลื้อ (LUE): *nown³¹*; ขึ้น (KN): *nown³⁵*; ลาว (LAO): *nown²³*; พวน (PN): *nown³⁵*; จีนแคช (HK): *ɔw⁴²*; อิมปี (MP): *ʔi³¹ cɔ³⁵, ʔi³³ plɔ³¹ ʔi³³ lo³⁵*; ม้ง (HM): *pi³³*; เมี่ยน (MN): *pwey²⁴*; ขมุ (KM): *sɪh*, ไปร (PR): *ʔuəy*, มัด (ML): *khooy*, มลาบรี (MB): *nown*.

น้อย /*nowy³⁴*/ ; อังกฤษ (ENG): little, small, tiny; คำเมือง (KMN): *nowy⁴⁴*; ลื้อ (LUE): *nowy²¹³*; ขึ้น (KN): *nowy⁴¹*; ลาว (LAO): *nowy³⁵*; พวน (PN): *si-nowy⁴¹, nowy⁴¹*; จีนแคช (HK): *ɔw⁴²*; อิมปี (MP): *ʔa³¹ ci⁴⁵*; ม้ง (HM): *tja³¹*; เมี่ยน (MN): *tsoʔ²¹ (ka-naay⁴⁵³ ~), toon³³ (ʔaw³¹ ~), fay²⁴ (goo³¹ ~)*; ขมุ (KM): *ʔét*, ไปร (PR): *yet, ʔit*, มัด (ML): *sa-tɛl, tɛl*, มลาบรี (MB): *k-seʔ*.

น้อยหน่า /*nowy³⁴ -naə²¹*/ ; อังกฤษ (ENG): custard-apple, sweet-sop, *Annona squamosa* Linn. (Annonaceae); คำเมือง (KMN): *ma-now⁴³ nee⁴⁴*; ลื้อ (LUE): *ba-ket³⁵ heet³³, ma-now²¹³ nee²¹³*; ขึ้น (KN): *ma-now⁴⁴ nee⁴⁴*; ลาว (LAO): *mak³⁵ siəp⁴⁴*; พวน (PN): *ma-now³³ nee³³*; จีนแคช (HK): *lon²¹ te⁴²*; อิมปี (MP): *ma³³ kon³¹ tho³¹*; ม้ง (HM): *tsi²⁴ po⁴² ntsɔ³¹, tsi²⁴ plai²⁴ ju⁴²*; เมี่ยน (MN): --, ขมุ (KM): *pléʔ nəw-nɛe*, ไปร (PR): *phleʔ nɔy naa*, มัด (ML): *phleʔ nowy nɛə*, มลาบรี (MB): --.

นะ /*naʔ³⁴*/ ; อังกฤษ (ENG): particle indicating a mild question, sometimes with an